

63. დადგენილება № 35 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „მემკვიდრეობისა და გაჩუქების წესით გადასახდელი ქონების რაოდენობის შეზღუდვის გაუქმების შესახებ“.

64. დადგენილება № 36 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „სისხლის სამართლის კოდექსის 78, 79 და 80 მუხ. შეცვლისა, იმავე კოდექსისათვის 80¹ და 80² მუხლის დამატებისა და 79¹ მუხლის ამოშლის შესახებ“.

65. დადგენილება № 37 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „სამოქალაქო სამართლის კოდექსისათვის 101¹ მუხლის დამატების შესახებ“.

66. დადგენილება № 38 ც. ა. კ. „თამაშუქის დებულების მე-12 მუხლის შეცვლის შესახებ“.

67. დადგენილება № 39 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „სისხლის სამ. კოდ. 30 მუხ. რედაქციის შეცვლისა, ამავე კოდექსის 28 და 30 მუხლისათვის შენიშვნების დამატებისა და სამხედრო დანაშაულთა დებულების ზოგიერთი მუხლის შეცვლისა და დამატების შესახებ“.

68. დადგენილება № 40 ც. ა. კ. „სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემის წესისა და მათი დარღვევისათვის ადმინისტრატიული წესით დასჯის დებულების დამატების შესახებ“.

69. დადგენილება № 41 ც. ა. კ. „არაპირდაპირ გადასახადთა თაობაზე მომქმედ დადგენილებათა დარღვევისათვის 1924 წ. აპრილის 22 გამოცემული დასჯის წესების გაუქმების შესახებ“.

70. დადგენილება № 42 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 432 მუხლის დანართით შევსებისათვის „ბეთალმანი ქონების შესახებ“.

71. დადგენილება № 43 ც. ა. კ. „სათემო საბჭოების მიერ სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის ადმინისტრატიული ვიდასახდელის რაღების წესის დებულების დამტკიცების შესახებ“ [დებულებით].

72. დადგენილება № 44 ც. ა. კ. „სათემო აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ გარიგებათა, ხელშეკრულებათა და დოკუმენტთა შემოწმების შესახებ“.

ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დებულებანი.

73. დებულება აბაშის ჰიდრო-ელექტრო სადგურის სააღმწენბლო კომიტეტის შესახებ.

რა имущества, могущего переходить в порядке наследования и дарения“.

64. Постановление № 36 ВЦИК и СНК „Об изменении 78, 79 и 80 ст.ст. Уголовного Кодекса, о дополнении его 80¹ и 80² статьями и об исключении 79¹ статьи“.

65. Постановление № 37 ВЦИК и СНК „О дополнении Гражданского Кодекса ст. 101“.

66. Постановление № 38 ВЦИК „Об изменении ст. 12 Положения о векселях“.

67. Постановление № 39 ВЦИК и СНК „Об изменении редакции ст. 30-й Уголовного Кодекса, о дополнении 28 и 30-й ст.ст. того же Кодекса примечаниями, и об изменении и дополнении некоторых ст.ст. Положения о воинских преступлениях“.

68. Постановление № 40 ВЦИК „О дополнении Положения о порядке издания обязательных постановлений и о наложении за их нарушение взысканий в административном порядке“.

69. Постановление № 41 ВЦИК „Об отмене изданных 22 апреля 1924 г. правил о взысканиях за нарушение действующих постановлений о косвенных налогах“.

70. Постановление № 42 ВЦИК и СНК „О дополнении 432 ст. Гражданского Кодекса приложением о выморочном имуществе“.

71. Постановление № 43 ВЦИК „Об утверждении Положения о порядке издания Темскими Советами обязательных постановлений и наложения административных взысканий за их нарушения“ [с Положением].

72. Постановление № 44 ВЦИК „О засвидетельствовании Темскими Исполнительными Комитетами сделок, договоров и документов“.

Положения Центрального Исполнительного Комитета.

73. Положение о Комитете по сооружению Абашской Гидро-Электрической станции.

Постановления Совета Народных Комиссаров.

74. Постановление СНК „Об изменении ст. 4 Положения о Главном

სახალხო კომისაროთა საბჭოს დადგენილებანი.

74. დადგენილება ს. კ. ს. „საქართველოს ს. ს. რ. ლიტერატურისა და გამოცემლობის საქმის მთავარი მმართველობის დებულების მე-4 მუხლის შეცვლის შესახებ“.

75. დადგენილება ს. კ. ს. „საქართველოს ს. ს. რ. სახელმწიფო დაწესებულების მოსამსახურეთა სამუშაო ხელფასის მოწესრიგების შესახებ“.

76. დადგენილება ს. კ. ს. „საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ფარგლებში სასოფლო-სამეურნეო მანქანა-იარაღების დამზადებისა და გავრცელებისათვის ზედამხედველობის გაწევის შესახებ“.

77. დადგენილება ს. კ. ს. „საქართველოს ს. ს. რ. ეკონომიური საბჭოს საადმინისტრაციო-სატექნიკო კომიტეტთან არსებული სამხატვრო-საარქიტექტურო საბჭოს შტატის დამტკიცების შესახებ“.

78. დადგენილება ს. კ. ს. „საქართველოს საადგილ-მამულო ბანკებში და ტფილისის საქალაქო საკრედიტო საზოგადოებაში დაგირავებული საქართველოს ს. ს. რ. ქალაქებში მდებარე სახლების თაობაზე საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისაროთა საბჭოს მიერ 1923 წლის მარტის 30-ს თარიღით გამოცემული დეკრეტის მე-6 მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ“.

79. დადგენილება ს. კ. ს. „სახელმწიფო საძოვრების სარეგლამბოსათვის დაწესებული სასყიდლის უდავო წესით გადახდევინების შესახებ“.

80. დადგენილება ს. კ. ს. „სახელმწიფო საადგილ-მამულო ქონების გამოყენების წესისა, პირობებისა და ვადებისათვის წესების დამტკიცების შესახებ“.

81. დადგენილება ს. კ. ს. „ამხ. ს. ჯუღელის საქართველოს ს. ს. რ. სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარის იანამდებობისაგან განთავისუფლებისა და სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარედ ამხ. მ. ოკუჯავას დანიშნის წესახებ“.

82. დადგენილება ს. კ. ს. „საქართველოს ს. ს. რ. ეკონომიური საბჭოს შედგენილობის შესახებ“.

Управления по делам литературы и издательства (Главлит) Соц. Сов. Респ. Грузии“.

75. Постановление СНК „О нормировании заработной платы служащих государственных учреждений ССР Грузии“.

76. Постановление СНК „О надзоре за изготовлением и распространением в пределах С.С.Р. Грузии сельскохозяйственных машин и орудий“.

77. Постановление СНК „Об утверждении штата Художественно-Архитектурного Совета при Строительно-Техническом Комитете ЭКОСО С.С.Р. Грузии“.

78. Постановление СНК „Об изменении редакции ст. 6 декрета Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии от 30 марта 1923 года, о домах в городах Соц. Сов. Респ. Грузии, заложенных в Земельных Банках Грузии и в Тифлисском Городском Кредитном Обществе“.

79. Постановление СНК „О взимании платежей за пользование государственными пастбищами в беспорядном порядке“.

80. Постановление СНК „Об утверждении правил о порядке, условиях и сроках использования государственных земельных имуществ“.

81. Постановление СНК „Об освобождении т. С. Джугели от должности Председателя Государственной Плановой Комиссии ССР Грузии и назначении Председателем Государственной Плановой Комиссии ССР Грузии т. М. Окуджава“.

82. Постановление СНК „О составе Экономического Совета С.С.Р. Грузии“.

Распоряжения Совета Народных Комиссаров.

83. Инструкция СНК „О порядке рассмотрения и утверждения проектов и смет на строительные работы, производимые уездными и темскими исполнительными комитетами“.

Постановления Экономического Совета.

84. Постановление „Об утверждении инструкции о деятельности меж-

სახალხო კომისართა საბჭოს განკარგულებანი.

83. ინსტრუქცია ს. კ. ს. „სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ საწარმოებელი სააღმშენებლო სამუშაოს ხარჯთაღრიცხვებისა და პროექტების განხილვისა და დამტკიცების წესის შესახებ“.

ეკონომიური საბჭოს დადგენილებანი.

84. დადგენილება „სახელმწიფო სამეურნეო საწარმოთა წლიური ანგარიშების განმხილველი საუწყებათაშორის კომისიის სამოქმედო ინსტრუქციის დამტკიცების შესახებ“.

двухведомственной комиссии по рассмотрению годовых отчетов государственных хозяйственных предприятий“.

57. დადგენილება № 29

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა და საქართველოს ს.კ. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

სისხლს სამართლის კოდექსის 81, 82, 82², 82³ და 82⁴ მუხლებს შეცვლისა და ამავე კოდექსისათვის 82⁵ მუხლის დამატების შესახებ.

თანხმად სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წ. მარტის 10 თარიღისა და 77 №-რის დადგენილებისა, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი და საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

I.

სისხლის სამართლის კოდექსის 81, 82, 82², 82³ და 82⁴ მუხ. შეიცვალოს შემდეგნაირად:

მუხ. 81. იმ პირთა აღნუსხვისათვის დადგენილი წესების დარღვევა, რომელნიც ვალდებულ არიან იმსახურონ სამხედრო სამსახურში ან ზურგის ლაშქარში, გამოიწვევს

ძიულებითი მუშაობას ორ თვემდე ან ჯარიმას ას მანეთამდე.

მუხ. 82. თავის არიდება: სასწავლო, განმეორებითი, პერიოდული სასწავლო და შესამოწმებელი შეკრებისაგან, აგ-

57. Постановление № 29

Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии

Об изменении 81, 82, 82², 82³, 82⁴ ст. ст. Уголовного Кодекса и о дополнении его 82⁵ статьей.

Согласно 2 статьи Постановления 2 сессии II созыва Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета от 10 марта 1924 года за № 77, Президиум Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета и Совет Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии постановляют:

I.

Ст.ст. 81, 82, 82², 82³ и 82⁴ Уголовного Кодекса С.С.Р. Грузии изменить следующим образом:

Ст. 81. Нарушение правил, установленных для учета лиц, обязанных военной службой, или службой в тыловом ополчении, влечет за собой— принудительные работы на срок до двух месяцев или штраф до ста рублей.

Ст. 82. Уклонение от сборов: учебного, повторительного, периодического учебного, поверочного, а также учебного сбора для допризывной подготовки, влечет за собой— принудительные работы на срок до

რითვე ისეთ შეკრებასაგან, რაც დაწესებულია ჯარში გაწვევამდე მომზადებისათვის, გამოიწვევს

იძულებით მუშაობას სამ თვემდე ან ჯარიმას ორას მანეთამდე.

მუხ. 82³. თავის არიდება სავალდებულო სამხედრო სამსახურში გაწვევისაგან, ან ზურგის ლაშქარში ჩარიცხვისაგან გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ექვს თვემდე, ქონების ნაწილის კონფისკაციით ან უამისოდ; ხოლო თავისუფლების აღკვეთის ვადის მოზღვის შემდეგ მსჯავრდადებული გაიგზავნება სამხედრო ნაწილში სამხედრო სამსახურის მოსახდელად დაწესებული ვადის განმავლობაში, ან ზურგის ლაშქარში — კუთვნილებისამებრ.

ხოლო, უკეთეს დანაშაული ჩადენილია ბრალის შემამსუბუქებელ გარემოებაში — ჯარიმას სამას მანეთამდე; ხოლო მსჯავრდადებული გაიგზავნება ჯარის ნაწილში სამხედრო სამსახურის მოსახდელად დაწესებული ვადის განმავლობაში ან ზურგის ლაშქარში — კუთვნილებისამებრ.

მუხ. 82³. თავის არიდება სავალდებულო სამხედრო სამსახურში გაწვევისაგან ან ზურგის ლაშქარში ჩარიცხვისაგან ჯანმრთელობისათვის ვნების მიყენებით, ყალბი დოკუმენტის შედგენით, თანამდებობის პირის მოსყიდვით, საკუთარი გვარის ან წოდების შეცვლით, აგრეთვე ვითომდა სარწმუნოებრივი საბაბით ან სხვა რაიმე ხერხით გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ხუთ წლამდე; ხოლო თავისუფლების აღკვეთის ვადის მოზღვის შემდეგ, მსჯავრდადებული გაიგზავნება სამხედრო ნაწილში სამხედრო სამსახურის მოსახდელად დაწესებული ვადის განმავლობაში, ოჯახური და ქონებრივი მდგომარეობის მიხედვით დაწესებული შედევითის მიუკემლად, — ან ზურგის ლაშქარში — კუთვნილებისამებრ.

მუხ. 82⁴. სამხედრო-ვალდებულთა მიერ მოზილიზაციისაგან თავის აოიდეზა გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ექვსი თვისა, ისე-კი, რომ განაჩენის სისრულეში მოყვანა გადაიდგება საომარ მოქმედების დამთავრებამდე, ხოლო თვით მსჯავრდადებული გადა-

თრех месяцев или штраф до двухсот рублей.

Ст. 82³. Уклонение от призыва к отбыванию обязательной военной службы, либо от зачисления в тыловое ополчение влечет за собой —

лишение свободы на срок до шести месяцев с конфискацией части имущества или без нее, а по отбытии срока лишения свободы, направление для прохождения положенного срока службы в части войск, либо в тыловое ополчение по принадлежности, а при смягчающих обстоятельствах — штраф до трехсот рублей и направление, для прохождения положенного срока службы, в части войск либо тыловое ополчение — по принадлежности.

Ст. 82³. Уклонение от призыва к отбыванию обязательной военной службы, либо от зачисления в тыловое ополчение посредством повреждения здоровья, совершения подлога документов, подкупа должностных лиц, изменения фамилии или звания, под предлогом религиозных убеждений и всяких иных ухищрений, влечет за собой —

лишение свободы на срок до пяти лет, а по отбытии срока лишения свободы, направление в части войск для прохождения положенного срока службы, без предоставления льготы по семейно-имущественному положению, либо в тыловое ополчение — по принадлежности

Ст. 82⁴. Уклонение военно-обязанных от явки по мобилизации влечет за собой —

лишение свободы на срок не ниже шести месяцев с тем, что исполнение приговора откладывается до окончания военных действий, а осужденный передается в распоряжение военных властей.

Те же действия, совершенные лицами начальствующего состава (командного, политического, административного, медицинского и ветеринарного), влекут за собой —

лишение свободы на срок не ниже двух лет с указанной в первой части этой статьи отсрочкой исполнения приговора и передачей осу-

იცემა სამხედრო ხელისუფლების განკარგულებაში.

იგივე მოქმედება, ჩადენილი ისეთი პირის მიერ, რომელიც სამეთაურო შედგენილობას (საკომანდო, საპოლიტიკო, საადმინისტრაციო, საექიმო და სავეტერინარო) ეკუთვნის, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ორი წლისა; ამასთანავე განაჩენის სისრულეში მოყვანა გადაიდება ამა მუხლის პირველ ნაწილში აღნიშნული წესისამებრ, ხოლო მსჯავრდადებული გადაიცემა სამხედრო ხელისუფლების განკარგულებაში.

II.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსს დამატოს 82⁶ მუხ. შემდეგი შინაარსისა:

მუხ. 82⁶. სამხედრო სამსახურში გაწვევის დროს ცნობების მიუწოდებლობა ოჯახში მომხდარ ისეთ ცვლილებაზე, რაც სპობს ოჯახური და ქონებრივი მდგომარეობის მიხედვით დაწესებულ შეღავათს ან სცვლის ამ შეღავათის კატეგორიას, გამოიწვევს

იძულებითი მუშაობას ექვს თვემდე ან ჯარიმას ექვსას მინიმუმამდე; ხოლო, იძულებითი მუშაობის მოხდის შემდეგ, მსჯავრდადებული გაიგზავნება სამხედრო ნაწილში სამხედრო სამსახურის მოსახდელად დაწესებული ვადის განმავლობაში; ამასთან ოჯახური და ქონებრივი მდგომარეობის მიხედვით დაწესებული შეღავათი მას არ მიეცემა.

ხოლო სამხედრო სამსახურში გაწვევის დროს ტყუილი ცნობების მიწოდება ოჯახში მომხდარ ისეთ ცვლილებაზე, რაც ანიჭებს ოჯახური და ქონებრივი მდგომარეობის მიხედვით დაწესებულ შეღავათს ან სცვლის ამ შეღავათის კატეგორიას, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ექვს თვემდე; ხოლო თავისუფლების აღკვეთის ვადის მოხდის შემდეგ მსჯავრდადებული გაიგზავნება სამხედრო ნაწილში სამხედრო სამსახურის მოსახდელად დაწესებული ვადის განმავლობაში; ამასთან ოჯახური და ქონებრივი მდგომარეობის მიხედვით და-

ჯდენილი ვადასა დასაწყისად
 жденного в распоряжение военных властей.

II.

Уголовный Кодекс С С. Р. Грузии дополнить 82⁶ статьей следующего содержания:

Ст. 82⁶. Несообщение при призыве на военную службу сведений о происшедших в составе семьи изменениях, лишающих права на льготу по семейно-имущественному положению или изменяющих разряд льготы, влечет за собой—

принудительные работы на срок до шести месяцев или штраф до шестисот рублей, а по отбытии срока принудительных работ, направление в части войск для прохождения положенного срока службы, без предоставления осужденному прав на льготу по семейно-имущественному положению.

Сообщение ложных сведений при призыве на военную службу о происшедших изменениях в составе семьи, предоставляющих права на льготу по семейно-имущественному положению или изменяющих разряд льготы, влечет за собой—

лишение свободы на срок до шести месяцев, а по отбытии срока лишения свободы, направление в части войск для отбытия положенного срока службы без предоставления осужденному льготы по семейно-имущественному Положению.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Зам. председателя Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии *С. Джугели.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1926 г. мая 5.
 Тифлис—Дворец.

წესებული შეღავათი მას არ მიეცემა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ს. ჯუღელი.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრაია.

1926 წ. მაისის 5.

ტფილისი—სასახლე.

58. დადგენილება № 30

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელ კომიტეტთან არსებული ფიზიკური კულტურის უმაღლესი საბჭოს დებულებების დამტკიცების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

დამტკიცებულ იქნეს სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელ კომიტეტთან არსებული ფიზიკური კულტურის უმაღლესი საბჭოს შემდეგი დებულება.

დებულება

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელ კომიტეტთან არსებული ფიზიკური კულტურის უმაღლესი საბჭოსი

I. ზოგადი ნაწილი.

1. საქართველოს ფიზიკური კულტურის უმაღლესი საბჭო (ს. ფ. კ. უ. ს.) მოეწყობა სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელ კომიტეტთან.

II. საქართველოს ფიზიკური კულტურის უმაღლესი საბჭოს მიზანი.

2. საქართველოს ფიზიკური კულტურის უმაღლესი საბჭოს მიზანს შეადგენს:

58. Постановление № 30

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Об утверждении положения о Высшем Совете физической культуры при Всегрузинском Центральном Исполнительном Комитете Советов.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

Утвердить нижеследующее Положение о Высшем Совете физической культуры при Всегрузинском Центральном Исполнительном Комитете Советов.

ПОЛОЖЕНИЕ

О Высшем Совете физической культуры при Всегрузинском Центральном Исполнительном Комитете Советов.

I. Общая часть.

1. Высший Совет физической культуры Грузии (ВСФКГ) организуется при Всегрузинском Центральном Исполнительном Комитете Советов.

II. Задачи ВСФКГ.

2. Задачи ВСФКГ состоят в:

а) развитии физической культуры (ф.к.) среди трудящегося населения ССР Грузии, а также всех видов спорта среди трудящихся свыше 16-тилетнего возраста, с целью оздоровления и поднятия боеспособности пролетариата и крестьянства;

ა) განავითაროს ფიზიკური კულტურა საქართველოს სსრ მშრომელთა შორის და აგრეთვე გაავრცელოს ყოველგვარი სპორტი 16 წელს გადაცილებულ ახალგაზრდა მშრომელთა შორის, პროლეტარიატსა და გლეხობაში ბრძოლის უნარის გასაძლიერებლად;

ბ) იბრძოდეს მკვეთრ სპორტული მიდრეკილების წინააღმდეგ;

გ) გასწიოს ფიზიკური კულტურის იდეების პოპულიარიზაცია შესაფერი ლიტერატურის გ. მოცემით;

დ) მეცნიერულ-მეთოდური და ორგანიზაციული ხელმძღვანელობა გაუწიოს ფიზკულტურის საქმეს მთლად საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე.

III. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღლ. საბჭოს შედგენილობა და სტრუქტურა.

3. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღლეს საბჭოს თავმჯდომარეს და პასუხისმგებელ მდივანს დანიშნავს სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი.

4. თავმჯდომარე და პირველი მდივანი შერჩევენ საქ. ფიზ. კულტურის უმაღლეს საბჭოს შედგენილობას ფიზ. კულტურის საქმით დაინტერესებულ პირთაგან, იმ უწყებებთან და ორგანიზაციებთან შეთანხმებით, რომელნიც ეწევიან მუშაობას ე. კ. სფეროში (განათლების სახ. კომ., ჯანმრთელობის სახ. კომ., საქართველოს ლენინელი კომ. კავშირის ცენტრ. კომ., საქართველოს საბავშვო კომუნ. ორგანიზაციების ბიურო და წითელი არმია) და წარუდგენენ დასამტკიცებლად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს.

5. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღლესი საბჭო განიჭყოფს სამი პირისაგან შემდგარ სამდივნოს.

6. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღლეს საბჭოსთან არის ორი განყოფილება: მეცნიერულ-ტექნიკური და საპროპაგანდო-ორგანიზაციული და საერთო კანცელარია.

7. განყოფილებებთან მოწყობილია სათანადო კოლევები: მეცნიერულ-ტექნიკური კოლეგია და საავიტაციო-საპროპაგანდო კოლეგია.

8. განყოფილების გამგე ამავე დროს არის კოლეგიის თავმჯდომარე. მას დანიშნავს საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღლესი საბჭო.

ბ) борьбе с вредными спортивными уклонами;

в) популяризации идей ф.к. путем издательства соответствующей литературы;

г) научно-методическом и организационном руководстве ф.к. на всей территории ССР Грузии.

III. Структура и состав ВСФКГ.

3. ГрузЦИК-ом назначается Председатель и отв. Секретарь ВСФКГ.

4. Председатель и Ответст. Секретарь намечают персональный состав ВСФКГ из лиц, заинтересованных в деле ф.к., по соглашению с ведомствами и организациями, ведущими у себя работу по ф.к. (Наркомпрос, Наркомздрав, Центр. Ком. Лен. Ком. Союза Молодежи Грузии, Центр. Бюро Детск. Комунист. организаций Грузии, Кр. Армия и др.) и представляют таковой на утверждение ГрузЦИК-а.

5. ВСФКГ выделяет секретариат из 3-х лиц.

6. При ВСФКГ имеются два отдела: Научно-технический (НТО) и Организационно-пропагандистский (АПО) и общая канцелярия.

7. При отделах работают соответствующие коллегии: Научно-техническая коллегия и Агитационно-пропагандистская коллегия.

8. Заведующие отделами являются в то же время председателями коллегий и назначаются ВСФКГ.

IV. Права ВСФКГ.

9. ВСФКГ является высшим органом, руководящим всей работой по ф.к. на территории ССР Грузии во всех ведомствах и организациях (НКШГ, НКЗГ, Профсоюзы, Груздивизии, Терчасти и др.).

Примечание. В Груздивизиях руководство и корректирование работы осуществляется через Подивы Грузинских.

10. Все местные организации ф.к. (СФК при Уисполкомах, кружки, спорт-клубы и т. п.), а также все ведомства и организации, ведущие у себя работу по ф.к. (ст. 9), подчиня-

IV. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღლესი საბჭოს უფლებანი.

9. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღლესი საბჭო არის უმაღლესი ორგანო, რომელიც ხელმძღვანელობას უწევს ფიზ. კულტურის საქმეს მთლად საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე, ყველა უწყებასა და ორგანიზაციაში (განს. სახ. კომ., ჯან-სახეობი, პროფკავშირები, ქართ. დივიზ., ტერიტ. ნაწილ. და სხვ.).

შენიშვნა. ქართულ დივიზიებში ფიზკულტურას ხელმძღვანელობას უწევს და აწესრიგებს დივიზიის პოლიტიკური განყოფილება.

10. ფიზკულტურის ყველა ადგილობრივი ორგანიზაცია (ფიზკულტურის საბჭო სამხარო აღმასკომებთან, წრეები, სასპორტო კლუბი და სხვ.) და აგრეთვე ყველა ის უწყება და ორგანიზაცია, რომელიც ეწევა მუშაობას ფიზ. კულტურის დარგში (9 მუხ.) ემორჩილება საქართველოს ფიზკულტურის უმაღლეს საბჭოს მეცნიერული, მეთოდოლოგია და ორგანიზაციული მხრით; საქართველოს ფიზკულტურის უმაღლეს საბჭოს უფლება აქვს შესცვალოს, შეაჩეროს და გააუქმოს მათი ყოველგვარი დადგენილება.

საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღლესი საბჭო დაამტკიცებს ფიზ. კულტურის ადგილობრივ ორგანიზაციებს. მას შეუძლიან დაშალოს ეს ორგანიზაციები ან შესცვალოს ფიზ. კულტურის ხელმძღვანელ მომუშავეთა შედგენილება უწყებასა და ორგანიზაციებში, უკეთეს მათი მოქმედება არ შეეფერება პროლეტარული ფიზ. კულტურის მიზანს.

შენიშვნა 1. ფიზკულტურის სამხარო საბჭო ემორჩილება აგრეთვე მაზრის აღმასკომს.

უკეთეს მაზრის აღმასკომისა და საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღლეს საბჭოს დადგენილებები ერთმანეთს ეწინააღმდეგება, საკითხი საბოლოო გადაწყვეტისათვის გადაიტანება საქართველოს ცაკ-ში.

შენიშვნა 2. მოკავშირე აფხაზეთის ს.ს. რესპუბლიკისა, აჭარის ავტონომიური ს. ს. რესპუბლიკისა და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასკულებელ კომიტეტებთან მოწყობილი ფიზკულტურის უმაღლესი საბჭოები ემორჩილებიან საქართველოს ფიზკულტურის უმაღლეს საბჭოს ყველა

იუსთა ვსფკგ в научно, методическом и организационном отношениях; ВСФКГ имеет право изменять, приостанавливать и отменять всякое их постановление.

ВСФКГ утверждает местные организации ф.к. и имеет право распустить их или сменить руководящий состав работников по ф.к. в ведомствах и организациях в случае, если деятельность таковых не соответствует целям и задачам пролетарской ф.к.

Примечание 1. Уездные СФК подчиняются также и Уисполкомам. В случае расхождения решений Уисполкома и СФКГ по вопросам У. С. Ф. К. вопрос на окончательное решение переносится в ГрузЦИК.

Примечание 2. ВСФКГ при ЦИК-ах договорной ССР Абхазии, Автономной ССР Аджаристана, Автоном. Области Юго-Осетии подчиняются ВСФКГ по всем вопросам обще республиканского характера, как-то: вопросы финансовые, вопросы статистики, выезды команд в СССР и заграницу, устройство соревнований с уездом, не входящим в соответствующую Республику или область, или устройство соревнований с другой Республикой и др.

11. ВСФКГ имеет право издавать свой печатный орган, как на грузинском, так и на других языках, а также, по соглашению с НК(Г), открывать высшие, средние и низшие учебные заведения по ф.к.

12. ВСФКГ имеет свою печать с государственным гербом ССР Грузии.

V. Работа ВСФКГ.

13. ВСФКГ ответственен перед ГрузЦИК-ом за свою работу по ф.к. на территории ССР Грузии.

14. Постановления ВСФКГ принципиального характера для приобретения силы декрета препродвигаются на утверждение ГрузЦИК а.

15. ВСФКГ заслушивает общие и финансовые отчеты Секретариата, утверждает его протоколы, планы ра-

იმ საკითხის გამო, რასაც საერთო რესპუბლიკანური ხასიათი აქვს, მაგ.: საფინანსო და სასტატისტიკო საკითხები, გუნდების გამგზავრება ს. ს. რ. კ. და საზღვარ-გარედ, შეჯიბრების მოწყობა იმ მაზრასთან, რომელიც არ შედის შესაფერ რესპუბლიკაში ან ოლქში, და შეჯიბრების მოწყობა სხვა რესპუბლიკებთან და სხვ.

11. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს შეუძლიან იქონიოს თავისი ბეჭდვითი ორგანო, როგორც ქართულ, ისე სხვა ენაზე და აგრეთვე, განათლების სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, გახსნას უმაღლესი, საშუალო და დაბალი ტიპის სასწავლებელი ფიზ. კულტურისათვის.

12. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს აქვს თავისი ბეჭდვი საქართველოს ს. ს. რ. სახელმწიფო ღერბით.

V. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს მუშაობა.

13. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭო პასუხისმგებელია საქართველოს ცაკის წინაშე თავის მუშაობისათვის, რომელსაც იგი ეწევა ფიზ. კულტურის დარგში საქართველოს ს. ს. რ. ტერიტორიაზე.

14. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს პრინციპიალური ხასიათის დადგენილება, რათა მას მიეცეს დეკრეტის ძალა, დასამტკიცებლად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს წარედგინება.

15. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭო განიხილავს სამდივნოს საერთო და საფინანსო ანგარიშებს და დაამტკიცებს მის ოქმებს და მუშაობის გეგმას და შეაქვს მასში საკირო შესწორება, აგრეთვე განიხილავს ადგილობრივი ფიზ. კულტურის საბჭოებისა, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების ანგარიშებს.

16. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღლ. საბჭო, სამდივნოს წარედგინოთ, დანიშნავს თავის თანამშრომელთა შედგენილობას და დასამტკიცებლად სრულიად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს წარუდგენს.

ბოტ и вносит в них необходимые коррективы, а также заслушивает отчеты местных СФК, ведомств и организаций.

16. По представлению Секретариата ВСФКГ назначает личный состав сотрудников ВСФКГ, и представляет на утверждение ГрузЦИК-а.

VI. Секретариат ВСФКГ.

17. Секретариат ВСФКГ ответственен перед ВСФКГ за работу отделов и канцелярии.

18. Секретариат ВСФКГ рассматривает отчеты отделов, утверждает планы их работ и вносит коррективы в их деятельность.

19. Секретариат ВСФКГ рассматривает протоколы коллегий, переносит по своему усмотрению вопросы принципиального характера в ВСФКГ.

20. Секретариат ВСФКГ рассматривает планы работ ведомств и организаций, ведущих работу по ф.к.

21. Секретариат ВСФКГ имеет связь от имени ВСФКГ с местными СФК, с ведомствами, организациями, а также с вышестоящими и параллельными органами ф.к.

22. Секретариат ВСФКГ следит за работой местных СФК, инструктирует таковые и обследует положение на местах.

23. Секретариат ВСФКГ созывает ВСФКГ, намечает порядок дня заседания и подготавливает к нему все вопросы.

24. Секретариат ВСФКГ проводит в жизнь постановления ВСФКГ.

25. При секретариате ВСФКГ имеется на хозрасчете торг-сектор ВСФКГ, ведающий торговыми операциями и другими предприятиями (магазины, мастерские и др.).

VII. Научно-технический отдел (НТО).

26. НТО руководит научной и технической стороной работы по ф.к. на территории ССР Грузии на основании специальной инструкции, вырабатываемой ВСФКГ.

27. При НТО в качестве совещательного органа работает научно-техническая коллегия (НТК) из специа-

VI. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს სამდივნო.

17. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს სამდივნო პასუხისმგებელია საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს წინაშე განყოფილებათა და კანცელარიის მუშაობისათვის.

18. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს სამდივნო განიხილავს განყოფილებათა ანგარიშებს, დაამტკიცებს მათი მუშაობის გეგმას და შეაქვს მათ მუშაობაში საქირო შესწორება.

19. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს სამდივნო განიხილავს კოლეგიების ოქმებს, და, უკეთეს საქიროდ დაინახა, პრინციპიალურ ხასიათის საკითხებს ვადიტიანს საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოში.

20. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს სამდივნო განიხილავს იმ დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მუშაობის გეგმას, რომელნიც ეწევიან მუშაობას ფიზკულტურის დარგში.

21. საქართველოს ფიზკულტურის უმაღ. საბჭოს სამდივნო კავშირს იქონიებს საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს სახელით ადგილობრივ ფ. კ. საბჭოებთან, დაწესებულებებთან და ორგანიზაციებთან და ავრთვეს ფიზკულტურის ზემდგომ და პარალელურ ორგანიზაციებთან.

22. საქართველოს ფიზკულტურის უმაღ. საბჭოს სამდივნო თვალყურს ადევნებს ადგილობრივ ფ. კ. საბჭოების მუშაობას, აძლევს მათ ინსტრუქციებს და გამოიკვლევს მათ მდგომარეობას ადგილობრივ.

23. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს სამდივნო მოიწვევს საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს სხდომას, შეიმუშავებს სხდომის დღის წესრიგს და მოამზადებს მისთვის ყველა საკითხს.

24. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს სამდივნო განახორციელებს საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს დადგენილებებს.

25. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს სამდივნოსთან მოწყობილია სამეურნეო ანგარიშზე ს. ფ. კ. უ. ს. სავაჭრო-სექტორი, რომელიც განაგებს სავაჭრო ოპერაციებს და სხვა საჭარბოთ (მალაზია, სახელოსნო და სხვ).

листов по ф.к. и по всем видам спорта, а также научных работников и практических работников ф.к. в ведомствах и организациях.

Состав НТК намечается председателем и утверждается ВСФКГ.

28. В случае надобности НТО организует по тем или иным видам спорта или отраслям научной деятельности секции, вводя председателя секции в НТК. Секция утверждается Секретариатом ВСФКГ.

VIII. Агитационно-пропагандистский отдел (АПО).

29. Задача АПО — руководство агит.-проп. работой в области ф.к. в масштабе ССР Грузии. АПО работает на основании специальной инструкции, вырабатываемой ВСФКГ.

30. При АПО в качестве совещательного органа работает агитационно-пропагандистская коллегия (АПК) из общественных и партийных работников, персонально заинтересованных в ф.к.

Состав АПК намечает председатель АПК и утверждает ВСФКГ.

31. В случае надобности АПО организует по тем или иным отраслям агитационно-пропагандистской работы секции, вводя председателя секции в АПК.

Секция утверждается Секретариатом ВСФКГ.

32. АПО имеет на хозяйственном расчете издательский П/отдел.

IX. Средства ВСФКГ.

33. Средства ВСФКГ составляют из:

а) средств, отпускаемых в сметном порядке ГрузЦИК ом;

б) отчислений от различных учреждений;

в) сборов от различных платных выступлений, организуемых ВСФКГ;

г) других поступлений (доходных предприятий и т. п.).

34. Секретариат ВСФКГ составляет смету на бюджетный год и представляет такую смету через ГрузЦИК на утверждение.

35. Все расходы из кассы ВСФКГ производятся только по распоряже-

VII. სამეცნიერო-ტექნიკური განყოფილება.

26. სამეცნიერო-ტექნიკური განყოფილება ხელმძღვანელობას გაუწევს ფიზკულტურის საქმის სამეცნიერო და ტექნიკურ მხარეს საქართველოს ს. ს. რ. ტერიტორიაზე, საქართველოს ფ. კ. უ. ს. მიერ შემუშავებული სპეციალური ინსტრუქციის მიხედვით.

27. სამ.-ტექნიკურ განყოფილებასთან, სათათბირო ორგანოს სახით, მუშაობს სამეცნიერო-ტექნიკური კოლეგია. იგი შესდგება ფ. კ. და ყოველგვარი სპორტის სპეციალისტებისაგან და აგრეთვე ფიზკულტურის სამეცნიერო და პრაქტიკული მომუშავეთაგან უწყებებში და ორგანიზაციებში.

სამეცნიერო-ტექნიკური კოლეგიის შედგენილობას დანიშნავს ამ კოლეგიის თავმჯდომარე და დაამტკიცებს საქართველოს ფიზკულტურის უმაღლესი საბჭო.

28. საქიროებისა და მიხედვით სამეცნიერო-ტექნიკური განყოფილებაში. მოაწყობს ამა თუ იმ სახის სპორტის ან მეცნიერული მუშაობის დარგის სექციას, რომლის თავმჯდომარე შედის სამეცნიერო-ტექნიკურ კოლეგიაში. სექციას ამტკიცებს საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს სამდივნო.

VIII. სააგიტაციო-საპროპაგანდო განყოფილება.

29. სააგიტ.-საპროპაგანდო განყოფილების მიზანია ხელმძღვანელობა გაუწიოს სააგიტაციო-საპროპაგანდო მუშაობას ფიზკულტურის სფეროში საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მასშტაბით.

სააგიტ.-საპროპაგანდო განყოფილება მოქმედობს საქართველოს ფიზკულტურის უმაღ. საბჭოს მიერ შემუშავებული სპეციალური ინსტრუქციების მიხედვით.

30. სააგიტაციო-საპროპაგ. განყოფილებასთან, სათათბირო ორგანოს სახით, მუშაობს სააგიტ.-საპროპაგ. კოლეგია. იგი შესდგება იმ საზოგადო და პარტიულ მომუშავეთაგან, რომელნიც პირადად დაინტერესებულნი არიან ფიზ. კულტურით.

სააგიტ.-საპროპაგ. კოლეგიის შედგენილობას დანიშნავს სააგიტ.-საპროპაგანდო კოლეგიის თავმჯდომარე და დაამტკიცებს საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭო.

31. საქიროებისა და მიხედვით სააგიტ.-

ნუიო Отв. Секретаря. Внесметные расходы производятся по постановлению Секретариата ВСФКГ.

36. Ответственный Секретарь в месяц раз отчитывается перед ВСФКГ в произведенных расходах.

37. По окончании бюджетного года Секретариат представляет ВСФКГ отчет о расходах за истекший бюджетный год.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Ф. Махарадзе.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов С. Тодрия.

1926 г. мая 5.
Тифлис-Дворец.

საპროპაგანდო განყოფილება მოაწყობს ამა თუ იმ სააგიტაციო-საპროპაგანდო მუშაობისათვის სექციას, რომლის თავმჯდომარეც შედის სააგიტ.-საპროპაგ. კოლეგიაში. სექციას დაამტკიცებს საქართველოს ფ. კ. უ. საბჭოს სამდივნო.

32. სააგიტ.-საპროპაგ. განყოფილება-სთან სამეურნეო ანგარიშზე მოწყობილი საგამომცემლო ქვეგანყოფილება.

IX. საქართველოს ფიზკულტურის უმაღლესი საბჭოს სახსარი.

33. საქართველოს ფიზკულტურის უმაღლესი საბჭოს სახსარს შეადგენს:

- ა) სახსარი, რასაც საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი გასცემს ხარჯთ-აღრიცხვის წესით;
- ბ) სხვადასხვა დაწესებულების ანარიცხი;

- გ) შემოსავალი სხვადასხვა ფასიანი გამოსვლისა, რასაც მოაწყობს საქართველოს ფიზკულტურის უმაღლესი საბჭო;
- ვ) სხვადასხვა სახის შემოსავალი (შემოსავლიანი საწარმო და სხვ.).

34. საქართველოს ფიზკულტურის უმაღ. საბჭოს სამდივნო შეადგენს ხარჯთ-აღრიცხვას საბიუჯეტო წლისათვის და, საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს მეშვეობით, წარუდგენს საქართველოს ცაკს დასამტკიცებლად.

35. საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს სალაროდან ხარჯის გაწევა შეიძლება მხოლოდ პმგ. მდივნის განკარგულებით.

ხარჯთაღრიცხვის გარეშე ხარჯების გაწევა შეიძლება მხოლოდ საქ. ფ. კ. უ. ს. სამდივნოს დადგენილებით.

36. პ. მგ. მდივანი თვეში ერთხელ გაწეული ხარჯების ანგარიშს წარუდგენს საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს.

37. საბიუჯეტო წლის დამთავრებისას სამდივნო წარუდგენს საქართველოს ფიზ. კულტურის უმაღ. საბჭოს ანგარიშს საბიუჯეტო წლის განმავლობაში გაწეული ხარჯების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის ოაგმჯდომარე ფ. მაზარაძე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრაია.

1926 წ. მაისის 5.

ტფილისი—სასახლე.

59. დადგენილება №31

59. Постановление № 31

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров

სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის დაწესებულებათა დებულების დამტკიცებისა და სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

Об утверждении и введении в действие Положения об учреждениях Уголовного Розыска С.С.Р. Грузии.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов и Совет Народных Комиссаров постановляют:

1. დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის დაწესებულებათა შესახებ.

1. Утвердить и ввести в действие прилагаемое при сем Положение об учреждениях Уголовного Розыска С.С.Р. Грузии.

2. პირველ მუხლში აღნიშნული დებულების შემოღებისთანავე გაუქმებულ იქნეს დებულება სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის დაწესებულებათა შესახებ, დამტკიცებული საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1924 წლის ნოემბრის 25 თარიღისა და 36 №-ის დადგენილებით.

2. С введением означенного в ст. 1 Положения отменить Положение об учреждениях Уголовного Розыска, утвержденное Постановлением Совета Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии от 25 ноября 1924 г. за № 36.

3. Положения об учреждениях Уголовного Розыска в Договорной С.С.Р. Абхазии, Автономной С.С.Р. Аджарии и Автономной Области Юго-Осетии вырабатываются на основах настоящего Положения и утверждаются соответствующими ЦИК-ами, при чем деятельность названных учреждений Уголовного Розыска соответствующими НКВД согласовывается с деятельностью Центрального Уголовного Розыска С.С.Р. Грузии.

4. Настоящее Постановление и Положение вступают в силу со дня их опубликования.

3. მოკავშირე აფხაზეთის სოც. საბჭ. რესპუბლიკისა, აპარის ავტონომიური სოც. საბჭ. რესპუბლიკისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის დაწესებულებათა დებულება შემუშავებულ უნდა იქნეს ამა დებულების საფუძველთა მიხედვით და დამტკიცებული სათანადო ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ; ამასთან აღნიშნულ რესპუბლიკებისა და ოლქის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატებმა თავიანთი მაძიებელი მილიციის დაწესებულებათა მოქმედება უნდა შეუთანხმონ საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ცენტრალური სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის მოქმედებას.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Зам. Председ. Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии *С. Джугели.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1926 г. мая 5.
Тифлис-Дворец.

4. დადგენილება ესე და დებულება ძალაში შედის დღიდან მათი გამოქვეყნებისა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრ. აღ. მასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ს. ჯუღელი.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრაძე.

1926 წ. მაისის 5.
ტფილისი — სასახლე.

დებულება

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის დაწესებულებათათვის.

1. ზოგადი დებულებანი.

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის დაწესებულებანი — ცენტრალური სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიცია და შიის ადგილობრივი ორგანოები — იმყოფებიან შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის გამგებლობაში და მიზნად ისახევენ დანაშაულებრივი ქმედობის წინასწარ აღკვეთას, აღკვეთას და აღმოჩენა-გამოაშკარავებას.

2. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის დაწესებულებათა მოქმედების წესი განისაზღვრება საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით, ამა დებულებით და ცალკე ინსტრუქციებით.

3. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის მოქმედება დანაშაულის წინასწარი აღკვეთისა, აღკვეთისა და აღმოჩენა-გამოაშკარავების საქმეში მჭიდროდ არის დაკავშირებული გარე მილიციისა და სასამართლო ორგანოების მოქმედებასთან.

4. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციისა და გარე-მილიციის ურთიერთობა და მათ შორის ფუნქციების განსაზღვრის საქმე მოწესრიგდება ცალკე ინსტრუქციით.

5. სისხლის სამართლის მაძიებელი

ПОЛОЖЕНИЕ

Об учреждении Уголовного Розыска
С.С.Р. Грузии.

1. Общие положения.

1. Учреждения Уголовного Розыска С.С.Р. Грузии, состоящие из Центрального Уголовного Розыска и его местных органов, находятся в ведении НКВД и имеют своим назначением предупреждение, пресечение и раскрытие преступлений.

2. Порядок деятельности Угрозыска определяется Уг. Пр. Кодек. С.С.Р. Грузии, настоящим Положением и особыми инструкциями.

3. Деятельность Угрозыска в осуществлении задач предупреждения, пресечения и раскрытия преступлений тесно связана с деятельностью наружной милиции и судебных органов.

4. Взаимоотношения Угрозыска и наружной милиции и разграничение между ними функций устанавливаются особой инструкцией.

5. Порядок назначения, увольнения и перемещения работников Угрозыска определяется Положением о Раб. Кр. Милиции.

6. В местах, где нет органов Уголовного Розыска, все обязанности Уголовного Розыска лежат на наружной милиции.

7. Местные органы Угрозыска содержатся на средства местных Исполкомов.

8. Центральный Угрозыск и местные органы его имеют гербовую печать.

II. О Центральном Уголовном Розыске.

9. Центральный Уголовный Розыск является П/отделом Административного Отдела НКВД. Во главе П/отдела Угрозыска стоит его Начальник.

10. Центральный Уголовный Розыск состоит из частей:

- активно-розыскной;
- секретной и

მილიციის თანამშრომელთა დანიშვნისა, დათხოვნისა და აღდგომიდან აღდგოზე გადაყვანის წესი განისაზღვრება მ | ბ მილიციის დებულებით.

6. იმ ადგილებში, სადაც სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ორგანოები არ არიან, სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის მოვალეობა დაეკისრება ვარე-მილიციას.

7. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ადგილობრივი ორგანოები იმყოფებიან ადგილობრივი აღმასკომების ხარჯზე.

8. ცენტრალურ სისხლის სამართლის მილიციის და მის ადგილობრივ ორგანოებს აქვთ ღერბიანი ბეჭედი.

II. ცენტრალური სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიცია.

9. ცენტრალური სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიცია არის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის ადმინისტრაციული განყოფილების ქვეგანყოფილება; ამ ქვეგანყოფილების სათავეში სდგას უფროსი.

10. ცენტრალური სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიცია შესდგება შემდეგი ნაწილებისაგან:

ა) აქტიური-სამძებრო;

ბ) საიდუმლო;

გ) ცენტრალური სარეგისტრაციო ბიურო.

ცენტრალურ მაძიებელ მილიციასთან მოწყობილია მაძებარი ძალების ცენტრალური მოსაშენებელი.

11. რესპუბლიკის ცენტრალურ სისხლის სამართლის მაძიებელ მილიციას დაეკისრება:

ა) მოაწყოს სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ადგილობრივი ორგანოები და გაუწიოს მათ მოქმედებას ოპერატიულ-ტექნიკური ხელმძღვანელობა;

ბ) აწარმოოს დამნაშავეთა ცენტრალური დაქტილოსკოპიური რეგისტრაცია;

გ) სძებნოს რესპუბლიკის ფარგლებში ის პირნი, რომელნიც თავს არიდებენ მოკვლევას, გამოძიებას, სასამართლოს და სოციალური დაცვის ღონისძიებას;

დ) შექმნას ძალების მუშაობისათვის შეარჩიოს და გაწვრთნას ხელმძღვანელები და ამგვარი ხელმძღვანელებით

ვ) ცენტრალური რეგისტრაციონного бюро.

При Центральном Угрозыске состоит центральный питомник собак ищек.

11. На Центральном Уголовном Розыске Республики возлагается:

а) организация и оперативно-техническое руководство деятельностью местных органов Уголовного Розыска;

б) производство центральной дактилоскопической регистрации преступников;

в) производство розыска в Республиканском масштабе лиц, скрывающихся от дознания, следствия, суда и меры социальной защиты;

г) подбор и обучение персонала для руководства работой собак ищек и укомплектование ими органов розыска;

д) выработка и преподание местным органам Уголовного Розыска методов борьбы с преступностью;

е) непосредственное производство негласного розыска (разработок) и дознаний о преступлениях общегосударственной важности, а также производство негласного розыска (разработок) и дознаний о преступлениях по должности, совершаемых местными работниками милиции и Уголовного Розыска;

ж) собирание и научная обработка материалов по регистрации преступлений и по борьбе с преступностью, а также создание музеев научно-показательного характера по борьбе с преступностью;

з) централизация материалов по борьбе с особо-важными преступлениями, разработка плана систематической борьбы с ними, а равно и осуществление этой борьбы.

III. О местных органах Уголовного Розыска.

12. Местными органами Уголовного Розыска являются: в гор. Тифлисе и его уезде — П/отдел Угрозыска Административного Отдела Тифлиского Исполкома, а в остальных уездах Республики — Отделения Уголовного Ро-

შეავსოს სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ორგანოები;

ე) შეიმუშაოს და შეასწავლოს სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ადგილობრივ ორგანოებს დანაშაულებრიობის წინააღმდეგ ბრძოლის მეთოდები;

ვ) აწარმოოს უშუალო ფარული ძიება (შემუშავება) და მოკვლევა საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის დანაშაულის გამო, და აწარმოოს ასეთვე ძიება (შემუშავება) და მოკვლევა მილიციისა და სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ადგილობრივ თანამშრომელთა მიერ ჩადენილ თანამდებობრივ დანაშაულის გამო;

ზ) შეჭკრიფოს და მეცნიერულად შეიმუშაოს დანაშაულთა რეგისტრაციისა და დანაშაულებრიობის წინააღმდეგ ბრძოლისათვის მასალები და ამავდროულად ბრძოლისათვის მოაწიოს მეცნიერულ-საჩვენებელი ხასიათის მუხუშმი;

თ) მოახდინოს განსაკუთრებულად მძიმე დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისათვის მასალების ცენტრალიზაცია, შეიმუშაოს და ბრძოლისათვის გეგმა და თვით განახორციელოს იმ ბრძოლის საქმე.

III. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ადგილობრივ ორგანოები.

12. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ადგილობრივი ორგანოები არიან:

ქ. ტფილისსა და მის მახრავში — ტფილისის აღმასკომის ადმინისტრატული განყოფილების სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ქვეგანყოფილება, ხოლო საქართველოს სსრ დანარჩენ მაზრებში — სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის განყოფილებანი, რომელნიც შედიან მაზრის მილიციის სამმართველოში.

13. აღნიშნულ ქვეგანყოფილებისა და განყოფილებების სათავეში სდგანან უფროსები, რომელნიც ამვე დროს არიან თანაშემწენი: ქ. ტფილისში — ტფილისის აღმასკომის ადმინისტრატული განყოფილების უფროსისა, ხოლო დანარჩენ ადგილებში — მაზრის მილიციის უფროსებისა.

14. სისხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის ადგილობრივი ორგანოები

ზისკა, входящие в управление уездной милиции.

13. Во главе указанных П/отдела и Отделения Угрозыска стоят Начальники их, являющиеся Помощниками: в гор. Тифлисе — Начальника Административного Отдела Тифлисского Исполкома, а в остальных местах — Начальников уездной милиции.

14. Местные органы Угрозыска существуют по особым штатам, вырабатываемым НКВД.

15. На местные органы Угрозыска возлагается:

а) принятие мер к предупреждению, обнаружению и раскрытию преступлений и нарушений революционного порядка и безопасности в уезде (городе);

б) производство дознаний по преступлениям с производством обысков, арестов, вымогов и прочих, установленных законом действий, согласно статьям Уголовно-Процессуального Кодекса;

в) производство дознаний на месте преступления впредь до прибытия следственных властей;

г) производство розыска преступников и их задержание;

д) направление законченных дознаний в соответствующие судебные следственные органы;

е) ведение учета и регистрации уголовных элементов и выдача в установленном законом порядке справок о судимости;

ж) руководство деятельностью агентов Уголовного Розыска в пределах уезда (города), проведение в жизнь распоряжений и директив центральных органов по Уголовно-Розыскному делу.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Зам. председателя Совета Народных Комис. ССР Грузии *С. Джугели.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1926 г. мая 5.
Тифлис — Дворец.

არსებობენ შინაგან საქმეთა სახალხო
 კომისარიატის მიერ შემუშავებული ცალ-
 კე შტატებით.

15. სისხლის სამართლის მაძიებელი
 მილიციის ადგილობრივ ორგანოებს
 დაეკისრებათ:

ა) მიიღონ ღონისძიებანი მაზრაში
 (ქალაქში) დანაშაულობის და რევოლი-
 უციონობური წესრიგის დარღვევის წინა-
 სწარ ასაცდენად, აღსაკვეთად და აღ-
 მოჩენა-გამოსააშკარავებლად;

ბ) დანაშაულის მოკვლევა-გაჩხრეკისა,
 დაბატირებისა, ამოოკვევის და სხვა,
 კანონით დაწესებული, მოქმედების სა-
 შუალებით, სისხლის სამართლის საპ-
 როცესო კოდექსის თანახმად;

გ) დანაშაულის მოკვლევა მისი ჩა-
 დენის ადგილას საგამომძიებლო ხელის-
 უფლების მოსვლამდე;

დ) დამნაშავეთა ძებნა და შებყრობა;

ე) მოკვლევით დამთავრებული საქ-
 მების წარმართვა სასამართლო და სა-
 გამომძიებლო ორგანოებში;

ვ) სისხლის სამართლის დამნაშავეთა
 აღზუსტება და რეგისტრაცია და კანონით
 განსაზღვრულ შემთხვევაში ცნობების
 გაცემა ვასამართლებულთა შესახებ;

ზ) მაზრის (ქალაქის) ფარგლებში სი-
 ხლის სამართლის მაძიებელი მილიციის
 აგენტების მოქმედებისათვის ხელმძღვა-
 ხელობის გაწევა და ცენტრალური ორ-
 განოების მიერ სისხლის სამართლის სა-
 მაძიებლო საქმის შესახებ გამოცემული
 განკარგულებისა და დირექტივების გან-
 ხორციელება.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა
 ცენტრალური აღმასრულებელი კომი-
 ტეტის თავმჯდომარე ფ. მაზარაძე.

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო
 კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოა-
 დგილე ს. ჯუღელი.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა
 ცენტრალური აღმასრულებელი კომი-
 ტეტის მდივანი ს. თოდრია.

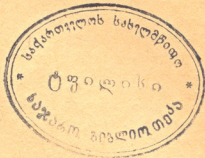
1926 წ. მაისის 5.
 ტფილისი—სასახლე.

60. დადგენილება № 32

საქართველოს სსრ ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოსი

ქალაქისა და მაზრის აღმასკომების განკარგულებაში ზოგიერთი სახელმწიფო ქონებისა და საწარმოს გადაცემის შესახებ.

ქალაქისა და მაზრის აღმასკომების ეკონომიური აღორძინებისა და გაძლიერებისათვის საქ. სსრ. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭო აღგენენ: ქვემოთ ჩამოთვლილი სახელმწიფო ქონება და საწარმონი, რომელიც ამ უამად სხვა და სხვა ცენტრალურ დაწესებულებათა განკარგულებაშია, მიმდინარე 1926 წლის ოქტომბრის 1-დან გადაეცეს ქალაქისა და მაზრის შემდეგ აღმასკომებს, სახელდობრ:

1. ახალციხის მაზრის აღმასრულებელ კომიტეტს: ახალციხის მაზრის სოფ. ვალის თემში მდებარე სათიბი ადგილი „შაბანბელი“ სივრცით 480 დეს., რომელიც არის მიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატის განკარგულებაში.

2. დუშეთის მაზრის აღმასრულებელ კომიტეტს:

ა) სოფ. მქადიჯვარის მამული, სივრცით 22 დეს., აქედან ბალ-ბოსტანი—7 დეს., ვენახი—1 დეს. და ხილის ბაღი—14 დეს., რომელიც საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის განკარგულებაშია.

ბ) სოფ. ოძისის მამული, სივრცით 15 დეს., აქედან სახნავე 8 დეს. და ბალ-ბოსტანი—7 დეს., რომელიც საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის განკარგულებაშია;

გ) კრამიტის ქარხანა, რომელიც მდებარეობს ქსნის სადგურის რაიონში.

3. გორის მაზრის აღმასრულებელ კომიტეტს: სპირტის სახდელი ქაობანა სოფ. გომში.

4. რაჭის მაზრის აღმასრულებელ კომიტეტს: რაჭის მაზრაში მდებარე შემდეგი მამულები, რომელიც ამ უამად მიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატის განკარგულებაში არის:

ა) საძოვარი ადგილი „სახაროვანი

ბოლო“, სოფ. უწერაში, სივრცით 1.414 დეს.;

ბ) საძოვარი ადგილი „საბაქრაძეო“, სოფ. შქვერში, სივრცით 1.917 დეს.;

გ) საძოვარი ადგილი სოფ. საღმელში მდებარე მამული, სივრცით 104 დეს.;

დ) საძოვარი ადგილი „ბერისჯვარი“, „ნავომარი“ და სხვ. სოფ. ლიხეთში მდებარე, სივრცით 429 დეს.;

ე) საძოვარი ადგილი „საწალიკე“, სოფ. ხოტევეში, სივრცით 2.095 დეს.;

ვ) „საკაოს მთა“ და ქალა, სოფ. საკაოში, სივრცით 13.245 დეს. და

ზ) საძოვარი ადგილი „სახეანჭკარო სატოლო“, სოფ. ხეანჭკარაში, სივრცით 1.078 დეს.

5. სენაკის მაზრის აღმასრულებელ კომიტეტს: სენაკის მაზრაში მდებარე საძოვარი ადგილი, „ასხის“ მთის საძოვარიზის გამოკლებით, სივრცით სულ 6.458 დეს., რომელიც არის მიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატის განკარგულებაში.

6. ზუგდიდის მაზრის აღმასრულებელ კომიტეტს: ზუგდიდის მაზრის ჯგალისა, აფხუანისა, ჯვარისა, ქალისა და მუხურის ავარ აკებში მდებარე საძოვარები, სივრცით 8.250 დეს., რომელიც არის მიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატის განკარგულებაში.

7. ქალაქ ფოთის აღმასრულებელ კომიტეტს: კაპარკინის, შავილელეს დედაბერას, მალთაყვას და ფინორას მდინარეებისა და პალიასტომის ტბის სათევზაო ადგილები, რომელიც არის მიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატის განკარგულებაში.

8. ქალაქ ტფილისის აღმასრულებელ კომიტეტს: საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს განკარგულებაში ქონებული შემდეგი საწარმონი:

- ა) ლუდის სახდელი ქარხანა;
- ბ) კერამიული ქარხანა;
- გ) ყინულის საკეთებელი ქარხანა;
- დ) სამკერვალო.

9. ქალაქ ქუთაისის აღმასრულებელ კომიტეტს:

კიროს საწვავი ქარხანა.

10. ბათუმის აღმასრულებელი კომიტეტის კომუნალურ განყოფილებას:

- ა) კასრების დასახლებელი მასალის ქარხანა;
- ბ) სახერხი ქარხანა;
- გ) ფანერის ქარხანა.

11. ქალაქ ცხინვალის კომუნალური მეურნეობას: სამხრეთ-ოსეთის სახალხო მეორეობის უმაღლეს საბჭოს განკარგულებაში კონებული შემდეგი საწარმოები:

- ა) სახერხი ქარხანა ქ. ცხინვალში;
- ბ) ცხინვალის ელსადგური;
- გ) გრებილი ავეჯის ქარხანა;
- დ) ცხინვალის აგურქარხანა;
- ე) კრამიტის ქარხანა სოფ. ქურთაში;
- ვ) კირის საწვავი ქარხანა სოფ. მსხლბეში.

საქართველოს სსრ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ს. ჯუღელი.

საქართველოს სსრ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1926 წ. მაისის 15.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-109 №-ში 1926 წ. მაისის 16.

61. დადგენილება № 33

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

საქართველოს სსრ სამხედრო-სააღრიცხვო მაგიდების დებულებების ზოგიერთი მუხლის შეცვლისა და გაუქმების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. 1925 წ. თებერვლის 23-ს დამტკიცებული „საქართველოს სსრ სამხედრო-სააღრიცხვო მაგიდების დებულებების შესახებ“ მე-8 და მე-13 მუხლები შეიცვალოს და მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

მუხ. 8. „სამხედრო-სააღრიცხვო მაგიდების გამგეს დანიშნავს და დაითხოვს სათანადო სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტი სამაზრო სამხედრო კომისართან შეთანხმებით; ეს დანიშვნა თუ დათხოვნა გატარებულ უნდა იქნას

61. Постановление № 33

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об изменении и отмене некоторых статей Положения о военно-учетных столах в С.С.Р. Грузии.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

1. Ст.ст. 8 и 13 утвержденного 23 февраля 1925 г. Положения о военно-учетных столах в С.С.Р. Грузии изменить, изложив в следующей редакции:

Ст. 8. „Заведывающий военно-учетным столом назначается и увольняется подлежащим Уездным Исполнительным Комитетом по оглашению с Уездным Военным Комиссаром, что проводится по приказу последнего“.

Ст. 13. „Заведывающий военно-учетным столом может быть освобожд.

სამაზრო სამხედრო კომისარის ბრძანებაში“.

მუხ. 13. „სამხედრო-სააღრიცხვო მაგიდის გამგე შეიძლება განთავისუფლებულ იქნას მობილიზაციით ჯარში გაწვევისაგან იმ წესით, რაც განსაზღვრულია სსრკ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „საქალაქებო სამხედრო სამსახურის კანონის სამოქმედლოდ შემოღების შესახებ“ 1925 წელ. სექტემბრის 18-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების 166 მუხლით.“

2. ამა დადგენილების 1 მუხლში აღნიშნული დებულების მე-10 მუხლი გაუქმებულ იქნეს.

3. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. შახარაძე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოდრაია.

1926 წ. მაისის 15.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია ვახ. „კომუნისტის“ მე-123 №-ში 1926 წ. ივნისის 2.

62. დადგენილება № 34

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

საქართველოს სოც. საბჭ. რეზიუმეობაში უხასყიდლოდ გადასული ქონებისათვის დაწესებული გადასახადის ნორმების გაუქმების შესახებ.

რადგანაც სსრკ ცენტრალურმა აღმასრულებელმა კომიტეტმა და სახალხო კომისართა საბჭომ 1926 წელ. იანვრის 29-ს გამოსცეს მეგვიდრეობით და გაჩუქებით გადასულ ქონებაზე დასადები გადასახადის დებულება, რომელიც, ამა დებულების სამოქმედლოდ შემოღებისათვის გამოცემულ დადგენილების 1 მუხლის თანახმად, გაორჯობებულ უნდა იქნეს ყველა ისეთ სამკიდროსა და ქონებაზე, რაც ამა წლის მარტის 1-დან გაიხსნა და ამავე დროიდან ქმნილი აქ-

დენი იქნება ვიწრო მობილიზაციის მიხედვით, დადგენილი 166-ე პოსტანოვნი ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „საქალაქებო სამხედრო სამსახურის კანონის სამოქმედლოდ შემოღების შესახებ“ 1925 წელ. სექტემბრის 18-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების 166 მუხლით.“

2. Ст. 10-ю Положения означенного в ст. 1-й сего постановления отменить.

3. Настоящее постановление вступает в силу со дня его опубликования.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Ф. Махарадзе.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов С. Тодрия.

1926 г. мая 15.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист“ № 123 от 2 июня 1926 г.

62. Постанвление № 34

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об отмене действовавших в С.С.Р. Грузии норм налога с безмездно переходящих имуществ.

Вследствие издания 29 января с. г. Центральным Исполнительным Комитетом Советов и Советом Народных Комиссаров Союза С.С.Р. Положения о налоге с имуществ, переходящих в порядке наследования и дарения, подлежащего, на основании 1 ст. Постановления о введении его в действие, применению ко всем, открывающимся с 1 марта с. г., наследствам и имуществам, переходящим в порядке дарения по актам, совершенным начиная с того же срока, Всегрузинский Центральный Исполни-

ტის თანახმად გაჩუქების წესით გადადის,—სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

ძალადაკარგულად ჩაითვალოს უსასყიდლოდ გადასული ქონების გადასახადის ის ნორმები, რაც მოქმედობდა საქართველოს სოც. საბჭოთა რესპუბლიკაში.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მანარაძე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოდრაი.

1926 წლ. მაისის 15.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია ვაზ. „კომუნისტის“ მე-125 №-ში 1926 წ. ივნისის 4,

63. დადგენილება № 35

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო

მემკვიდრეობისა და გაჩუქების წესით გადასახველი ქონების რაოდენობის შეზღუდვის გაუქმების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წლის მარტის 16-ის თარიღის და 77 №-რის დადგენილების მე-2 მუხლის წესისამებრ, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

I.

სამოქ. სამ. კოდ. 138, 416, 419 მუხ., 420 მუხლის შენიშვნისა, 421 მუხლის მე-2 შენიშვნისა, 428 მუხლის 1-ლი შენიშვნის რედაქცია შეიცვალოს შემდეგნაირად:

მუხ. 138. ხელშეკრულება ისეთი ქონების უსასყიდლოდ დათმობის შესახებ (გაჩუქება), რომლის ღირებულ. ათას მან.

ტельный Комитет Советов постановляет:

Признать утратившим силу действовавшие в С.С.Р. Грузии нормы налога с имущества, переходящих безвозмездным способом.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Ф. Махарадзе.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов С. Тодрия.

1926 г. мая 15.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист“ № 125 от 4 июня 1926 г.

63. Постанобление № 35

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии

Об отмене ограничения размера имущества, могущего переходить в порядке наследования и дарения.

В порядке 2 ст. Постановления 2 сессии II созыва ВЦИК'а, от 16 марта 1924 г. за № 77, Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов и Совет Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии постановляют:

I.

Ст.ст. 138, 416, 419, примечание к 420, 2-е примечание к 421, примечание 1-е к 428 ст.ст. Гр. Кодекса изложить в следующей редакции:

Ст. 138. Договор о безвозмездной уступке имущества (дарение) на сумму более тысячи руб. должен быть, под страхом недействительности, облечен в нотариальную форму.

Ст. 416. Наследование по закону и по завещанию регулируется ниже следующими статьями.

აღმეტება, ბათილობის რიგით დადებულ უნდა იქნეს სანოტარო წესით.

მუხ. 416. კანონით ან ანდერძით ქონების დამკვიდრება მოწესრიგდება ქვემო აღნიშნული მუხლებით.

მუხ. 419. ქონების კანონით დამკვიდრება შეიძლება ყველა შემთხვევაში, უკეთეს ის შეცვლილი არ არის ანდერძით.

მუხ. 420.

შენიშვნა 1. სახლის მოწყობილობა ფუფუნების საგნების გამოკლებით გადადის თანასწორ წილად 418 მუხლში ჩამოთვლილი მემკვიდრეთა შორის ინათზე, რომელნიც გარდაცვალებულთან ერთად ცხოვრობდნენ, ან იმ პირებზე, რომელნიც ანდერძში არიან აღნიშნული.

მუხ. 421.

შენიშვნა 2. მოანდერძეს უფლება აქვს დაუტოვოს მთელი თავისი ქონება ან მისი ნაწილი კულტურულ, განმანათლებელ ან სხვა, კანონის არა საწინააღმდეგო, საზოგადოებრივ ან სახელმწიფოებრივ დაწესებულებებს.

მუხ. 428.

შენიშვნა 1. უარი მემკვიდრეობაზე განცხადებულ უნდა იქნეს სათანადო სასამართლოში სამი თვის განმავლობაში დღიდან მემკვიდრეობის გახსნისა. იმ პირის წილი, რომელიც უარს განაცხადებს, გადადის სხვა მემკვიდრეებზე 418 მუხლში აღნიშნული წესით.

II.

417 მუხ. ამოიშალოს.

III.

დადგენილება ესე ძალაში შედის 1926 წლის მარტის 1-დან.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მანარაძე.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ხ. თოდრა.**

1926 წ. ივნისის 22.

ტფილისი—სასახლე

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-160 №-ში 1926 წ. ივლისის 15.

Ст. 419. Наследования по закону к имуществу имеет место во всех случаях, когда и поскольку оно не изменено завещанием.

Примечание к ст. 420. Домашняя обстановка, за исключением предметов роскоши, переходит в равных долях к тем из перечисленных в ст. 418, кто совместно проживал с умершим, или же к лицам, указанным в завещании.

Примечание 2 к ст. 421. Завещатель вправе оставить все свое имущество или часть его в распоряжение культурных, просветительных или иных непротивных закону общественных или же государственных учреждений.

Примечание к ст. 428. Отказ от наследства должен быть заявлен в течение 3 месяцев после открытия наследства подлежащему Суду. Доля отказавшегося переходит к другим наследникам в порядке, указанном в ст. 418.

II.

417 ст. исключить.

III.

Настоящее Постановление вступает в силу с 1 марта 1926 года.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **Ф. Махарадзе.**

Председатель Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии **Ш. Элиава.**

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **С. Тодрия.**

1926 г. июня 22.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. «Коммунист» № 160 от 15 июля 1926 г.

64. დადგენილება № 36

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

ხისნლის სამართლის კოდექსის 78, 79 და 80 მუხ. შეცვლისა, იმავე კოდექსისათვის 80¹ და 80² მუხლის დამატებისა და 79¹ მუხლის ამოშლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-2 მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წლ. მარტის 10 თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხლის თანახმად, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

I.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 78, 79 და 80 მუხლის რედაქცია შეიცვალოს შემდეგნაირად:

მუხ. 78. სახელმწიფო თუ ადგილობრივი გადასახადისა ან გამოსაღების ვალეზაზე ან კანონიერად შემოღებული ბეგარის მოხდაზე წინასწარი შეთანხმებით მასიური უარის თქვა გამოიწვევს:

წამქეზებლისა, ხელძღვანელისა და ორგანიზატორისათვის—

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ექვსი თვისა სასტიკი იზოლაციით და თანაც ჯარიმას შეწერილი გადასახდელისა და ბეგარის ორმაგი რაოდენობით, ხოლო, უკეთუ დანაშაული ჩადენილია ვანსაკუთრებით დამამძიმებელ ვარემოებაში—მთელი ქონების ან მისი ნაწილის კონფისკაციას;

დანარჩენ მონაწილეთათვის—

ჯარიმის იმავე გადასახდელისა და ბეგარის რაოდენობით.

მუხ. 79. სახელმწიფო ან ადგილობრივი გადასახადისა და გამოსაღებისა, ან სავალდებულო საგადანაკვეთო დაზღვევის გადასახდელის ვადაზე გაუღებლობა, იმის მიუხედავად, რომ დამნაშავეს შეეძლო მათი გადახდა, უკეთუ მას უკვე შეეფარდა გადახდევინების

64. Постанавление № 36

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии

Об изменении 78, 79 и 80 ст.ст. Уголовного Кодекса, о дополнении его 80¹ и 80² статьями и об исключении 79¹ статьи.

В Порядке 2 ст. Постановления 2 сессии II созыва Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов от 10 марта 1924 г. за № 77, Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов и Совет Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии постановляют:

I.

Редакцию 78, 79 и 80 ст.ст. Уголовного Кодекса С.С.Р. Грузии изменить следующим образом:

Ст. 78. Массовый отказ по предварительному сговору от платежа государственных или местных налогов или сборов, или от выполнения повинностей, в законном порядке установленных, влечет за собой:

в отношении подстрекателей, руководителей и организаторов—лишение свободы на срок не ниже шести месяцев со строгой изоляцией и со штрафом в двойном размере причитающихся платежей и повинностей, а при особо отягчающих обстоятельствах—с конфискацией всего или части имущества; в отношении прочих участников—штраф в размере тех же платежей и повинностей.

Ст. 79. Неплатеж в установленный срок государственных или местных налогов и сборов или невзнос платежей по обязательному окладному страхованию, несмотря на наличие к тому возможности, в случае применения мер взыскания в виде описи имущества или продажи описанного имущества с торгов, хотя бы один раз в предшествующем окладном году или дважды в текущем, влечет за собой: в первый раз—

ლონისძიება მით, რომ გასულ საშენაწერო წელს—თუნდაც ერთხელ, ხოლო მიმდინარე საშენაწერო წელს—ორჯერ, აუწერეს ან საჯარო ვაჭრობით გაუყიდეს აწერილი ქონება, გამოიწვევს პირველად—ჯარიმას იმავე გადასახდელის რაოდენობით;

მეორედ—თავისუფლების აღკვეთას ან იძულებითი მუშაობას ექვს თვემდე ან ჯარიმას იმავე გადასახდელის გაორკეცებული რაოდენობით.

ბეგარის მოხდაზე ან საერთო სახელ-მწიფობრივი მნიშვნელობის სამუშაოს შესრულებაზე უარის თქმა გამოიწვევს:

პირველად—

ადმინისტრატიულ გადასახდელს, რასაც კანონით დაწესებულ ფარგალში გადასწყვეტს სათანადო ხელისუფლების ორგანო;

მეორედ—

თავისუფლების აღკვეთას ან იძულებითი მუშაობას ექვს თვემდე ან ჯარიმას იმავე ბეგარისა და სამუშაოს რაოდენობით.

მუხ. 80. ურთიერთი შეთანხმებით მოწყობილი გადამაღვა გადასახად-დასადები ან აღსანუსხი საგნებისა, ან ამ საგნების რაოდენობაზე ტყუილი ცნობების მიცემა, გამოიწვევს:

წამქეზებლისა, ხელმძღვანელისა და ორგანიზატორისათვის—

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ექვსი თვისა ქონების ნაწილის კონფისკაციით ან უამისოდ;

დანარჩენ მონაწილეთათვის—

ჯარიმას არა უმეტეს გადასახდელის ორმაგი რაოდენობისა ან გადამაღული საგნების ღირებულებისა.

II.

სისხლის სამართლის კოდექსს დაემატოს 80¹ და 80² მუხლი შემდეგი შინაარსისა:

მუხ. 80¹. ცალკე პირის მიერ გადამაღვა გადასახად-დასადები ან აღსანუსხი საგნისა ან ამ საგანზე წინასწარი შეცნობით ტყუილი ცნობის მიცემა, უკეთუ სპეციალური დებულებით არ არის გათვალისწინებული სხვა რამ შედეგი, გამოიწვევს

იძულებით მუშაობას ექვს თვემდე ან ფულად ჯარიმას არა უმეტეს გადასახდელის ორმაგი რაოდენობისა ან გადამაღული საგნის ღირებულებისა.

მუხ. 80². თავის არიდება საფინანსო ორგანოს მოთხოვნით ცნობის წარდგე-

შტაფ ვ რაზმერე ტეხ ჯე პლატეჟეი;

во второй раз—

лишение свободы или принудительные работы на срок до шести месяцев или штраф в двойном размере тех же платежей.

Отказ от выполнения новинностей или производства работ, имеющих общегосударственное значение, влечет за собой:

в первый раз —

административное взыскание, налагаемое соответствующими органами власти в пределах, законом установленных.

во второй раз—

лишение свободы или принудительные работы на срок до шести месяцев или штраф в размере тех-же повинностей и работ.

Ст. 80. Организованное по взаимному соглашению сокрытие или неверное показание количества подлежащих обложению или учету предметов влечет за собой:

в отношении подстрекателей, руководителей и организаторов— лишение свободы на срок не ниже шести месяцев с конфискацией части имущества или без таковой;

в отношении прочих участников— штраф не свыше двойного размера причитающихся платежей или стоимости сокрытого предмета.

II.

Дополнить Уголовный Кодекс 80¹ и 80² ст.ст. следующего содержания:

Ст. 80¹. Соккрытие отдельными лицами подлежащих обложению или учету предметов или дача заведомо ложных сведений о таковых предметах, если специальными положениями не предусмотрено иных последствий, влечет за собой

принудительные работы на срок до шести месяцев, или денежный штраф в размере не свыше двойного размера причитающихся платежей или стоимости сокрытого предмета.

Ст. 80². Уклонение от представле-

ნისათვის ან წინასწარი შეცნობით ტყუილი ცნობის მიცემა მენარჩენის ქონების შესახებ იმ კერძო პირის მიერ, ვისთვისაც ამ ქონებაზე ცნობების მიცემა სავალდებულოა და ვინც იმავე დროს ეს ქონება იცის, გამოიწვევს იძულებით მუშაობას სამ თვემდე ან ჯარიმას სამას მანეთამდე.

III.

სისხლის სამართლის კოდექსის 79¹ მუხლი ამოშლილ იქნეს.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრაია.

1926 წლ. ივნისის 22.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-36 №-ში 1926 წ. აგვისტოს 13.

ნია по требованию финансовых органов частными лицами, обязанными к тому по закону, сведений об известном им имуществе недоимщика, или дача заведомо ложных указаний о таком имуществе влечет за собой принудительные работы до трех месяцев или штраф до трехсот руб.

III.

Ст. 79¹ Уголовного Кодекса исключить.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Ф. Махарадзе.

Председатель Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии Ш. Элиава.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов С. Тодрия.

1926 г. июня 22.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газете „Коммунист“ № 183 от 13 августа 1926 г.

65. დადგენილება № 37

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

სამოქალაქო სამართლის კოდექსისათვის 101¹ მუხლის დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წლის მარტის 10-ის და 77 №-რის დადგენილების მე-2 მუხლის წესისამებრ, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენენ:

სამოქალაქო სამართლის კოდექსს დამატოს 101¹ მუხლი შემდეგი შინაარსისა:

65. Постановление № 37

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров С. С. Р. Грузии

О дополнении Гражданского Кодекса ст. 101¹.

В порядке ст. 2 Постановления 2 сессии II созыва ВЦИК-а от 10 марта 1924 г. за № 77, Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет и Совет Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии постановляют:

Дополнить Гражданский Кодекс статьей 101¹ следующего содержания: 101¹. Обеспеченные залогом требования кредитных учреждений, действующих в установленном порядке, в случае недостаточности прочего имущества должника, удовлетворя-

1011. დადგენილი წესით მომქმედი საკრედიტო დაწესებულების ისეთი მოთხოვნა, რაც გიროთია უზრუნველყოფილი, უკეთეს მოვალის სხვა ქონება საკმარისი არ იქნება, დამაყოფილებელ უნდა იქნეს დაგირავებული ქონების ღირებულებიდან უპირატესად ყველა სხვა პრეტენზიისა, გარდა: ა) იმ პრეტენზიისა, რაც გამომდინარეობს სამუშაო ხელფასიდან, სოციალური დაზღვევიდან და ალიმენტებიდან, და ბ) დაგირავებულ ქონებაზე დადებული სააქციო სადასახდელისა, უკეთეს ეს ქონება დაგირავებულია იმ დროს, როდესაც იგი წარმოების ადგილას იყო, საბაზისო საწყობში ან და საბაეროში.

შენიშვნა 1. სააქციო გადასახდელი დამაყოფილებელ უნდა იქნეს დაგირავებულ ქონებიდან უპირატესად, ვიდრე საკრედიტო დაწესებულების მოთხოვნა, მხოლოდ იმ თანხის ფარგლებში, რაც აღნიშნულია სათანადო საფინანსო ორგანოსაგან საკრედიტო დაწესებულების მიერ მიღებულ ცნობაში სააქციო გადასახდელის იმ რაოდენობის შესახებ, რომელიც ედვა დაგირავებულ ქონებას დაგირავების მომენტის დროს.

შენიშვნა 2. ამა მუხლის წესი არა სპობს რკინის გზის უფლებას, რაც დამყარებულია რკინის გზების წესდების 68 მუხლზე (სსრკ კან. კრებულ. 1925 წ. 84 №-რი, მუხ. 630).

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ხ. თოდრაი.**

1926 წ. ივნისის 22.
ტფილისი—სასახლე

ются из ценности заложенного имущества преимущественно перед всеми другими претензиями, за исключением: а) претензий по заработной плате, по социальному страхованию и по алиментам и б) взысканий по акцизу, лежащему на заложенном имуществе, если оно было заложено во время его нахождения в месте производства, на базисном складе или в тамжне.

Примечание 1. Взыскание по акцизу удовлетворяется из ценности заложенного имущества преимущественно перед требованием кредитного учреждения лишь в пределах суммы, означенной в полученной кредитным учреждением справке подлежащего финансового органа о размере акциза, лежавшего на заложенном имуществе к моменту залога.

Примечание 2. Правило настоящей статьи не отменяет права железных дорог, основанного на ст. 68 Устава железных дорог (Собр. Зак. С.С.С.Р. за 1925 г. № 84, ст. 630).

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **Ф. Махарадзе.**

Председатель Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респуб. Грузии **Ш. Элиава.**

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **С. Тодрия.**

1926 г. июня 22.
Тифлис—Дворец.

66. დადგენილება № 38

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

თამასუქის დებულების მე-12 მუხლის შეცვლის შესახებ.

თამასუქის დებულების 12-მუხლის (კან. კრებ. 1925 წ. 1-ლი №-რი, მუხ. 7) შესაცვლელად სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

თამასუქის დებულების მე-12 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგის რედაქციით:

12. პროტესტის მოსახდენად თამასუქის პა*რონმა თამასუქი უნდა წარუდგინოს სანოტარო ორგანოს, ხოლო, უკეთუ იმ ადგილას, სადაც თამასუქით ფული უნდა გადახდილიყო, ასეთი ორგანო არ არის, — სახალხო მოსამართლეს — მეორე დღეს იმ ვადის გასვლისას, რა ვადაზედაც თამასუქის გამცემმა ვადახდა იკისრა. ორი დღის განმავლობაში თამასუქის ვადის დადგომის შემდეგ სანოტარო ორგანომ ან სახალხო მოსამართლემ პირადად ან წერილობით უნდა მოთხოვოს თამასუქით ვალდებულ პირებს ვადახდა, და, უკეთუ მესამე დღეს თამასუქის ვადის დადგომის შემდეგ, 15 საათამდე თამასუქით ფული არ იქნება გადახდილი, სანოტარო ორგანომ ან სახალხო მოსამართლემ იმავე დღეს უნდა მოახდინოს თამასუქის პროტესტი განსაკუთრებულ რეესტრში ჩაწერით და თვით თამასუქზე აღნიშვნით.

შენიშვნა. უკეთუ გამოურკვეველია თამასუქით-ვალდებული პირის საცხოვრებელი ადგილი ან და უკეთუ იგი იმ ადგილას არ იმყოფება, სადაც თამასუქით ფული უნდა გადახდილიყო, თამასუქის პროტესტი მოხდება ფულის გადახდის მოუთხოვნელად, და ამასთანავე, იმის საფუძველი, თუ რატომ არ იყო ვადახდა მოთხოვნილი, აღინიშნე-

66. Постановление № 38

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об изменении ст. 12 Положения о векселях.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов во изменение ст. 12 Положения о векселях (Собр. Узак. 1925 г. № 1 ст. 7) постановляет:

Ст. 12. Положения о векселях изложить в следующей редакции:

Ст. 12. Для совершения протеста векселедержатель должен предъявить вексель в нотариальный орган, а в случае отсутствия такового в месте платежа, народному судье на следующий день после срока, в который векселедатель обязался уплатить по векселю. В течение двух дней после наступления срока по векселю нотариальный орган или судья предъявляют лично или письменно требования о платеже обязанным по векселю лицам, и, если до 15 часов третьего после срока по векселю дня, платеж не поступит, нотариальный орган или народный судья в тот же день протестуют вексель путем записи о протесте в особый реестр и отметки на самом векселе.

Примечание. В случае неизвестности места нахождения обязанных по векселю лиц, а также нахождения их не в месте платежа, протест производится без предъявления требования о платеже с тем, чтобы основание непредъявления требования о платеже было указано как в записи о протесте в особом реестре, так и в отметке на самом векселе.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тосрия.*

1926 г. июня 22.
Тифлис—Дворец.

ბა როგორც განსაკუთრებული რეესტრის ჩანაწერში პროტესტის შესახებ, ისე თვით თამასუქზე გაკეთებულ შენიშვნაში.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოდრია.

1926 წ. ივნისის 22.
ტფილისი—სასახლე

67. დადგენილება № 39

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

სისხლის სამ. კოდ. 30 მუხ. რედაქციის შეცვლისა, ამავე კოდექსის 28 და 30 მუხლისათვის შენიშვნების დამატებისა და სამხედრო დანაშაულთა დებულების ზოგიერთი მუხლის შეცვლისა და დამატების შესახებ.

თანხმად სსრკ ცაკისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1926 წლის თებერვლის 19-ის დეკლარაციისა—სამხედრო დანაშაულთა დებულების 1 მუხ. შევსების შესახებ—და იმავე წლის მარტის 5-ის დადგენილებისა—სსრკ და მოკავშირე რესპუბლიკების სისხლის სამართლის კანონმდებლობის ძირითად საფუძველთა მე-18 და 19 მუხლისა, აგრეთვე სამხედრო დანაშაულთა დებულების მე-4, 6 და 11 მუხ. შევსებისა და შეცვლის შესახებ,—სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახ. კომისართა საბჭო ადგენენ:

I.

საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდ. 30 მუხლის რედაქცია შეიცვალოს შემდეგნაირად:

მუხ. 30. იძულებითი მუშაობა თავიუფლების აღუკვეთელად გადაწყვეტილ უნდა იქნეს ვადით არა უმეტეს ერთი წლისა. მისი მოხდის წესი ვანისაზღვრება შრომა-გასწორების კოდექსით.

67. Постановление № 39

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии

Об изменении редакции ст. 30-й Уголовного Кодекса, о дополнении 28 и 30-й ст.ст. того же Кодекса примечаниями, и об изменении и дополнении некоторых ст.ст. Подожения о воинских преступлениях.

На основании Постановлений Центрального Исполнительного Комитета и Совета Народных Комиссаров Союза С.С.Р. от 19-го февраля 1926 года о дополнении ст. 1 Положения о воинских преступлениях и от 5-го марта того же года о дополнении и изменении ст.ст. 18 и 19 Основных начал уголовного законодательства Союза С.С.Р. и Союзных Республик и ст.ст. 4, 6 и 11 Положения о воинских преступлениях, Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов и Совет Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии постановляют:

I.

Редакцию 30-й ст. Уголовного Кодекса С.С.Р. Грузии изменить следующим образом:

Ст. 30. Принудительные работы без лишения свободы назначаются на срок не свыше одного года и отбываются в порядке, предусмотренном

II.

სისხლის სამართლის კოდ. 28 და 30 მუხლს დაემატოს შემდეგი შენიშვნები მუხ. 28.

შენიშვნა 2. მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის კადრის სამერიგეო და უმცროსი სამეთაურო შედგენილობის სამხედრო მსახური, რომელსაც სათანადო სასამართლომ სამხედრო ან საერთო სისხლის სამართლის დანაშაულისათვის თავისუფლების აღკვეთა გადაუწყვიტა ვადით არა უმეტეს ერთი წლისა, სასტიკი იზოლაციისა და უფლების შეზღუდვის შეუფარდებლად, — უნდა გაიგზავნოს საშტრაფო ნაწილში.

უკეთეს საშტრაფო ნაწილში ყოფნის ვადა ორ თვეს არ აღემატება, იგი მოიხდება იმ წესით, რაც დადგენილია სადისციპლინო წესით დატუსაღებისათვის. მუხ. 30.

შენიშვნა 3. მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის კადრის სამერიგეო და უმცროსი სამეთაურო შედგენილობის სამხედრო მსახურისათვის შესაფარდებელი იძულებითი მუშაობა თავისუფლების აღუკვეთელად შეიცვლება თავისუფლების აღკვეთად იმ ვადით, რაც შესაფარდებელი იძულებითი მუშაობის ვადის ერთ მეექვსედს უდრის.

III.

სამხედრო დანაშაულთა დებულების (საქართველოს სსრ სისხლის სამ. კოდ. დანართი) 1 მუხლს დაემატოს შენიშვნა და შეიცვალოს მე-4, 6 და 11 მუხლის რედაქცია.

მუხ. 1.

შენიშვნა. სამხედრო დანაშაულად ჩაითვლება აგრეთვე ისეთი დანაშაული, რასაც ჩაიდენს გზათა სახ. კომისარიატის განსაკუთრებული შეიარაღებული რაზმის (რეზერვის) სამუშაორო შედგენილობის პირი და რაც მიმართული იქნება სამსახურის ასრულებისათვის დადგენილი წესის წინააღმდეგ.

მუხ. 4. შეურაცხყოფა ძალადობითი მოქმედებით სამხედრო მსახურის მიერ თავისი უფროსისა, როდესაც ეს უკანასკნელი სამსახურის მოვალეობას ასრულებდა, გამოიწვევს სოციალური დაცვის ღო-

პრავილი Исправительно-Трудового Кодекса.

II.

Ст.ст. 28 и 30 Угол. Код. дополнить следующими примечаниями:

Ст. 28. *Примечание 2.* Военнослужащие рядового и младшего начальствующего состава кадров Рабоче-Крестьянской Красной Армии, приговоренные подлежащими судами за воинские или общеуголовные преступления к лишению свободы на срок не более одного года без строгой изоляции и без поражения прав, направляются в штрафные части.

Содержание в штрафных частях на срок, не превышающий двух месяцев, отбывается в порядке, установленном для дисциплинарных арестов.

Ст. 30. *Примечание 3.* Принудительные работы без лишения свободы в отношении военнопослужащих рядового и младшего начальствующего состава кадров Рабоче-Крестьянской Красной Армии заменяются лишением свободы на срок, равный одной шестой подлежащего применению срока принудительных работ.

III.

Включить в Положение о воинских преступлениях (приложение к Уголовному Кодексу С.С.Р.Г.) примечание к ст. 1-й и измененные редакции ст.ст. 4, 6 и 11-й.

Ст. 1. *Примечание.* Воинскими преступлениями признаются также преступления лиц строевого состава особых вооруженных отрядов (резервов) Народного Комиссариата Путей Сообщения, направленные против установленного порядка несения службы.

Ст. 4. Оскорбление насильственным действием военнопослужащим своего начальника при выполнении последним служебных обязанностей влечет за собой применение меры

ნისიძიებად თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ერთი წლისა სასტიკი იზოლაციით.

უკეთუ შეურაცხოვა მიყენებულ იქნა მხოლოდ სიტყვით ან არაძალადობითი მოქმედებით, შეფარდებულ უნდა იქნეს თავისუფლების აღკვეთა ექვს თვემდე; ხოლო უკეთუ დანაშაული ჩადენილია შემამსუბუქებელ გარემოებაში, დამნაშავეს უნდა შეეფარდოს სადისციპლინო წესდება. იგივე ქმედობა, ჩადენილი იმავე პირობებში უფროსის მიერ თავისი ხელქვეითი სამხედრო მსახურის მიმართ, გამოიწვევს სოციალური დაცვის ღონისძიების შეფარდებას იმავე საფუძველზე.

მუხ. 6. გაქცევა პირველად: ა) უკეთუ ეს ჩადენილია შემამსუბუქებელ გარემოებაში, ან უკეთუ დამნაშავე პოლიტიკურად ნაკლებადაა შეგნებულნი, გამოიწვევს სოციალური დაცვის ღონისძიებად თავისუფლების აღკვეთას 3 თვემდე; ბ) შემამსუბუქებელ გარემოებათა გარეშე— თავისუფლების აღკვეთას ერთ წლამდე.

მუხ. 11. სამხედრო მსახურის მიერ საყარაულო სამსახურის წესდებისა და ამ წესდების განსაზღვრებულად კანონიერად გამოცემული განსაკუთრებული ბრძანებისა და განკარგულების დარღვევა, უკეთუ ამ დარღვევას არავითარი მანვან შედეგი არ მოჰყოლია, გამოიწვევს სოციალური დაცვის ღონისძიებად თავისუფლების აღკვეთას ექვს თვემდე; ხოლო უკეთუ ეს ჩადენილია შემამსუბუქებელ გარემოებაში, შეფარდებულ უნდა იქნეს სადისციპლინო წესდება.

იგივე ქმედობა, იმავე პირობებში, მაგრამ ისეთ ყარაულში ჩადენილი, რომელიც ჰუშავგობს ტუსაღებს, ფულის საცავსა და ყუთებს, იარაღის, სასროლი მასალის და ასაფეთქებელი ნივთიერებათა საწყობს, აგრეთვე ისეთ ყარაულში, რომელსაც განსაკუთრებული სახელმწიფოებრივი თუ სამხედრო მნიშვნელობა აქვს, გამოიწვევს სოციალური დაცვის ღონისძიებად თავისუფლების აღკვეთას ერთ წლამდე.

იგივე ქმედობა, უკეთუ მას მოჰყვა ერთ-ერთი იმ მანვან შედეგთაგანი, რომლის ასაცდენადაც ეს ყარაული იყო დაწესებული, გამოიწვევს სოციალური დაცვის ღონისძიებად: მშვიდობიანობის დროს—თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ერთი წლისა სასტიკი იზოლაციით; ხოლო ომიანობის დროს ან ბრძო-

სocialной защиты в виде лишения свободы со строгой изоляцией на срок не ниже одного года.

Если же оскорбление было нанесено только на словах или ненасильственным действием, то применяется лишение свободы на срок до 6 месяцев; при смягчающих же обстоятельствах применяются правила Устава дисциплинарного. Те-же деяния, учиненные при тех же условиях начальником в отношении подчиненного ему военнослужащего, влекут за собой применение мер социальной защиты на тех же основаниях.

Ст. 6. Побег, совершенный в первый раз: при а) наличии смягчающих обстоятельств или малой политической сознательности влечет за собой применение в качестве меры социальной защиты лишение свободы на срок до 3 месяцев; б) при отсутствии смягчающих обстоятельств применяется лишение свободы на срок до одного года.

Ст. 11. Нарушение военнослужащим уставных правил караульной службы и законно изданных в развитие этих правил особых приказов и распоряжений, не сопровождавшееся вредными последствиями, влечет за собой применение мер социальной защиты в виде лишения свободы на срок до 6 месяцев; при смягчающих обстоятельствах применяются правила Устава дисциплинарного.

То же деяние и при том же условии, если оно было учинено в караулах, имеющих посты у арестованных, у денежных кладовых и ящиков, складов оружия, огнестрельных припасов и взрывчатых веществ, а равно в караулах, имеющих особо важное государственное или военное значение, влечет за собой применение мер социальной защиты в виде лишения свободы до одного года.

То же деяние, сопровождавшееся одним из вредных последствий, в предупреждение которых учрежден данный караул, влечет за собой: если оно было совершено в мирное время—лишение свободы со строгой изоляцией на срок не ниже одного года; если же оно было совершено

ლის პირობებში—სოციალური დაცვის უნაღლეს ღონისძიებას, რაც შემამსუბუქებელ გარემოებაში შეიძლება შემცირებული იქნეს თავისუფლების აღკვეთამდე არა ნაკლებ სამი წლისა სასტიკი იზოლაციით.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრაძე.

1926 წ. ივნისის 22.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-204 №-ში 1926 წ. სექტემბრის 8.

68. დადგენილება №40

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემის წესისა და მათი დარღვევისათვის აღმინისტრაციული წესით დასჯის დებულების დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემის წესისა და მათი დარღვევისათვის აღმინისტრაციული წესით დასჯის შესახებ 1923 წლის მაისის 4-ს დამტკიცებულ დებულებას დამატოს 8¹—8⁸ მუხლები შემდეგი შინაარსისა:

8-1. მიეცეს უფლება ტფილისის სამხრო აღმასრულებელ კომიტეტს მის მიერ გამოცემულ სავალდებულო დადგენილებით დააწესოს ქ. ტფილისისათვის ჯარიმის გადახდევინება ამა დებულების მე-8-2 მუხ. გათვალისწინე-

ვ военное время или в боевой обстановке—высшую меру социальной защиты с понижением при смягчающих обстоятельствах до лишения свободы со строгой изоляцией на срок не ниже 3 лет.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Ф. Махарадзе.

Председатель Совета Народных Комиссаров ССР Грузии Ш. Элиава.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов С. Тодрия.

1926 г. июня 22.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газете „Коммунист“ № 204 от 8 сентября 1926 г.

68. Постанова № 40

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О дополнении положения о порядке издания обязательных постановлений и о наложении за их нарушение взысканий в административном порядке.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

Дополнить утвержденное Всегрузинским Центральным Исполнительным Комитетом 4 мая 1923 года Положение о порядке издания обязательных постановлений и о наложении за их нарушение взысканий в административном порядке статьями 8¹—8⁸ следующего содержания:

8¹. Предоставить Тифлискому Уездному Исполнительному Комитету право устанавливать для г. Тифлиса в издаваемых им обязательных постановлениях взыскание штрафов, в указанных в ст. 8² настоящего Положения случаях, на месте совершения нарушения.

ბულ შემთხვევაში დარღვევის ჩადენის ადგილასვე.

8². ჯარიმის გადახდევინება დარღვევის ჩადენის ადგილასვე მოხდება იმ შემთხვევაში, უკეთუ დარღვეულ იქნა სავალდებულო დადგენილება, რომლითაც მოწესრიგებულია ქუჩებში მოძრაობა და საჯარო ადგილას წესრიგის დაცვა (თამბაქოს მოწვევა, პაპიროსების ნამწვავების იატაკზე დაგდება, ქუჩების გაქუქვინება, ეტლებისა, ავტომობილებისა და სხვ. მოძრაობა) ჯარიმის გადახდევინებას სათანადო ქვეთარების გაცემით აწარმოებენ მილიციის თანამშრომელი, რომელიც თვალყურს ადევნებენ ამ დადგენილებების შესრულებას.

შენიშვნა. სავალდებულო დადგენილებაში იმ საქმეების შესახებ, რომლის გამოც ჯარიმა მილიციის თანამშრომელმა უნდა დაადოს, გარკვევით აღნიშნება დარღვევის ხასიათი და ჯარიმის რაოდენობა.

8³. ჯარიმის რაოდენობა სამ მანეთს არ უნდა აღემატებოდეს.

8⁴. ამა დებულების მე-8-2 მუხ. გათვალისწინებულ სავალდებულო დადგენილებათა დარღვევის ადგილასვე დასადები ჯარიმის გადახდევინება დაეკისრება მორიგ საუბნო და საგუშაგო მილიციონერებს, ხოლო ამ მილიციონერებს უფლება არა აქვთ შეამცირონ ან გააღიღონ სავალდებულო დადგენილებით განსაზღვრული ჯარიმის რაოდენობა.

8⁵. უკეთუ დამრღვევი უარს განაცხადებს ამა დებულების მე-8-1 მუხ. აღნიშნულ წესისამებრ დადებული ჯარიმის გადახდაზე, იგი ვაიგზავნება უახლოეს სარაიონო მილიციის სამმართველოში ოქმის შესადგენად, რომელშიაც აღნიშნულ უნდა იქნეს მის მიერ ჯარიმის გადახდაზე უარის განცხადება.

8⁶. წინა მუხლში აღნიშნულ შემთხვევაში ჯარიმა დაიდება ამა დებულების მე-9 და მე-10 მუხლებით გათვალისწინებული წესით.

8⁷. მორიგე და უფროს თუ გუშაგ მილიციონერის მიერ დაჯარიმებულ პირს შეუძლიან შეიტანოს საჩივარი ტფილისის აღმასკომის ადმინისტრაციულ განყოფილების უფროსის სახელზე, ხოლო საჩივრის შეტანა არ შეაჩე-

8². Взыскание штрафов на месте совершения нарушения может иметь место в случаях нарушения обязательных постановлений, регулирующих уличное движение и порядок в общественных местах (курение, бросание окурков, загрязнение, нарушение правил движения трамваев, автомобилей, фазтонов, линеек и т. д.). Взыскание производится под квitanцию работниками милиции, непосредственно наблюдающими за исполнением этих постановлений.

Примечание. В отношении дел, по которым взыскания налагаются работниками милиции, в обязательном постановлении должны быть точно указаны характер правонарушений и размер штрафов.

8³. Размер штрафа не может превышать 3-х рублей.

8⁴. Взыскание штрафов на месте совершения нарушения обязательных постановлений, означенных в ст. 8² настоящего Положения, возлагается на дежурных, участковых старших и постовых милиционеров, при чем милиционеры эти не имеют права повышать или понижать установленный в обязательном постановлении размер штрафа.

8⁵. При отказе от уплаты штрафа, наложенного в порядке, указанном в ст. 8¹ настоящего Положения, нарушитель препровождается в ближайшее управление районной милиции для составления протокола с занесением в последний отказа нарушителя от уплаты штрафа.

8⁶. В указанном в предыдущей статье случае штраф налагается в порядке ст. ст. 9 и 10 настоящего Положения.

8⁷. На наложенный дежурными, старшим или постовым милиционерами штраф может быть подана жалоба Начальнику Административного Отдела Тифлисского Исполкома, при чем подача жалобы не приостанавливает исполнения.

8⁸. Народному Комиссару Внутренних Дел, по соглашению с Народным Комиссаром Юстиции и Наркомфином С. С. Р. Грузии, поручает-

რებს დადგენილების სისრულეში მოყვანას.

მ³. შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარს დაველემა, იუსტიციის სახალხო კომისარსა და ფინანსთა სახალხო კომისართან შეთანხმებით, შეიმუშაოს ერთი თვის განმავლობაში ინსტრუქცია ამა დადგენილების განხორციელებისათვის.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრაია.

1925 წ. ივნისის 22.
ტფილისი—სას. ხლე.

ся в месячный срок выработать инструкцию по проведению в жизнь настоящего постановления.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Ф. Махарадзе.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов С. Тодрия.

1926 г. июня 22.
Тифлис—Дворец.

69. დადგენილება №41

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

არაპირდაპირ გადასახადთა თაობაზე მომქმედ დადგენილებათა დარღვევისათვის 1924 წ. აპრილის 22 გამოცემული დასჯის წესების გაუქმების შესახებ.

რადგანაც ს. ს. რ. კ. ცენტრალურმა აღმასრულებელმა კომიტეტმა და სახალხო კომისართა საბჭომ 1925 წ. ოქტომბრის 23 გამოსცეს დადგენილება—სპირტის სასაქონლოსა და თამბაქოს ნაკეთობის ვაჭრობისათვის არსებული აქციზის და განსაკუთრებულ საპატენტო გამოსაღების თაობაზე გამოცემულ დადგენილებათა დარღვევისათვის გადასახადების დადების წესის შესახებ („იზვესტია“-ს 1925 წ. 258 №-რი), სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი აღდგენს:

გაუქმებულ იქნეს სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1924 წ. აპრილის 22 თარიღისა და 84 №-რის დადგენილებით დამტკიცებული წესები არა-

69. Постановление № 41

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об отмене изданных 22 апреля 1924 г. правил о взысканиях за нарушение действующих постановлений о косвенных налогах.

Вследствие издания Центральным Исполнительным Комитетом и Советом Народных Комиссаров Союза С.С.Р. 23 октября 1925 г. постановления о порядке наложения взысканий за нарушение постановлений об акцизах и особом патентном сборе за право торговли спиртными напитками и табачными изделиями („Известия“ 1925 г. № 258), Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

Утвержденные Постановлением Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов от 22 апреля 1924 г. за № 84 правила о наложении взысканий за нарушение

საქართველოს
საბჭოთა
საგარეო
აღმასრულებელი
კომიტეტი

პირდაპირ გადასახდთა თაობაზე მოქმედ დადგენილებათა დარღვევისათვის დასჯის შესახებ (კან. კრებული 1924 წ. №1, მუხ. 16).

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრაია.

1926 წ. ივნისის 22.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია ვახ. „კომუნისტის“ მე-160 №-ში 1926 წ. ივლისის 15.

действующих постановлений о новых налогах (С. У. 1924 г. № 1, ст. 16) отменить.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Ф. Махарадзе.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов С. Тодрия.

1926 г. июня 22.

Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газете „Коммунист“ № 160 от 15 июля 1926 года.

70. დადგენილება № 42

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 432 მუხლის დანართით შეგვებისათვის „ბეითალმანი ქონების შესახებ“.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-2 მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-II სესიის 1924 წლის მარტის 10-ის და 77 №-რის დადგენილების მე-2 მუხლის თანახმად, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო აღგინენ:

1924 წლის სექტემბრის 20-ის დეკრეტი ბეითალმანი ქონებისა და იმ ქონების შესახებ, რაც სახელმწიფოზე მემკვიდრეო ის წესით გადადის და აგრეთვე ქალაქში მდებარე ქონების შეფასების შესახებ“ გაუქმებულ იქნეს, და სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 432 მუხლი შეესებულ იქნეს შემდეგი დანართით:

1. ბეითალმანი კომლის ქონება გადადის იმ თემის აღმასკომის განკარგულებაში, რომლის ფარგლებშიაც კომლი იმყოფებოდა.

2. ქალაქში აღნაგობის უფლება და არამუნიციპალიზაცია-ქმნილი შენობა

70. Постановление № 42

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии

О дополнении 432 ст. Гражданского Кодекса приложением „О выморочном имуществе“.

Согласно 2 статьи Постановления 2 сессии II созыва Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета от 10 марта 1924 года за № 77, Центральный Исполнительный Комитет Советов и Совет Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии, в отмену декрета от 20 сентября 1924 года „Об имуществе выморочном и переходящем к государству в порядке наследственного права и об оценке городских имуществ“, постановляют: соблюдать 432 ст. Гражданского Кодекса следующим приложением:

1. Имущество выморочного двора поступает в распоряжение Исполкома того теми, в пределах коего находится двор.

2. В городских поселениях права на застройку и немунципализированные строения поступают в распоряжение Коммунального Отдела по месту нахождения таковых.

3. Промышленные предприятия, имеющие государственное значение, поступают в распоряжение Высшего

გადადის ადგილობრივი კომუნალური განყოფილების განკარგულებაში.

3. ის სამრეწველო საწარმო, რასაც სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა აქვს, გადადის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს განკარგულებაში. ხოლო ის სამრეწველო საწარმო, რასაც სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა არ აქვს, გადაეცემა ადგილობრივ სამხარო აღმასრულებელ კომიტეტს, რომელიც უკეთეს ვერ გამოიყენებს ამ საწარმოს, ფინანსთა სახალხო კომისარიატის ნებართვით, ვაპყდის მას საჯარო ვაჭრობით. ვაყიდვით შემოსული ფული სახელმწიფო ხიზინაში შეიტანება.

4. კვებისა, პირველი მოთხოვნილებისა და სოფლის მეურნეობის საგნები და აგრეთვე ყველა ბეითალმანი ქონება, რაც დარჩება სოციალურ უზრუნველყოფაზე მყოფი პირის სიკვდილის შემდეგ, გადადის სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის განკარგულებაში და ჩაირიცხება სოციალური უზრუნველყოფის ნატურალურ ფონდში; თანაც აქციზ-გადახდებილი საგნები სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატს გადაეცემა მას შემდეგ, როცა იგი გადაიხდის აქციზს იმ განაკვეთით, რაც მოქმედობს საგნის გადაცემის დროს.

5. ხელოვნების საგნები და სიძველენი, რასაც განსაკუთრებული ისტორიული და მხატვრული მნიშვნელობა აქვს, აგრეთვე წიგნების კოლექცია გადადის განათლების სახალხო კომისარიატის განკარგულებაში მუზეუმისა, უნივერსიტეტისა, და სხვ. განმანათლებელი დაწესებულებებისათვის გადასაცემად.

6. ყველა ნაღდი ფული და ფულადი თანხა, რაც იქნება საბჭოთა და უცხოეთის ვალიუტად, სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდი, ძვირფასი ლითონი და თვალი, პაი, აქცია და ობლიგაცია, აგრეთვე ფულით თანხა, აღებული გავალბული ქონების გადახდენიებით, ჩაირიცხება სახელმწიფოს შემოსავლად.

7. სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს დადგენილებით სავაჭრო საწარმო ან მისი საქონელი და საგნები, ვარდა იმ ქონებისა, რაც ჩამოთვლილია მე-4-6 მუხლში, შეიძლება გადაეცეს სახელმწიფო და კოოპერატიულ მალაზიებს შეფასებით. ქონების გადაცემისათვის შესდგება კომისია ადგილობრივი აღმასრულებელი კომიტეტის

Совета Народного Хозяйства. Промышленные же предприятия, не имеющие государственного значения, передаются местным исполкомам, которые, в случае неиспользования этих предприятий, продают их с публичных торгов с разрешения Наркомфина. Вырученные от продажи деньги поступают в доход казны.

4. Предметы питания, первой необходимости и сельского хозяйства, а также всякое выморочное имущество, оставшееся после смерти лица, находившегося на социальном обеспечении, поступает в распоряжение Собеса, и обращается в натуральный фонд социального обеспечения, причем предметы, неоплаченные акцизом, передаются Народному Комисариату Социального Обеспечения по уплате им акциза по ставкам, действующим в момент передачи.

5. Все предметы искусства и старины, имеющие особую художественную и историческую ценность, а также собрания книг поступают в распоряжение Народного Комисариата Просвещения для передачи музеям, университетам и другим просветительным учреждениям.

6. Все наличные деньги и денежные капиталы в союзной и иностранной валюте, государственные ценные бумаги, благородные металлы и драгоценные камни, пай, акции и облигации, а также суммы, полученные при взыскании долгового имущества, поступают в доход Государства.

7. По постановлению Высшего Совета Народного Хозяйства торговые предприятия или находящиеся в них товары и предметы, за исключением имуществ, перечисленных в ст.ст. 4-6, могут быть переданы Государственным и Кооперативным магазинам по оценке. Комиссия по передаче имуществ составляется из представителей финансового Отдела местных Исполкомов и Потребительского Кооперативного объединения.

8. Прочее выморочное наследственное имущество продается с публичных торгов, и деньги вносятся в доход Государства.

9. Разногласия между органами го

საფინანსო განყოფილებასა და საპრომშარებლო კოოპერატივების შენაერთის წარმომადგენლებისაგან.

8. დანარჩენი ბეთალმანი სამკვიდრო ქონება გაიყიდება საჯარო ვაჭრობით და აღებული ფული ჩაირიცხება სახელმწიფო შემოსავლად.

9. სახელმწიფო ორგანოთა შორის შეთანხმებულობას იმ ქონების განაწილებისა ან ლიკვიდაციის შესახებ, რაც სახელმწიფოს გადაეცა, გადასწყვეტს სახალხო კომისართა საბჭო.

10. საჯარო ვაჭრობის ხარჯი ვალეზულ უნდა იქნეს იმ თანხიდან, რაც ბეთალმანი ქონების გაყიდვით იქნება აღებული.

11. ყველა ის ხარჯი, რაც დაკავშირებულია ფისკის ორგანოს მიერ ან მისი მოთხოვნით ჩადენილ მოქმედებასთან ბეთალმანი ქონებისა და მისი ღირებულების გამოსარკვევად, ამ ქონების დასაცავად ან სალიკვიდაციოდ, გაღებულ უნდა იქნეს განსაკუთრებული კრედიტიდან, რომელიც საბიუჯეტო წესით იქნება ვადა დაღებული.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მაზარაძე.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ნ. თოდრაია.

1926 წ. ივნისის 22.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-217 №-ში 1926 წ. სექტემბრის 11.

71. დადგენილება № 43

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

სათემო საბჭოების მიერ სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის აღმინისტრაციული გადასახდელის დადების წესის დებულების დამტკიცების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

სударства по вопросам о распределении или ликвидации имущества, переданного Государству, разрешаются Советом Народных Комиссаров.

10. Расходы, связанные с производством торгов, покрываются из денег, вырученных от продажи выморочного имущества.

11. Все расходы, соединенные с производством органами фиска или по их требованию действий, вызываемых необходимостью выяснения состава, охранения, установления ценности, ликвидации выморочного имущества, покрываются из особого кредита, ассигнованного в бюджетном порядке.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Ф. Махарадзе.

Председатель Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии Ш. Элиава.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов С. Тодрия.

1926 г. июня 22.

Тифлис—Дворец.

Республиковано в газете „Коммунист“ № 207 от 11 сентября 1926 г.

71. Постанвление № 43

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об утверждении Положения о порядке издания Темскими Советами обязательных постановлений и надзора административных взысканий за их нарушения.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

Утвердить и ввести в действие нижеследующее Положение о порядке издания Темскими Советами обяза-

დამტკიცებულ და სამოქმედო შემოღებულ იქნეს ქვემოაღნიშნული დებულებათა სათემო საბჭოების მიერ სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის ადმინისტრაციული გადასახდელის დადების წესის შესახებ.

დებულება

სათემო საბჭოების მიერ სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის ადმინისტრაციული გადასახდელის დადების წესის შესახებ.

1. სათემო საბჭოს უფლება აქვს გამოსცეს სავალდებულო დადგენილება:

ა) სანიტარულ ღონისძიებათა მიღებისათვის (პირველ რიგში წყლის გაბინძურების წინააღმდეგ);

ბ) სტიქიურ უბედურების წინააღმდეგ საზოგადოებრივი ბრძოლის ორგანიზაციისა და განხორციელებისათვის;

გ) ხანძარის საწინააღმდეგო ღონისძიებათა მიღებისათვის;

დ) ეპიდემიისა, ეპიზოოტიისა და მკერხარეთა მავნებლების წინააღმდეგ ბრძოლისათვის;

ე) ნათესებისა, ბაღებისა და სხვ. წახდენისა და გაფუჭების საწინააღმდეგო ღონისძიებათა მიღებისათვის;

ვ) გამვლელი ჯარების დაბინავებისათვის.

2. სათემო საბჭოს ყველა სავალდებულო დადგენილება დამტკიცებულ უნდა იქნეს მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ და სათემო საბჭოს მხოლოდ ამის შემდეგ შეუძლიან იგი გამოაქვეყნოს.

3. უკეთეს საჭირო იქნება სავალდებულო დადგენილების გამოცემა ისეთი საგნის გამო, რაც ამა დებულების 1 მუხლში არ არის გათვალისწინებული, სათემო საბჭო აღძრავს შუამდგომლობას მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტის წინაშე, რათა მან გამოსცეს სათანადო სავალდებულო დადგენილება.

4. სავალდებულო დადგენილება შეიძლება გამოიცეს ვადით არა უმეტეს ერთი წლისა.

5. სათემო საბჭოს სავალდებულო დადგენილების დარღვევისათვის დაწესდება შემდეგი ადმინისტრაციული გადასახდელი:

თქვენთა დადგენილებათა დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის ადმინისტრაციული გადასახდელის დადების წესის შესახებ.

ПОЛОЖЕНИЕ

О порядке издания Темскими Советами обязательных постановлений и наложения административных взысканий за их нарушение.

1. Темским Советам предоставляется право издавать обязательные постановления по следующим предметам:

а) принятия санитарных мер (в первую очередь по борьбе с загрязнением питьевой воды);

б) организации и проведения мер общественной борьбы со стихийными бедствиями;

в) принятия противопожарных мер;

г) борьбы с эпидемиями, эпизоотиями и вредителями растений;

д) отравы и порчи посевов, садов и проч.;

е) расквартирования проходящих войск.

2. Обязательные постановления, издаваемые Темскими Советами, должны быть утверждены подлежащим Уездным Исполнительным Комитетом и могут быть опубликованы Темскими Советами только после такового утверждения.

3. При необходимости издания обязательных постановлений по предметам, не предусмотренным в ст. 1 настоящего постановления, Темский Совет возбуждает ходатайство перед Уездным Исполнительным Комитетом об издании последним соответствующего обязательного постановления.

4. Обязательные постановления могут быть издаваемы на срок не свыше 1 года.

5. За нарушение обязательных постановлений Темских Советов устанавливаются следующие административные взыскания:

а) денежный штраф не более 5 руб.;

б) принудительные работы до 5 дней.

Взыскание, которое может быть наложено на виновного, должно быть

ა) ფულადი ჯარიმა არა უმეტეს 5 მანეთისა;

ბ) იძულებითი მუშაობა 5 დღემდე. აღმნიშნული ვადისაზღვრის, რაც შეიძლება დამნაშავეს დაედოს, უნდა აღინიშნოს სავალდებულო დადგენილებაში.

შენიშვნა 1. იძულებითი მუშაობა შესრულებულ უნდა იქნეს იმ პირის საცხოვრებელ ადგილას, რომელსაც ეს მუშაობა გადაეწყვიტა; უკეთეს საპირობა, იძულებითი მუშაობა შეიძლება დაინიშნოს სხვა ადგილზედაც, ხოლო არა უშორეს 10 ვერსისა სამუშაოს შესრულებილი პირის საცხოვრებელი ადგილიდან.

შენიშვნა 2. მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტი, ადგილობრივი პირობების მიხედვით, განსაზღვრავს იმ დროს, რომლის განმავლობაშიაც იძულებითი მუშაობის წარმოება არ შეიძლება სოფლად და იგი სხვა დროისთვის უნდა იქნეს გადატანილი.

6. სავალდებულო დადგენილება ხელმოწერილი უნდა იყოს თემის საბჭოს თავმჯდომარისა და მდივნის მიერ და ამასთანავე, სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის ხელმოწერით. დადგენილებაზე აღინიშნება, რომ იგი დამტკიცებულია მაზრის აღმასკომის მიერ.

სავალდებულო დადგენილება გამოქვეყნებულ უნდა იქნეს საყოველთაო ცნობისათვის, რისთვისაც იგი დაეგზავნება სოფლებს, სადაც თვალსაჩინო ადგილას უნდა გაიკრას.

7. სავალდებულო დადგენილება ძალაში შედის არა უადრეს ერთი კვირისა მისი გამოქვეყნების დღიდან, ხოლო ის სავალდებულო დადგენილება, რომელსაც სტიქიური უბედურების, ეპიდემიისა და ეპიზოოტიის წინააღმდეგ ბრძოლას, ან და გამწვლევი ჯარის დაბინავებას ეხება, ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

შენიშვნა. სავალდებულო დადგენილების ძალაში შესვლის დღე თვით ამ დადგენილებაში უნდა აღინიშნოს.

8. მეთვალყურეობა სავალდებულო დადგენილებათა აღსრულებისათვის დაეკისრება სათემო აღმასრულებელ კომი-

უказано в обязательном постановлении.

Примечание 1. Принудительные работы отбываются по месту жительства лица, на которое они наложены. В случае необходимости, они могут назначаться и в других местах, отстоящих во всяком случае не более как на 10 верст от места жительства лица, выполняющего работу.

Примечание 2. Уездные Исполнительные Комитеты, в соответствии с местными условиями, устанавливают период времени, в который принудительные работы в сельских местностях не могут применяться и должны быть перенесены на другое время.

6. Обязательные постановления должны быть подписаны председателем и секретарем Темского Совета, при чем на постановлениях за подписью председателя Уездного Исполнительного Комитета должно быть означено, что они утверждены Уездным Исполнительным Комитетом.

Обязательные постановления должны быть опубликованы во всеобщее сведение путем рассылки их по селениям для расклейки на видном месте.

7. Обязательные постановления вступают в силу не ранее, чем через неделю после их опубликования, за исключением обязательных постановлений, касающихся стихийных бедствий, эпидемий и эпизоотий или расквартирования проходящих войск; каковые обязательные постановления входят в силу со дня их опубликования.

Примечание. В обязательных постановлениях должно быть указываемо с какого дня они вступают в силу.

8. Наблюдения за исполнением обязательных постановлений возлагаются на Темский Исполнительный Комитет, на членов Темского Совета и на Милицию.

В случае нарушения обязательных постановлений, член Темского Испол-

ტეტს, სათემო საბჭოს წევრებსა და მილიციას.

უკეთუ სავალდებულო დადგენილება დარღვეული იქნა, სათემო აღმასკომის წევრმა ან მილიციის თანამშრომელმა უნდა შეადგინოს ოქმი, რომელსაც ხელს მოაწერენ ოქმის შემდგომი თანამდებობის პირი, სავალდებულო დადგენილების დამრღვევი და, თუ არიან, მოწმენიც.

შენიშვნა. უკეთუ სავალდებულო დადგენილების დამრღვევი უარს იტყვის ოქმის ხელისმორწერაზე, ეს გარემოება შეიტანება ოქმში და თანაც აღინიშნება უარის მოტივი. ოქმის ხელის მოწერაზე უარის თქმა ვერ შეაჩერებს ოქმის შემდგომ წარმართვას.

9. ოქმი სავალდებულო დადგენილების დარღვევის შესახებ წარედგინება სათემო აღმასრულებელ კომიტეტს. სათემო აღმასრულებელი კომიტეტი განიხილავს ოქმს თავის სტომოზე და, თუ დანიხავს, რომ სავალდებულო დადგენილების დარღვევა არ მომხდარა, ან ის პირი, ვიზედაც ოქმი შედგენილი, სავალდებულო დადგენილების დარღვევაში დამნაშავე არ არის, დაადგენს საქმე მოისპოს, ხოლო, წინააღმდეგ შემთხვევაში, გამოიტანს დადგენილებას დამნაშავეისათვის ადმინისტრაციული წესით გადასახდელის დადების შესახებ.

10. ადმინისტრაციული გადასახდელის დადებისათვის დაცულ უნდა იქნეს შემდეგი:

ა) ადმინისტრაციული გადასახდელი შეიძლება დაედოს დამნაშავეს მხოლოდ 3 თვის განმავლობაში დღიდან დადგენილების დარღვევისა;

ბ) დარღვევა, რომელიც დამრღვევს ბრალად ედება, ნამდვილად უნდა შეეფერებოდეს იმ ქმედობას, რაც უწყებულ სავალდებულო დადგენილებაშია გათვალისწინებული;

გ) დადგენილებაში, რომლითაც ადმინისტრაციული გადასახდელია გადაწყვეტილი, გარკვევით და სისწორით უნდა აღინიშნოს დამრღვევის ვინაობა, მის მიერ ჩადენილი დარღვევა და გადასახდელი ღონისძიება.

11. დადგენილება, რომლითაც ადმინისტრაციული გადასახდელია გადაწყვეტილი, წერილობითი უნდა იყოს და

ნითელით კომიტეტი ან თანამშრომელი მილიციის წევრები, რომელიც დადგენილების დამრღვევს, სათემო აღმასკომის წევრებსა და მილიციას უნდა შეადგინოს ოქმი, რომელსაც ხელს მოაწერენ ოქმის შემდგომი თანამდებობის პირი, სავალდებულო დადგენილების დამრღვევი და, თუ არიან, მოწმენიც.

Примечание. При отказе нарушителя подписать протокол, об этом заносится в протокол с указанием мотивов отказа; отказ в подписании протокола не останавливает его направления.

9. Протокол о нарушении обязательного постановления представляется Темскому Исполнительному Комитету. Темский Исполнительный Комитет рассматривает протокол на своем заседании, при чем, если найдется, что нарушение обязательного постановления не имело места, или лицо, о коем составлен протокол, не виновно в нарушении обязательного постановления, постановляет о прекращении дела, в противном случае выносит постановление [о наложении на виновного взыскания в административном порядке.

10. При наложении взысканий в административном порядке должно быть соблюдено следующее:

а) взыскание может быть наложено только в течение 3 месяцев со дня нарушения обязательного постановления;

б) нарушение, в котором обвиняется нарушитель, должно в точности соответствовать деянию, которое предусмотрено обязательным постановлением;

в) в постановлении о наложении взыскания точно должны быть указаны личность нарушителя, совершенное им нарушение и мера взыскания.

11. Постановление о наложении взыскания должно быть изложено в письменной форме и объявлено лицу, над которым приводится в исполнение.

12. Лицо, на которое наложено административное взыскание, вправе просить Темский Исполнительный Комитет о пересмотре вынесенного в отношении его постановления, а также обжаловать его в соответствующий Уездный Исполнительный Ко-

გამოცხადოს იმ პირს, ვისაც გადასახდელი გადაეწვევია.

12. იმ პირს, ვისაც ადმინისტრაციული გადასახდელი დაედო, უფლება აქვს სთხოვოს სათემო აღმასრულებელ კომიტეტს მის წინააღმდეგ გამოტანილი დადგენილება გადასინჯოს, ან და განასაჩივროს ეს დადგენილება სათანადო მაზრის აღმასრულებელ კომიტეტში, შეიძინოს დღის ვალაზე დღიდან მის გამოცხადებისა. საჩივარი შეტანილ უნდა იქნეს თემის აღმასრულებელ კომიტეტში, რომელიც მოვალე სამი დღის განმავლობაში გაუგზავნოს იგი საქმითურთ მაზრის აღმასრულებელ კომიტეტს. აღნიშნული თხოვნისა და საჩივრის შეტანა ვერ შეაჩერებს დადგენილების სისრულეში მოყვანას.

13. აშკარად უკანონო გადასახდელის გადაწვევით ადმინისტრაციული წესით გამოიწვევს არა მარტო დადგენილების გაუქმებას, არამედ იმ თანამდებობის პირის პასუხისმგებლობაში მიიქცემა, სისხლის სამართლის კოდექსის 109 მუხლისამებრ, რომელმაც დადგენილება გამოიტანა.

14. თემის აღმასრულებელ კომიტეტს უფლება აქვს ადმინისტრაციული გადასახდელი დაადოს დამნაშავეს, ამა დადგენილების მე-5-ე მუხ. აღნიშნულ ფარგლებში, აგრეთვე ყველა იმ სავალდებულო დადგენილების დარღვევისათვის, რაც გამოცემულ იქნება მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტისა და ცენტრალური ორგანოების მიერ, უკეთეს თვით ამ სავალდებულო დადგენილებებით თემის საბჭოს ეს უფლება მინიჭებული ექნება.

15. წინა მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევაში სათემო აღმასრულებელმა კომიტეტმა უნდა დაიკვას ყველა ის პირობა ადმინისტრაციული გადასახდელის გადაწვევითისათვის, რაც ამა დებულებაშია აღნიშნული, გარდა იმ ვადისა, რომლის განმავლობაშიაც შეიძლება დამნაშავეისათვის ადმინისტრაციული გადასახდელის გადაწვევითა და რომელი ვადაც ამ შემთხვევაში განსაზღვრულ უნდა იქნეს საერთო დებულებით მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტების სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემის წესის შესახებ.

16. შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატს, იუსტიციის სახალხო კომისარიატთან ერთად, დაევალება გამოს-

მით, в течение 7 дней со дня объявления. Жалоба должна быть подана в Темский Исполнительный комитет, который в течение трех дней обязан переслать ее вместе с делом в Уездный Исполнительный Комитет. Подача жалоб и просьбы не приостанавливает исполнения.

13. Явно незаконное наложение взыскания в административном порядке влечет за собой не только отмену постановления, но и ответственность по 109 ст. Уголовного Кодекса того должностного лица, коим постановление вынесено.

14. Темские Исполнительные Комитеты имеют право налагать административные взыскания на виновных, в пределах 5 ст. сего постановления, также и за нарушение обязательных постановлений, издаваемых Уездным Исполнительным Комитетом или Центральными органами, в том случае, если в этих обязательных постановлениях такое право предоставлено Темским Исполнительным Комитетам.

15. В случаях, означенных в предыдущей статье, Темские Исполнительные Комитеты должны соблюдать все те условия для наложения административных взысканий, какие установлены настоящим Положением, за исключением срока, в течение которого могут быть наложены административные взыскания, который в этом случае исчисляется согласно общему положению о порядке издания обязательных постановлений Уездных Исполнительных Комитетов.

16. Народному Комиссариату Внутренних Дел, совместно с Народным Комиссариатом Юстиции, поручается издать в месячный срок инструкцию по применению настоящего Положения.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе*.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия*.

1926 г. июня 22.
Тифлис—Дворец.

ცეს ერთი თვის განმავლობაში ინსტრუქცია ამა დებულების შეფარდებისათვის.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოდრაია.

1926 წ. ივნისის 22.

ტფილისი—სასახლე.

72. დადგენილება № 44

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

სათემო აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ გარიგებათა, ხელშეკრულებათა და დოკუმენტთა შემოწმების შესახებ.

სათემო საბჭოებისა, სათემო აღმასრულებელი კომიტეტებისა და მოქალაქეთა საზოგადო კრებების დებულების 51 მუხ. „უ“ პუნქტის განსაივითარებლად სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. უკეთუ ქალაქში ან სოფელში, სადაც მოთავსებულია სათემო აღმასრულებელი კომიტეტი, არ იმყოფება სანოტარო კანტორა, სათემო აღმასრულებელი კომიტეტი შეამოწმებს გარიგებას, ხელშეკრულებას და დოკუმენტს ქვემოაღნიშნული მუხლების საფუძველზე.

შენიშვნა. უკეთუ ამა მუხლში აღნიშნულ ადგილას იმყოფება სახალხო მოსამართლე, დოკუმენტების შემოწმება შეუძლიან, როგორც სათემო აღმასრულებელ კომიტეტს ამა დადგენილების საფუძველზე, ისე სახალხო მოსამართლეს, სათანადო კანონმდებლობათა საფუძველზე.

2. სათემო აღმასრულებელი კომიტეტი ვალდებულია შეამოწმოს:

- ხელმოკრა წერა-კითხვის უცოდინარის ნაცვლად ყოველგვარ ვალდებულებაზე ან სხვა დოკუმენტზე;
- საფოსტო კორენსპონდენციის

72. Постановление № 44

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О засвидетельствовании Темскими Исполнительными Комитетами сделок, договоров и документов.

В развитие п. „р“ ст. 51 Положения о темских советах, темских исполнительных комитетах и общих собраниях граждан—Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

1. Если в городах и селениях, где находятся темские исполнительные комитеты, не имеется нотариальных контор, темские исполнительные комитеты производят засвидетельствование сделок, договоров и документов на основании нижеследующих статей.

Примечание. Если в местах, указанных в этой статье, имеется народный Судья, то засвидетельствование документов может производиться как темским исполнительным комитетом на основании настоящего постановления, так и Народным Судьей на основании соответствующих указаний.

2. Темский Исполнительный Комитет обязан свидетельствовать:

- подписи за неграмотных на обязательствах всякого рода и других документах;
- личность получателей почтовой корреспонденции и подписи на заяв-

მიმოღების ვინაობა და ხელმოწერა განცხადებაზე, უწყებაზე და სხვა დოკუმენტზე;

გ) დოკუმენტის ასლი;

დ) ყოველგვარი ვარიგება ცალკე მოქალაქეთა შორის, სრული ამხანაგობისა და ნდობის ამხანაგობის ხელშეკრულების გამოკლებით;

ე) ხელშეკრულება, რომელსაც დასდებს 1-ლი საფეხურის კოოპერატივი (წარმოებითი, სამომხმარებლო, საკრედიტო და სხვა) საადგილ-მამულო საზოგადოება და გლეხთა ურთიეთი დახმარების კომიტეტი, როგორც ერთმანეთში შორის, ისე კერძო მოქალაქესთან, აგრეთვე ხელშეკრულება სახელმწიფო საწარმოსა და დაწესებულებისათვის სოფლის მეურნის მიერ თავისი მეურნეობის პროდუქტის ყიდვა-მიწოდების შესახებ.

3. შემოწმება მოხდება სათანადო წარწერით შესამოწმებელ დოკუმენტზე და ბეჭდის დასმით.

4. ყოველგვარი შემოწმების შესრულების დროს სათემო აღმასრულებელი კომიტეტი უნდა დარწმუნდეს, შეესაბამება თუ არა შესამოწმებელი ვარიგება და დოკუმენტი მომქმედ კანონებს და, უკეთეს კანონის საწინააღმდეგო რამ აღმოჩნდა, უარი უნდა სთქვას შემოწმებაზე.

5. სათემო აღმასრულებელი კომიტეტების მუშაობის უახლოებლესი ხელმძღვანელობისა და ინსტრუქტორობის გაწევა ვარიგებათა, ხელშეკრულებათა და დოკუმენტთა შემოწმების საქმეში ეკუთვნის სათანადო ოქტის სასამართლოს სანოტარო თანავანყოფილებას.

6. გამოსაღები შემოწმებისათვის გადახდევინებულ უნდა იქნეს განსაკუთრებულ ნიხრის მიხედვით, რომელსაც შეიმუშავენ იუსტიციისა და ფინანსთა სახალხო კომისარიატები. შემოსული გამოსაღები ჩაირიცხება სათემო ბიუჯეტის შეოსავალში.

შენიშვნა. სოფლის მცხოვრებთა ხელმოწერის სინამდვილის შემოწმება საფოსტო უწყებაზე და შემოწმება რწმუნებულობის, რასაც სოფლის მცხოვრებნი ვასცემენ საამაზათო და ფულადი კოოპერაციის მისაღებად, მოხდება გამოსაღების გადაუხდევინებლად.

7. იუსტიციის სახალხო კომისარიატს

лениях, повестках и других документах;

в) копии документов;

г) всякого рода сделки между отдельными гражданами, за исключением договоров товариществ полных и на верев;

д) договоры, заключаемые кооперативами 1-й степени (производственными, потребительскими, кредитными и т. п.), земельными обществами и крестьянскими комитетами взаимопомощи как между собой, так и с отдельными гражданами, а также договоры о поставке государственным предприятиям и учреждениям сельскими хозяевами продуктов своего хозяйства.

3) Засвидетельствование совершается путем соответствующей надписи на свидетельствуемом документе и приложением печати.

4. При производстве всякого рода засвидетельствования темский исполнительный комитет удостоверяется в соответствии свидетельствуемых сделок и документов действующим узаконениям и, в случае обнаружения какого либо противоречия последним, отказываются от засвидетельствования. В рассмотрение целесообразности представляемых к засвидетельствованию сделок и документов, выгоды или убыточности сделки для сторон темские исполнительные комитеты не входят.

5. Ближайшее руководство и инспектирование деятельности темских исполнительных комитетов в части, касающейся засвидетельствования сделок, договоров и документов, принадлежит нотариальному отделению подлежащего Областного Суда.

6. Сборы за засвидетельствование взыскиваются по особой таксе, вырабатываемой Народными Комиссариатами Юстиции и Финансов, и поступают в доход темского бюджета.

Примечание. Засвидетельствование на почтовых повестках подлинности подписей граждан, проживающих в селениях, и засвидетельствование доверенностей, выдаваемых сельскими жителями на получение денежной

დავევალება გამოსცეს, შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, ინსტრუქცია ამ დადგენილების შეფარდებისათვის.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრა.

1926 წ. ივნისის 22.
ტიფლისი—სასახლე.

ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დებულებანი.

73. დეპუტება

აბაშის ჰიდრო-ელექტრო სადგურის სააღმშენებლო კომიტეტის შესახებ.

1. სოფ. სკურდის რაიონში მდინარე აბაშაზე აბაშის ჰიდრო-ელექტრო სადგურის ასაშენებლად არსდება კომიტეტი—აბაშის ჰიდრო-ელექტრო სადგურის სააღმშენებლო კომიტეტი—შემოკლებით „აბჰესკომი“, რომელიც მოქმედებს ამა დებულების თანახმად.

2. კომიტეტი განაგებს აბაშის ჰიდრო-ელექტრო სადგურის აგების საქმეს და პასუხისმგებელია ამ საქმის სისწორით და წესიერად წარმოებისათვის.

3. თავის საქმეს კომიტეტი განახორციელებს სამუშაოთა სამმართველოს მეშვეობით, რომლის სათავეში სდგას სამუშაოთა უფროსი.

4. სამმართველო განაგებს სადგურის აგების საქმის ადმინისტრატიულ-ტექნიკურ, საანგარიშო-საფინანსო და მატერიალურ ნაწილს.

5. კომიტეტი დამოუკიდებელი სამეურნეო ერთეულია და უფლება აქვს შეიძინოს „აბჰესისათვის“ საჭირო ქონება, დასდოს და იკისროს ვალდებულება, ისარჩელოს და პასუხის აგოს სასამართლოში იმ საერთო საფუძველზე, რაც დადგენილია სახელმწიფო ორანოებისათვის.

6. კომიტეტს დაეკისრება:

и посылочной корреспонденции производится без взимания сбора.

7. Народному Комиссариату Юстиции, по соглашению с Народным Комиссариатом Внутренних Дел, поручается издание инструкции по применению настоящего постановления.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Ф. Махарадзе.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов С. Тодрия.

1926 г. июня 22.
Тифлис—Дворец.

Положения Центрального Исполнительного Комитета.

73. Положение

О Комитете по сооружению Абашской гидро-электрической станции.

1. Для сооружения Абашской гидро-электрической станции, на р. Абаша, в районе сел. Скурди, учреждается Комитет по сооружению Абашской гидро-электрической станции, сокращенно именуемый „Абгэском“, действующий согласно настоящего Положения.

2. Комитет ведает сооружением Абашской гидро-электрической станции и отвечает за правильность ее сооружения.

3. Свою работу Комитет осуществляет через Управление работ, во главе которого стоит Начальник работ.

4. Управление работ ведает административной, технической, сметно-финансовой и материальной частями по сооружению станции.

5. Комитет, являясь самостоятельной хозяйственной единицей, в праве приобретать имущества, необходимые для целей Абгэза, вступать в обязательства, искать и отвечать на суде на общих основаниях, установленных для госорганов.

6. На Комитет возлагается:

ა) ავგოს აბაშის ჰიდრო-ელექტრო სადგური ამასთანავე დართული ხაოჯთ-ალრიცხვისა და პროექტის თანახმად და აგრეთვე შეადგინოს ხოლმე დამატებითი სააღმშენებლო ხაოჯთ-ალრიცხვები ამავე სადგურისათვის;

ბ) მოაწყოს და განავოს სამუშაოთა სამმართველოს მეშვეობით ყოველგვარი ხელის შეშწყო საწარმო ტენიკურ-სამეურნეო ხასიათისა;

გ) დაამზადოს და შეიძინოს სამუშაოთა სამმართველოს მეშვეობით ელექტრო-სადგურისათვის საჭირო მასალები, იარაღები, სათბობი მასალა და სხვ;

დ) შეადგინოს სადგურის ფინანსიურად მოვებარების საერთო ვეგეები და იზრუნოს სამუშაოთა სამმართველოსათვის ფინანსიურ სახსარის მიწოდებისათვის დამტკიცებული ხარჯთ-ალრიცხვის ფარგალში;

ე) დასდოს მუშა-მოსამსახურებთან კოლექტიური ხელშეკრულებანი;

ვ) შეადგინოს ანგარიშები და ბალანსები და წარუდგინოს დასამტკიცებლად საქართველოს სსრ ეკონომიურ საბჭოს.

7. აბაშისკომი-ს ამა დებულების მე-5 მუხლით დაკისრებული მიზნის განსახორციელებლად, მას უფლება აქვს:

ა) მიიღოს, გადასცეს სამმართველოს და დახარჯოს სახარჯთალრიცხვო თანხები;

ბ) კრედიტი გაიხსნას საკრედიტო და სხვ. დაწესებულებებში;

გ) აწარმოოს სამუშაოთა სამმართველოს მეშვეობით სადგურის ესაგებლად საჭირო მასალებისა და სხვ. დამზადება და დამუშავება;

დ) მოაწყოს და იჯარით აიღოს სამუშაოთა სამმართველოს მეშვეობით ყოველგვარი ხელისშეშწყო საწარმო, რაც სადგურის აგების საქმეს გამოადგება;

ე) რელიზაცია გაუკეთოს მუშაობის წარმოებისათვის გამოუსადეგ და არასაჭირო ქონებას, რაც კომიტეტს ეკუთვნის;

ვ) დაზღვევოს სადგურის აგებისათვის გამოუსაყებელი ქონება;

ზ) დანიშნოს და დაითხოვოს კომიტეტის მოსამსახურენი;

თ) განსაზღვროს სამუშაო ხელფასისა, დახმარებისა, საჩუქრისა და სხვ. რაოდენობა, კომიტეტის თავმჯდომარისა და წევრების გასამრჯელოს გამოკლებით, რომელთა გასამრჯელოსაც სა-

ა) сооружеиие Абашской гидро-электрической станции согласно прилагаемому к настоящему Положению сметам и проектам, а также составление дополнительных строительных смет на сооружение указанной станции;

б) организация и заведывание через Управление работ всякого рода подсобными предприятиями техниче-ско-хозяйственного характера;

в) заготовка и приобретение через Управление работ необходимых для нужд электрической станции матери-алов, инструментов, топлива и пр.;

г) составление общих планов финанси-рования работ и попечение о снабжении Управления работ финан-совыми средствами в пределах утвер-жденной сметы;

д) заключение коллективных дого-воров со служащими и рабочими;

е) составление отчетов и балансов и представление их на утверждение ЭКОСО ССР Грузии.

7. В целях осуществления возло-женных на Абгэском ст. 5 сего Поло-жения обязанностей, Абгэскому пре-доставляется:

а) получать, передавать Управле-нию работ и расходовать сметные суммы;

б) кредитоваться в кредитных и др. учреждениях;

в) производить через Управление работ разработку и заготовку для нужд сооружения станции материа-лов и др.;

г) организовать и арендовать через Управление работ всякого рода под-собные предприятия, имеющие целью облуживание нужд сооружения,

д) реализовать негодное или не-нужное для производства работ иму-щество, принадлежащее Комитету;

е) страховать имущество, относя-щееся к сооружению станции;

ж) назначать и увольнять служа-щих Комитета;

з) определять размер зарплат, по-собий, наградных и пр., за исклю-чением содержания Председателя и чле-нов Комитета, содержание коих опре-деляется ЭКОСО ССР Грузии.

8. Все имущество, приобретенное

ქართველოს სსრ ეკონომიური საბჭო განსაზღვრავს.

8. მთლად ის ქონება, რაც აბაშის ჰიდრო-ელექტრო-სადგურის აშენებისათვის შეიძინება და „აბჭესკომ“-ს ეკუთვნის, სამუშაოთა სამმართველოს გამგებლობაშია.

9. კომიტეტის სახსარს შეადგენს:

ა) ის თანხები, რასაც კომიტეტს მისცემენ ფოთისა და სენაკის აღმასრულებელი კომიტეტები;

ბ) სხვა თანხები, რასაც კომიტეტი მიიღებს სესხად და სხვაგვარი საშუალებით.

10. კომიტეტის თავმჯდომარეს დანიშნავს საქართველოს სსრ ეკონომიური საბჭო, ხოლო კომიტეტის წევრებს დანიშნავს დამოუკიდებლად აღნიშნული აღმასრულებელი კომიტეტები თვითნებური ორ-ორს. თავმჯდომარის მოადგილეს აარჩევს კომიტეტი კომიტეტისავე წევრებად შორის.

11. აბაშის ჰიდრო-ელექტრო-სადგურის სააღმშენებლო სამუშაოთა უფროსს და მის თანაშემწეს დანიშნავს კომიტეტი.

12. სამუშაოთა უფროსს დაეკისრება დანიშნის და დაითხოვოს სამუშაოთა სამმართველოს მოსამსახურენი, უშუალო საპასუხისმგებლო ხელმძღვანელობა გაუწიოს მუშაობის წარმოების საქმეს, განავსოს სამუშაოთა სამმართველო და თვალყური ადევნოს კომიტეტის განკარგულებათა და საერთო ტენიკური ნორმებისა და, საერთოდ, მთავრობის ყველა განკარგულების აღსრულებას.

შენიშვნა. აბაშის ჰიდრო-ელექტრო-სადგურის სააღმშენებლო სამუშაოთა უფროსის უფლებდა-მოვალეობანი და პასუხისმგებლობა მოწესრიგდება განსაკუთრებული ინსტრუქციით, რომელსაც „აბჭესკომ“-ი დაამტკიცებს.

13. კომიტეტის განსახილველი საქმეები და საკითხები კომიტეტის სხდომაზე განიხილება. კომიტეტის სხდომას დანიშნავს კომიტეტის თავმჯდომარე ან მისი მოადგილე საჭიროებისდამიხედვით, ხოლო თვეში ერთზე არა ნაკლებ. კომიტეტის სხდომა შესდგება, უკეთეს მთლად კომიტეტის შედგენილობის ნახევარი მაინც დაესწრო, მათ შორის თავმჯდომარე ან მისი მოადგილე.

14. კომიტეტის წევრნი ასრულებენ

для постройки Абашской гидроэлектрической станции и принадлежащее Абгэскому, находится в ведении Управления работ.

9. Средства Комитета составляются из:

а) сумм, предоставляемых Комитету Потийским и Сенакским Исполкомами;

б) прочих, получаемых Комитетом путем займов, ссуд и т. п. сумм.

10. Председатель Комитета назначается ЭКОСО ССР Грузии, а члены Комитета назначаются указанными Исполкомами самостоятельно в количестве двух лиц от каждого Исполкома. Зампредседателя избирается Комитетом из числа членов Комитета.

11. Начальник работ по сооружению Абашской гидро-электрической станции и его помощник назначаются Комитетом.

12. На Начальника работ возлагается назначение служащих Управления работ и непосредственное ответственное руководство производством работ, заведывание управлением работ и наблюдение за исполнением распоряжений Комитета и общих технических норм, а также всех вообще правительственных распоряжений.

Примечание. Права, обязанности и ответственность Начальника работ по сооружению Абашской гидро-электрической станции регулируются особой инструкцией, утвержденной Абгэскомом.

13. Подлежащие разрешению Комитета дела и вопросы рассматриваются в заседании Комитета. Заседания Комитета назначаются его Председателем или его Заместителем по мере надобности, но не реже одного раза в месяц, и считаются состоявшимися при наличии не менее половины всего состава Комитета, в том числе Председателя или его заместителя.

14. Члены Комитета несут определенные обязанности, согласно уставу устанавливаемого Комитетом расписания.

15. Решения Комитета постановля-

განსაზღვრულ მოვალეობას კომიტეტის მიერ დადგენილი განაწილების მიხედვით.

15. კომიტეტის გადაწყვეტილება მიიღება დამსწრეთა ხმის უმეტესობით. უკეთეს ხმაზე შუა ვაიყო, თავმჯდომარის ხმა გადასძლევა. უკეთეს საბუთითა უფროსი თანხმა ან იქნება კომიტეტის ისეთი გადაწყვეტილებისა, რაც უმეტესად მუშაობის წარმოებას ან მუშაობის მიზანშეწონილობასა და უშიშროებას შეეხება, მას უფლება აქვს სამი დღის განმავლობაში წარადგინოს თავისი აზრი საქართველოს სსრ ეკონომიურ საბჭოში.

კომიტეტის სხდომიდან სხდომამდე გადაწყვეტილებას კომიტეტის ქვემდებარე საკითხების გამო მიიღებს პირადად თავჯდომარე ან მისი მოადგილე, რასაც შემდგომ კომიტეტს მოახსენებს.

16. კომიტეტის დადგენილება აღსრულებაში მოიყვანება თავმჯდომარის განკარგულებით; უკეთეს, ამასთანავე, იგი თანხმად არ არის უმეტესობის აზრისა, მას უფლება აქვს შეაჩეროს კომიტეტის დადგენილების აღსრულება და სამი დღის განმავლობაში საკითხი საბოლოო გადაწყვეტისათვის საქართველოს სსრ ეკონომიურ საბჭოს წარუდგინოს. სასწრაფო (გადაუდებელ) შემთხვევაში კომიტეტის თავმჯდომარე არ დაუტყდის საკითხის საბოლოო გადაწყვეტას და მიტყვევა თავისი შეხედულებებისა, რასაც ამავე დროს საქართველოს სსრ ეკონომიურ საბჭოს აცნობებს.

17. კომიტეტში ირიცხებიან მდივანი და საფინანსო განყოფილების გამგე, რომელთაც მოსამსახურეთა სათანადო შტატი ჰყავთ კომიტეტისავე განსაზღვრით.

18. კომიტეტის მოქმედებას კონტროლს გაუწევენ ფოთისა და სენაკის აღმასრულებელი კომიტეტები.

19. თავისი მოქმედებისათვის კომიტეტი იხელმძღვანელებს ამა დებულებას და საქართველოს სსრ ეკონომიური საბჭოს მიერ გამოცემულ ინსტრუქციებს, წესებს და განკარგულებას.

20. კომიტეტს აქვს ბეჭედი შემდეგი წარწერით: „აბაშის ჰიდრო-ელექტრო სადგურის სააღმშენებლო კომიტეტი“.

ются большинством голосов присутствующих. В случае равенства голосов, голос председательствующего дает перевес. В случае несогласия Начальника работ с постановлением Комитета, касающимся непосредственно производства работ, их целесообразности и безопасности, последнему предоставляется право в трехдневный срок представить свое о том мнение в ЭКОСО ССР Грузии.

В промежуток между заседаниями Комитета решения по вопросам, подлежащим Комитету, принимаются лично Председателем Комитета или его заместителем с последующим о том докладом Комитету.

16. Постановления Комитета приводятся в исполнение распоряжением Председателя, причем в случае несогласия последнего с мнением большинства, ему предоставляется право задержать исполнение постановления Комитета и представить вопрос в трехдневный срок на окончательное разрешение в ЭКОСО ССР Грузии. В неотложных случаях Председатель Комитета, не ожидая окончательного разрешения вопроса, поступает по собственному усмотрению за своей единоличной ответственностью, доводя о том одновременно до сведения ЭКОСО ССР Грузии.

17. При Комитете состоит Секретарь и заведующий финансовым отделом, имеющие необходимый штат служащих по определению Комитета.

18. Деятельность Комитета контролируется Потийским и Сенакским Исполкомами.

19. В своей деятельности Комитет руководствуется настоящим Положением и издаваемыми ЭКОСО ССР Грузии инструкциями, правилами и распоряжениями.

20. Комитет имеет печать с надписью: „Комитет по сооружению Абашской гидро-электрической станции“.

21. Председатель и члены Комитета несут административную и судеб-

21. კომიტეტის თავმჯდომარე და წევრები პასუხისმგებელი არიან აღმინისტრაციული და სასამართლოს წესით, რაც თანამდებობის პირთათვის არის დადგენილი.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1926 წ. ივნისის 22.
ტფილისი—სასახლე.

სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებანი.

74. დადგენილება

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

საქართველოს ს. ს. რ. ლიტერატურისა და გამომცემლობის საქმის მთავარი მმართველობის დებულებებს მე-4 მუხლის შეცვლის შესახებ.

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1923 წ. იანვრის 12 დამტკიცებული საქართველოს ს. ს. რ. ლიტერატურისა და გამომცემლობის საქმის მთავარი მმართველობის დებულების მე-4 მუხლი შეიცვალოს და მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

4. საკავშირო კომუნისტური პარტიის ამიერკავკასიის საოლქო კომიტეტის, საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური და სამხრეთ კომიტეტების გამომცემანი და საჭრთოდ, პარტიული კომუნისტური ლიტერატურა, აგრეთვე საქართველოს ს. ს. რ. სახალმწიფო გამომცემლობისა და პოლიტიკური განათლების მთავარი მმართველობის გამომცემანი განთავისუფლებულია ცენზურისაგან; ამასთანავე ლიტერატურისა და გამომცემლობის მთავარ მმარ-

ную ответственность на основании установленных для должностных лиц.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Ф. Махарадзе.

Председатель Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии Ш. Элиава.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов С. Тодрия.

1926 г. июня 22.
Тифлис—Дворец.

Постановления Совета Народных Комиссаров.

74. Постановление

Совета Народных Комиссаров ССР Грузии

Об изменении ст. 4 Положения о Главном Управлении по делам литературы и издательства (Главлит) Соц. Сов. Респ. Грузии.

Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

Ст. 4-ю Положения о Главном Управлении по делам литературы и издательства (Главлит) ССР Грузии, утвержденного 12-го января 1923 г., изменить, изложив в следующей редакции:

„4. Издания Закрайкома ВКП, Центрального и уездных Комитетов КПГ и вся, вообще, партийная коммунистическая печать, а равно издания Госиздата и Главполипросвета ССРГ освобождаются от цензуры; в отношении этих изданий на Главное Управление по делам литературы и издательства и его органы возлагается

არქივული
დოკუმენტი

თველობას და მის ორგანოებს დაეკისრებათ მიიღონ ღონისძიება, რათა ზემოხსენებულ გამოცემათა მიმართ უზრუნველყოფილ იქნეს საშხედრო ცენზურის ინტერესები.

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ხ. ჯუღელი**.

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **აღ. ხალარიძე**.

1926 წ. მაისის 5.

ტფილისი-სახალხო

принятие мер к полному обеспечению интересов военной цензуры“.

Зам. Председателя Совета Народных Комиссаров ССР Грузии **С. Джугели**.

Управляющий Делами Совета Народных Комиссаров ССР Грузии **А. Халицидзе**.

1926 г. мая 5.
Тифлис—Дворец.

75. დადგენილება

საქართველოს ს. ს. სახალხო კომისართა საბჭოსი

საქართველოს ს. ს. რ. სახელმწიფო დაწესებულებების მოსამსახურეთა სამუშაო ხელფასის მოწესრიგების შესახებ.

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. სახელმწიფო დაწესებულებათა მოსამსახურეების შრომის სასყიდლის გაღების არსებული წესის ნაცვლად შემოღებულ იქნეს მოსამსახურეთა სამუშაო ხელფასის სახელმწიფოებრივი დანორმების სისტემა, რომელსაც საფუძვლად უნდა დაედოს:

ა) თანამდებობათა ნომენკლატურის დაწესება და თანამდებობათა დახასიათება. ამასთანავე ყველა ის თანამდებობანი, რაც სამუშაოს ხასიათისა და ოდენობის მიხედვით თანაბარნი იქნებიან, ერთი სახელწოდებით აღინიშნებიან;

ბ) მტკიცე შტატები, წინა პუნქტში გათვალისწინებულ ნომენკლატურის შეფარდებით;

გ) ჯამაგირის მტკიცე რაოდენობა თვითეული საშტატო თანამდებობისათვის.

2. საქართველოს ს. ს. რ. სახელმწიფო დაწესებულებებში თანამდებობათა ნომენკლატურა და დახასიათება დადგენილ იქნება ს. ს. რ. კ-ის კანონმდებლობით განსაზღვრული წესისამებრ.

3. შტატებს დააწესებს და შესცვლის საქართველოს ს. ს. რ. მუშათა და გლეხ-

75. Постановление

Совета Народных Комиссаров ССР Грузии

О нормировании заработной платы служащих государственных учреждений ССР Грузии.

Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. Во изменение существующего порядка оплаты труда служащих государственных учреждений, ввести систему государственного нормирования заработной платы служащих, положив в основу ее:

а) установление номенклатуры и характеристики должностей, с единым наименованием всех должностей, однородных по характеру и объему выполняемой работы;

б) твердые штаты, с применением номенклатуры, предусмотренной предыдущим пунктом, и

в) твердый оклад для каждой штатной должности.

2. Номенклатуру и характеристику должностей в государственных учреждениях ССР Грузии установить в порядке, определенном действующим законодательством Союза ССР.

3. Установление штатов государственных учреждений ССР Грузии, а равно внесение в них изменений возложить на НК РКИ ССР Грузии совместно с НКТруда ССР Грузии.

თა ინსპექციის სახალხო კომისარიატი საქართველოს ს. ს. რ. შრომის სახალხო კომისარიატის მონაწილეობით.

შენიშვნა 1. ამა მ-ხლის მიხედვით დაწესებული შტატები დასამტკიცებლად საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს წარედგინება.

შენიშვნა 2. მოკავშირე აფხაზეთის ს. ს. რ., აჭარისტანის ავტონომიურ რესპუბლიკაში და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიურ ოლქში შტატებს დააწესებენ და შესავლიან სათანადო მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატები ხსენებული რესპუბლიკების და ოლქის შრომის სახ. კომისარიატების მონაწილეობით და, სათანადოდ სახალხო კომისარიატების მიერ დადასტურების შემდეგ, შტატები დასამტკიცებლად საქართველოს ს. ს. რ. სახ. კომ. საბჭოს წარედგინება.

4. ჯამაგირის განაკვეთებს თვითელი საშტატო თანამდებობისათვის, როგორც სახელმწიფო, ისე ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფ დაწესებულებაში რეიზო ავეებს შრომის სახალხო კომისარიატი, ფინანსთა სახკომისარიატისა, მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახკომისარიატისა, დაინტერესებული უწყებისა და სათანადო პროფკავშირის მონაწილეობით; ჯამაგირების განაკვეთების შემუშავება სწარმოებს ა.კ. ს. ფ. ს. რ., შრომის სახალხო კომისარიატისა, ა.კ. ს. ფ. ს. რ. ფინსახკომისა და მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახ. კომისარიატის მიერ შემუშავებული სანიმუშო სქემის საფუძველზე. შემუშავებულ ჯამაგირის განაკვეთებს დაამტკიცებს საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭო.

შენიშვნა. მოკავშირე აფხაზეთის ს. ს. რ., აჭარისტანის ავტონომიურ რესპუბლიკისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონ. ოლქის დაწესებულებების თანამდებობისათვის ჯამაგირის განაკვეთების შემუშავების დროს საქართველოს შრომის სახ. კომ. მიერ მოწვეულ უნა იქნეს სათანადო ს. ს. რ. ის ან ავტონომიურ ოლქის შრომის სახალხო კომისარიატის წარმომადგენელი. აფხაზეთის ს. ს. რ., აჭარისტანის ავტონომიური რესპ. და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიურ ოლქის დაწე-

Примечание 1. Установленные НКРКИ совместно с НКТруда штаты подлежат утверждению Совнаркомом ССР Грузии.

Примечание 2. Установление и изменение штатов государственных учреждений Договорной ССР Абхазии, Автономной ССР Аджаристана и Автономной Области Юго-Осетии производятся НК РКИ соотв. респ. и обл. совместно с соответствующим НКТ, причем установленные штаты, по утверждению их соответствующими Совнаркомом, передаются для окончательного утверждения Совнаркому ССР Грузии.

4. Разработку окладов для каждой штатной должности учреждений, находящихся как на государственном, так и на местном бюджете, возложить на НКТруда совместно с НКФ, НК РКИ, заинтересованным ведомством и соответствующим Профсоюзом, причем разработку окладов производить на основе примерной схемы, разработанной НКТруда ЗСФСР по соглашению с НКФ и НК РКИ ЗСФСР, с последующим представлением их на утверждение Совнаркомом ССР Грузии.

Примечание. При разработке окладов для штатных должностей государственных учреждений Договорной ССР Абхазии, Автономной ССР Аджаристана и Автономной Области Юго-Осетии, Народным Комисариатом Труда ССР Грузии приглашается председатель НКТруда соответствующей Республики или Автономной Области. Разработанные для должностей учреждений ССР Абхазии, АССР Аджаристана и АО Юго-Осетии оклады передаются через соответствующие НКТруда Совнаркомом Республ. и Области на утверждение и, по утверждении последними, представляются Совнаркому ССР Грузии на окончательное утверждение.

5. Кредиты на заработную плату определить применительно к установ

სენიუმების თანამდებობათათვის შემუშავებული ჯამაგირის განაკვეთები, სათანადო შრომის სახკომის მეშვეობით, გადაეცემა ხსენებულ რესპუბლიკებისა და ოლქს სახკომ. აბკომებს დასამტკიცებლად, უკანასკნელთა მიერ დამტკიცების შემდეგ, წარედგინება საქართველო სახალხო კომისართა საბკომს დასამტკიცებლად.

5. სამუშაო ხელფასის კრედიტები განისაზღვრება დაწესებული შტატებისა და დამტკიცებული ჯამაგირების მიხედვით, რასაც უნდა დაემატოს კიდევ შემდეგი თანხები:

ა) ზედმეტი მუშაობის გასამრჯელოსათვის იქ, სადაც ასეთი მუშაობა ნებადართულია სპეციალური კანონით, ან ისეთ შემთხვევაში, რაც აღნიშნულია კანონში — შრომის სახ. კომისარიატის ორგანოების დადგენილებებისამებრ;

ბ) თანამდებობის ჯამაგირის ზედართის მისაცემად უმღლესი კვალიფიკაციის პირებისათვის, რომელთაც ზედნართი პერსონალურად მიკუთვნებული და დამტკიცებული აქვთ განსაკუთრებული წესისამებრ;

გ) გასასვლელი დახმარებისა, გამოუყენებელი შვებულების კომპენსაციისა და დროებით სხვაგან მყოფ (შვებულებაში ან წარვლინებაში) მოსამსახურეთა მენაცვლე პირებისათვის გაანჯელოს მისაცემად;

დ) დროებითი მოსამსახურეებისათვის გასამრჯელოს მისაცემად იქ, სადაც ეს საკირო იქნება საოპერაციო წლის განმავლობაში დაწესებულების სამუშაოს ხა.ითის გამო; ამ მიზნისათვის კრედიტების გამოანგარიშება მოხდება განსაკუთრებული წესისამებრ, რასაც საქართველოს ს. ს. რ. შრომის სახ. კომისარიატი გამოსცემს ფინსახკომ. და მკგ. ინსპექციის სახ. კომისარიატთან შეთანხმებით; ამ კრედიტის მოსამსახურეთა გასამრჯელოს რაოდენობა არ შეიძლება აღემატებოდეს იმავე დაწესებულების სათანადო საშტატო თანამდებობის ჯამაგირს.

6. ამ დადგენილების მე-5 მუხლის თანახმად გაცემული, მაგრამ სახარჯთაღრიცხვო წლის განმავლობაში თავის პირდაპირი დანიშნულებისათვის არ გამოყენებული კრედიტი არ შეიძლება დახარჯულ იქნეს სხვა საკიროებისათვის,

ленным штатам и утвержденным окладам с добавлением сумм:

а) на оплату сверхурочных работ там, где таковые разрешены специальным законом, или в случаях, предусмотренных постановлениями органов НКТруда;

б) на выплату надбавки сверх должностного оклада лицам высокой квалификации, коим надбавка присвоена персонально и закреплена в особом порядке;

в) на выплату выходного пособия, компенсации за неиспользованный отпуск и на оплату заместителей временно отсутствующих служащих (по состоянию в отпуску, в командировке и т. д.) и

г) на оплату временных служащих там, где по характеру работы учреждения встретится в течение операционного года необходимость в этом, причем исчисление кредитов для этой цели определяется особыми правилами, издаваемыми НКТруда ССР Грузии по соглашению с НКФ и НКРКИ. Размеры вознаграждения этой категории служащих не могут превышать окладов соответствующих штатных должностей в том же учреждении.

6. Отпущенные, согласно ст. 5 настоящего положения, но неиспользованные в течение сметного года по своему прямому назначению кредиты не могут быть израсходованы на другие нужды и подлежат зачислению в доход казны.

7. Устанавливаемая настоящим постановлением система нормирования заработной платы должна быть осуществлена во всех состоящих на государственном бюджете учреждениях ССР Грузии начиная с 1926/27 года.

Примечание. Срок осуществления системы нормирования заработной платы в учреждениях, состоящих на местном бюджете, будет установлен особо.

8. Переход к государственному нормированию заработной платы служащих государственных учреждений осуществляется на следующих основаниях:

а) установление штатов по каждому учреждению производится приме-

და გადაირიცხება საეკონომიკო შემოსავალში.

7. ამ დადგენილებით დაწესებული მოსამსახურეთა სამუშაო ხელფასის დანორმების სისტემას სახელმწიფო ბიუჯეტზე მყოფ დაწესებულებებში განხორციელებულ უნდა იქნეს 1926-27 წლის დასაწყისიდან.

შენიშვნა. სამუშაო ხელფასის დანორმების სისტემის განხორციელების ვადა ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფ დაწესებულებათათვის დადგენილ იქნება ცალკე.

8. სახელმწიფო დაწესებულებათა მოსამსახურეების სამუშაო ხელფასის სახელმწიფოებრივ დანორმებაზე გადასვლა მოხდება შემდეგ საფუძვლებზე:

ა) შტატების განსაზღვრა თვითიერ დაწესებულებაში სწარმოებს იმ საშტატო კონტინგენტის მიხედვით, რაც დამყარებულია საქართველოს ს. ს. რ. მუშ. და გლეხ. ინსპექციის მიერ, მოსამსახურეთა ფაქტიური რიცხვის ანგარიშში მიღებით; თანაც თანამდებობათა სახელწოდება შეფარდებულ უნდა იქნეს ამა დადგენილების მე-2 მუხ. თანახმად დაწესებულ ნომენკლატურასთან;

ბ) თვითიერ საშტატო თანამდებობას მიეკუთვნება მტკიცე ჯამაგირი, რომლის განსაზღვრის დროსაც მხედველობაში მიიღებულ უნდა იქნეს, როგორც ფაქტიურად არსებული სამუშაო ხელფასი, ისე სამუშაო ხელფასის კრედიტების საერთო რაოდენობა სახელმწიფო და ადგილობრივი ბიუჯეტით (ცალ-ცალკე);

გ) პასუხისმგებლობისა და კვალიფიკაციის მიხედვით თანაბარ თანაშტებობათა ჯამაგირები, შეძლებისდაგვარად, გათანაბრებულ უნდა იქნეს ყველა დაწესებულებაში, ხოლო ამასთანავე მხედველობაში მიღებულ უნდა იქნეს სახელმწიფო ბიუჯეტზე თუ ადგილობრივ ბიუჯეტზე იმყოფება დაწესებულება, და აგრეთვე ტერიტორიალური ნიშანი (რაიონი).

9. ამა დადგენილების განხორციელებისათვის ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურობის გაწევა დაევალება საქართველოს ს. ს. რ. შრომის სახ. კომისარიატს. ამა რეფორმის განხორციელებასთან დაკავშირებულ ღონისძიებათა შესრულშეზღვევად და აგრეთვე მთლიანი ნომენკლატურისა და ჯამაგირების სქემის პროექტის განსახილველად საქართველოს ს. ს. რ. შრომის სახ. კომისა-

ნითელი კ შტატным контингентам, установленным НК РКИ ССР Грузии с учетом фактического числа служащих, причем наименование должностей приводится в соответствие с номенклатурой, установленной согласно ст. 2 настоящего постановления;

б) каждой штатной должности присваивается твердый оклад, с учетом фактически существующих выплат по ней, а также общих размеров кредита на зарплату, по государственному и местному бюджету отдельно, и

в) оклады должностей, равных по степени ответственности и квалификации должны быть, по возможности, уравниены во всех учреждениях, с учетом, однако, способа финансирования (государственный или местный бюджет) и территориального признака (района).

9. Наблюдение и руководство по проведению в жизнь настоящего постановления возложить на НКТруда ССР Грузии, причем для разработки мероприятий, связанных с осуществлением настоящей реформы и для рассмотрения проектов единой номенклатуры и схемы окладов, при НКТруда ССР Грузии образовать комиссию в составе постоянных представителей: НКФ, НК РКИ, Госплана, ВСНХ, Совпрофа и Профсоюза Советоргслужащих, под председательством представителя НКТруда.

Примечание 1. К работам комиссии привлекаются с правом совещательного голоса представители НКТруда ССР Абхазии, АССР Аджаристана и АО Юго-Осетии.

Примечание 2. При обсуждении вопросов, касающихся предметов ведения того или иного ведомства или профсоюза, в состав комиссии приглашаются представители соответствующего ведомства или профсоюза.

10. Впредь до осуществления мероприятий, предусмотренных настоящим постановлением, сохраняется существующая система оплаты служащих государственных учреждений.

11. В отношении предприятий, состоящих на коммерческом и хозяй-

რიტთან მოეწყობა კომისია, რომელშიაც შევლენ საქართველოს პროფკავშირთა ცენტრ. საბჭოსი, ფინსახკომის, მუშ. და გლეხ. ინსპექციის სახ. კომის., სახელმწიფო საგეგმო კომისიისა, ს. მ. უ. ს. საბჭოს და საბჭოთა მოსამსახურეების პროფკავშირის მუდმივი წარმომადგენელი; კომისიას თავმჯდომარეობს შრომის სახალხო კომისარიატის წარმომადგენელი.

შენიშვნა 1. ამასთანავე კომისიის შედგენილობაში მიწვეულ იქნებიან სათათბირო ხმის უფლებით აფხაზეთისა, აჭარისტანისა და სამხრეთ-ოსეთის შრომის სახკომების წარმომადგენელი.

შენიშვნა 2. ამა თუ იმ უწყების ან პროფკავშირის გამგებლობის საგნის განხილვის დროს აღნიშნულ კომისიაში მიწვეულ უნდა იქნენ დაინტერესებული უწყების და პროფკავშირის წარმომადგენელი.

10. ამა დადგენილებით გათვალისწინებულ ღონისძიებათა განხორციელებადე დაცულ უნდა იქნეს სახელმწიფო დაწესებულებათა მოსამსახურეების სასყიდლის გაცემის არსებული სისტემა.

11. კომერციულ ან სამეურნეო ანგარიშზე მყოფ დაწესებულებებში შენარჩუნებულ უნდა იქნეს სამუშაო ხელფასის კოლექტიური ხელშეკრულების დადებით მოწესიოების სისტემა. ამასთანავე წინადადება მიეცეს სახკომებს, რომელთა გამგებლობაშიაც ეს დაწესებულებანი იმყოფებიან, —სამმართველოების აპარატის მოსამსახურეებთან კოლექტიური ხელშეკრულების დადების დროს, შეძლებისდაგვარად, იხელმძღვანელონ დადგენილება ესე; თანაც მხედველობაში უნდა მიიღონ ყოველი დაწესებულებისა და საწარმოს ინდივიდულობა.

12. ცალკე დაწესებულებათათვის დადგენილი შტატების კონტინგენტი და აგრეთვე ჯამაგირების პროექტები წარმოდგენილ უნდა იქნეს საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოში ა/წ. მაისის 15-სთვის.

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისარიატის საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ს. ჯუღელი.**

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. ხალარიძე.**

1926 წ. მაისის 8.

ტფილისი —სასახლე.

ственном расчете, сохранить систему регулирования заработной платы путем заключения коллективных договоров.

Народным Комисариатам, в ведении которых находятся эти предприятия, предложить руководствоваться, по мере возможности, при заключении колдоговоров со служащими управленческих аппаратов этих предприятий, настоящим постановлением, с учетом индивидуальности каждого учреждения и предприятия.

12. Установленные для отдельных учреждений штатные контингенты и проекты окладов представить в Совнарком ССР Грузии не позже 15 мая с. г.

Зам. Председателя Сов. Нар. Ком. ССР Грузии **С. Джугели.**

Управл. Делами Совета Нар. Ком. ССР Грузии **Ал. Саларидзе.**

1926 г. мая 8.
Тифлис —Дворец.

76. დადგენილება

76. Постанова

საქართველოს სახ. კომისართა საბჭოსი

Совета Народных Комиссаров ССР Грузии

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ფარგლებში სასოფლო-სამეურნეო მანქანა-იარაღების დამზადებისა და გავრცელებისათვის ზედამხედველობის გაწევის შესახებ.

О надзоре за изготовлением и распространением в пределах ССР Грузии сельскохозяйственных машин и орудий.

В целях планомерной постановки дела снабжения сельского населения ССР Грузии сельскохозяйственными машинами и орудиями надлежащего качества, типов и марок, соответствующих местным условиям (экономическим, почвенным, климатическим и др.), Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

რათა საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მოსახლეობისათვის, ადგილობრივი პირობების (ეკონომიური, ნიადაგისა, კლიმატიური და სხვ.) შესაფეროვებლად ღირსებისა, ტიპისა და მარკის სასოფლო-სამეურნეო მანქანა-იარაღების მიწოდების საქმე წესიერად და გვერდშეწონილად იქნეს დაყენებული, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. Возложить на Народный Комиссариат Земледелия наблюдение и контроль над государственными, общественными и кооперативными учреждениями и предприятиями в деле распространения ими ввозимых в пределы ССР Грузии сельскохозяйственных машин и орудий и изготовления таковых и запасных к ним частей на принадлежащих им заводах и в механических мастерских.

1. დაეკისროს მიწოდებულების სახალხო კომისარიატს თვალყური ადევნოს და კონტროლი გაუწიოს ყველა სახელმწიფო, საზოგადოებრივ და კოოპერატიულ დაწესებულებას და საწარმოს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკაში შემოტანილი სასოფლო-სამეურნეო მანქანა იარაღების გავრცელებისა და მათ საკუთარ ქარხნებში და მექანიკურ სახელოსნოებში ამ მანქანა-იარაღების და მათი სათადარიგო ნაწილების დამზადების საქმეში.

2. Обязать все государственные, общественные и кооперативные учреждения и предприятия, желающие ввести в пределы ССР Грузии, для распространения среди населения, сельскохозяйственные машины и орудия, предварительно испрашивать на сей предмет разрешение Народного Комиссариата Земледелия, с представлением точных сведений о виде, типе и марке машин и орудий, предлагаемых к распространению и о местностях для коих таковые предназначены.

2. ყველა სახელმწიფო, საზოგადოებრივი და კოოპერატიული დაწესებულება და საწარმო, რომელიც კი მოისურვებს სასოფლო-სამეურნეო მანქანა-იარაღების შემოტანას საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკაში, მცხოვრებთა შორის გასავრცელებლად, ვალდებულია მიიღოს წინასწარ ამის ნებართვა მიწოდებულების სახალხო კომისარიატისაგან. თბოვნაში გარკვეულად უნდა იყოს აღნიშნული, რა სახისა, ტიპისა და მარკისაა ის მანქანა-იარაღი, რის გავრცელებასაც იგი აპირებს, აგრეთვე ის რაიონი, სადაც განზრახულია მანქანა-იარაღების გავრცელება.

3. Обязать указанные в предыдущей статье учреждения и предприятия, желающие изготовлять на своих заводах и в механических мастерских сельскохозяйственные машины и орудия, а равно запасные к ним части, для распространения в пределах ССР Грузии, предварительно испрашивать на сей предмет разрешение Народного Комиссариата Земледелия, с представлением пробных проектов и описаний этих машин, орудий и запасных частей.

3. წინა მუხლში აღნიშნული ყველა დაწესებულება და საწარმო, რომელიც კი მოისურვებს სასოფლო-სამეურნეო მანქანა-იარაღების, აგრეთვე მათი სათადარიგო ნაწილების დამზადებას თავის ქარხნებში და მექანიკურ სახელოსნოებში, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბ-

საქართველოს
საბჭოთაო რევოლუციური
პარტიის ცენტრალური
კომიტეტი

ლიკის ფარგლებში გასავრცელებლად, ვაღდებულა მიიღოს წინასწარ ამის ნებართვა მიწათ-მოქმედების სახალხო კომისარიატისაგან; ამასთანავე მან უნდა წარადგინოს ამ მანქანებისა, იარაღებისა და მათი სათადარიგო ნაწილების სანიმუშო პროექტები და აღწერა.

4. მიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატს უფლება აქვს მოითხოვოს საჭირო შემთხვევაში, სასოფლო-სამეურნეო მანქანისა, იარაღისა და სათადარიგო ნაწილის სანიმუშო ცალი გამოცდისათვის.

შენიშვნა. მანქანისა, იარაღისა და სათადარიგო ნაწილის სანიმუშო ცალი გამოცდის შემდეგ უნდა დაებრუნოს იმ დაწესებულებას და საწარმოს, რომელმაც იგი წარადგინა.

5. წინადადება მიეცეს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს ამა დადგენილების მე-2 და 3 მუხ. გათვალისწინებული ნებართვა გასცეს ხოლმე მართოდენ იმ შემთხვევაში, როდესაც გამოორკვეულია, რომ მანქანებისა, იარაღებისა და მათი სათადარიგო ნაწილების სახე, ტიპი და მარკა კარგი ღირებებისაა და შეეფერება ადგილობრივ პირობებს იმ რაიონისას, სადაც განზრახულია ამ მანქანა-იარაღების გავრცელება; ნებართვის გაცემის დროს გათვალისწინებულ უნდა იქნეს აგრეთვე სასოფლო-მეურნეობის მექანიზაციის სერთო გეგმა

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისარიატის საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ხ. ჯუღელი.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისარიატის საბჭოს საქმეთა მმართველი **ალ. ხალარაძე.**

1926 წ. მაისის 12.

ტფილისი — სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-108 № ში 1926 წ. მაისის 15.

4. Предоставить Народному Комисариату Земледелия право, в необходимых случаях, требовать представления для опытной проверки образцов сельскохозяйственных машин, орудий и запасных частей.

Примечание. Образцы машин, орудий и запасных частей по производстве опытной проверки подлежат возвращению учреждениям и предприятиям их представившим.

5. Предложить Народному Комисариату Земледелия выдавать разрешения, предусмотренные ст.ст. 2 и 3 сего постановления, лишь в случаях признания вида, типа и марки машин, орудий и запасных к ним частей доброкачественными и соответствующими местным условиям района, в коем машины или орудия данного типа предлагаются к распространению, а равно с учетом при выдаче разрешения общего плана механизации сельского хозяйства.

Зам. Председ. Сов Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии **С. Джугели.**

Управляющий Делами Совета Нар. Комис. ССР Грузии **Ал. Саларидзе.**

1926 г. мая 12.

Тифлис — Дворец.

Распубликовано в газете „Коммунист“ № 108 от 15 мая 1926 г.

77. დადგენილება

საქართველოს ს.ს.რ. სახალხო კომისარიატის საბჭოსი

საქართველოს ს.ს.რ. ეკონომიური საბჭოს საალმშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტთან არსებული სამხატვრო-საარქიტექტურო საბჭოს შტატის დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს ს.ს.რ. სახალხო კომისარიატის საბჭო ადგენს:

1. საქართველოს ს.ს.რ. ეკონომიური საბჭოს საალმშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტთან არსებული სამხატვრო-საარქიტექტურო საბჭოს შტატი დამტკიცებულ იქნეს შემდეგი შედგენილობით:

- 1) გიორგი ჩუბინაშვილი (სამხატვრო აკადემიის პროფესორი);
- 2) ივანე თულაშვილი (სახელმწიფო უნივერსიტეტის არქიტექტორი)
- 3) მიხეილ მაჭავარიანი (სამხატვრო აკადემიის არქიტექტორი);
- 4) ანატოლი კალგინი (სამხატვრო აკადემიის არქიტექტორი);
- 5) ინჟ. სევეროვი ნიკ. (სამხატვრო აკადემიის არქიტექტორი);
- 6) პროფ. იაკობ ნიკოლაძე (მოკანდაქმ.);
- 7) მხატვარი დიმიტრი შევარდნაძე.

საბჭოს თავმჯდომარედ დაინიშნოს საალმშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტის თავმჯდომარე.

2. ამა დადგენილების 1-ლ მუხლში აღნიშნული შტატის ხარჯთ-აღრიცხვა მიმდინარე საბიუჯეტო წლის დამლევამდე დამტკიცებულ იქნეს სამი ათას ხუთას ორმოცი (3,540) მან. რაოდენობით.

ზემოსხენებული თანხა გაღებულ იქნეს საალმშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტის 1% -იან ანარიცხით შემოსული სახსარიდან.

საქართველოს ს.ს.რ. სახალხო კომისარიატის საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ს. ჯუღელი.

საქართველოს ს.ს.რ. სახალხო კომისარიატის საბჭოს საკმეთა მმართველი ალ. სალარიძე.

1926 წ. მაისის 15.
ტფილისი — სასახლე.

77. Постановление

Совета Народных Комиссаров ССР Грузии

Об утверждении штата Художественно-Архитектурного Совета при Строително-Техническом Комитете ЭКОСО ССР Грузии.

Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. Штат Художественно-Архитектурного Совета при Строително-Техническом Комитете ЭКОСО ССР Грузии утвердить в следующем составе:

1. Г. Н. Чубинашвили (Профессор Академии Художеств).
2. И. Н. Тулашвили (Архитектор Госуд. Университета).
3. М. С. Мачавариани (Архитектор Академии Художеств).
4. А. Н. Калшин (Архитектор Академии Художеств).
5. Инж. Н. П. Северов (Архитектор Академии Художеств).
6. Профессор Я. И. Николадзе (Скульптор).
7. Художник Шеварднадзе.

Председателем Совета назначается Председатель Строительно-Технического Комитета.

2. Смету по означенному в п. 1-м настоящего постановления шт ту до конца текущего бюджетного года утвердить в размере трех тысяч пятисот сорока (3.540) руб

Означенную сумму отпустить из средств Строительно-Технического Комитета за счет поступлений 1% отчисления.

Зам. председателя Совета Народных Комис. ССР Грузии С. Джугели.

Управляющий делами Совета Народных Комиссаров ССР Грузии Ал. Саларидзе.

1926 г. мая 15.
Тифлис — Дворец.

78. დადგენილება

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

საქართველოს საადგილ-მამულო ბანკებში და ტფილისის საქალაქო საკრედიტო საზოგადოებაში დაგირავებული საქართველოს ს.ს.რ. ქალაქებში მდებარე სახლების თაობაზე საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1923 წლის მარტის 30-ს თარიღით გამოცემული დეკრეტის მე-6 მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენს: საქართველოს საადგილ-მამულო ბანკებში და ტფილისის საქალაქო საკრედიტო საზოგადოებაში დაგირავებული საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ქალაქებში მდებარე სახლების შესახებ საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1923 წლის მარტის 30-ს თარიღით გამოცემული დეკრეტის მე-6 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„უკეთეს შესახებელი მოისურვებს ვადამდე სრულიად გადაიხადოს მასზე დარიცხული ვალი, ტფილისის კომუნალური ბანკის გამგეობას უფლება აქვს, თავისი შეხედულებით, შეუმციროს ვალი ასეთ შესახებელს, ხოლო ეს შემცირება ვალის 20%-ს არ უნდა აღემატებოდეს.“

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ს. ჯუღელი.

სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეა მმართველი ალ. სალარიძე.

1926 წ. ივნისის 5.

ტფილისი—სასახლე.

79. დადგენილება

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

სახელმწიფო საძოვრების სარგებლობისათვის დაწესებული სასყიდლის უდავო წეს თ გადახდევინების შესახებ.

თანახმად აქ ს. ტ. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს 1924 წ. ნოემბრის 18-ის დადგენილებისა—სახელმწიფო შემოსავლის ზოგიერთი კატეგორიის გა-

78. Постановление

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

Об изменении редакции ст. 6 декрета Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии, от 30 марта 1923 года, о домах в городах Соц. Сов. Респ. Грузии, заложённых в Земельных банках Грузии и в Тифлисском Городском Кредитном Обществе.

Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии постановляет:

Ст. 6 декрета Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии от 30 марта 1923 г. о домах в городах Соц. Сов. Респ. Грузии, заложённых в Земельных банках Грузии и в Тифлисском Городском Кредитном Обществе, принять в следующей редакции:

„В том случае, когда заемщик пожелает до наступления срока выплатить числящийся за ним долг полностью, Правлению Тифлисского Городского Банка предоставляется право, по своему усмотрению, сделать такому заемщику скидку с долга до 20-ти процентов“.

Зам. Председателя Совета Народных Комис. ССР Грузии С. Джумели.

Управляющий Делами Совета Народ. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии А. Саларидзе.

1926 г. июня 5.
Тифлис—Дворец.

79. Постановление

Совета Народных Комиссаров ССР Грузии

О взыскании платежей за пользование государственными пастбищами в беспорядном порядке.

На основании постановления Совета Народных Комиссаров ЗСФСР от 18 ноября 1924 г., о взыскании платежей по некоторым категориям го-

დასახდელის უდავო წესით გადახდევინების შესახებ (გაზ. „ზარია ვოსტოკა“-ს 732 №-რი 1924 წ. ნოემბრის 20-სა), აგრეთვე თანახმად ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1925 წ. ოქტომბრის 26-ს დადგენილებისა იმ კანონთა გაუქმების შესახებ, რომელთაც დაპყარვეს ძალა სსრკ ც. ა. კ-ტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1925 წ. ოქტომბრის 2 ს დამტკიცებული გადასახადთა გადახდევინების დებულების სამოქმედოდ შემოღების გამო (გაზ. „ზარია ვოსტოკა“-ს 1016 №-რი 1925 წ. ოქტომბრის 30-სა), საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. უკეთუ სახელმწიფო საძოვრით მოსარგებლე, ერთი თვის განმავლობაში დღიდან გადახდის ვადის გასვლისა, არ შეიტანს საძოვრის სარგებლობისათვის დაწესებულ სასყიდლს, ეს სასყიდელი გადახდევინებულ უნდა იქნეს უდავო წესით, იმ იძულებითი ღონისძიებათა ხმარებით, რაც აღნიშნულია სსრკ ც. ა. კ-ტისა და სახ. კომ საბჭოს მიერ „გადასახადთა გადახდევინების შესახებ“ 1925 წ. ოქტომბრის 2-ს თარიღით გამოცემული დებულების მე-15 მუხლით.

2. დაევალოს მიწათმოქმედების სახ. კომისარიატს ამა დადგენილების 1 მუხლში აღნიშნული სასყიდლის გადახდის ვადის გადაცდენა, ყოველ ცალკე შემთხვევაში, დაუყოვნებლივ აცნობოს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ფინანსთა სახალხო კომისარიატს, რათა გადაუხდელი ფული ჩაირიცხოს ნარჩენად და ფინგანყოფილების განკარგულებით გადახდევინებულ იქნეს საურავის დარიცხვით, თანახმად ა. კ. ს. ფ. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს 1924 წ. ნოემბრის 18-ს დადგენილების მე-3 მუხლისა.

3. საძოვრების სარგებლობისათვის გადაუხდელი სასყიდლისა და დარიცხული საურავის გადახდევინება უნდა მიტკეულ იქნეს მოვალის ქონებაზე ს. ს. რ. კ. ც. ა. კ-ტის მიერ „გადასახადთა გადახდევინების შესახებ“ 1925 წ. ოქტომბრის 2-ს თარიღით გამოცემული დებულების მე-17 მუხლის დაცვით.

4. დადგენილება ესე გავრცელდება აგრეთვე ყველა იმ ვალზედაც, რაც ამა დადგენილების გამოქვეყნებამდე ირიცხებოდა საძოვრებით მოსარგებლებზე.

5. საჩივარს იმის გამო, რომ ამა და-

სუდარственных доходов в беспорядном порядке („Заря Востока“ от 20 ноября 1924 г. № 732), а равно постановления „Закавказского Центрального Исполнительного Комитета, от 26 октября 1925 г., об отмене узаконений, утративших силу с введением в действие утвержденного ЦИК'ом и СНК СССР от 2 октября 1925 г., Положения о взимании налогов („Заря Востока“ от 30 октября 1925 г. № 1016) Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. В случае невнесения пользователями государственными пастбищами следуемых с них платежей в течение одного месяца со дня истечения срока взноса, взыскания таковых производить в беспорядном порядке принудительными мерами, указанными в ст. 15 Положения ЦИК'а и СНК СССР, от 2 октября 1925 г., о взыскании налогов („Заря Востока“ от 30 октября 1925 г. № 1016).

2. Вменить Наркомзему в обязанность немедленно уведомлять Наркомфин ССР Грузии о каждом случае просрочки упомянутых в ст. 1-й настоящего постановления платежей на предмет зачисления неуплаченной суммы в недоимку и взыскания таковой вместе с пеней распоряжением Финотдела на основании ст. 3 постановления Совнаркома ЗСФСР от 18 ноября 1924 года.

3. Взыскание с недоимщиков подлежащих за ними платежей и пени за пользование пастбищами обращать на имущество должников с соблюдением ст. 17-й Положения ЦИК'а и СНК СССР от 2 октября 1925 г. о взимании налогов.

4. Действие настоящего постановления распространяется и на долг, числящийся за пользователями пастбищами по день его опубликования.

5. Жалобы на неправильное взыскание предусмотренных настоящим постановлением платежей в силу ст. 4-й Постановления Совнаркома ЗСФСР от 18 ноября 1924 г. рассматриваются Совнаркомом ССР Грузии, причем

დგენილებაში აღნიშნული გადასახდელი სწორედ არ იყო გადახდევინებული, თანხმად აკ. ს. ფ. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს 1924 წ. ნოემბრის 18-ის დადგენილების მე 4 მუხლისა, განიხილავს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო, ხოლო განსაზღვრება ვერ შეაჩერებს გადახდევინებას.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგ. ს. ჯუღელი.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველის მოადგ. ბ. ფალავა.

1926 წ. ივნისის 19.
ტფილისი-სახალხო.

обжалование не приостанавливает производства взыскания.

Зам. Председателя Сов. Нар. Ком. ССР Грузии С. Джугели.

Зам. Управляющего Делами Совета Народных Комиссаров ССР Грузии Б. Палава.

1926 г. июня 19.
Тифлисе—Дворец.

80. დადგენილება

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

სახელმწიფო საადგილ-მამულო ქონების გამოყენების წესისა, პირობებისა და ვადებისათვის წესების დამტკიცების შესახებ.

აკ. ს. ფ. ს. რ. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „სახელმწიფო იწიების იჯარით ვაცემის შესახებ“ 1924 წ. დეკემბრის 22-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების განსაფითარებლად საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ იქნეს შემდეგი წესები სახელმწიფო საადგილ-მამულო ქონების გამოყენების წესისა, პირობებისა და ვადების შესახებ.

თ ა ვ ი I.

სახელმწიფო საადგილ-მამულო ქონების გამოკვლევა.

1. რათა გამოკვლეულ და გამოსაყენებლად მოგვარებულ იქნენ ის სახელმწიფო საადგილ-მამულო ქონებანი, რომელთა იჯარით ვაცემაც შესაძლებელია, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მიწათმოქმედების სახალხოკომისარიატი

80. Постановление

Совета Народных Комиссаров ССР Грузии

Об утверждении Правил о порядке, условиях и сроках использования государственных земельных имуществ.

В развитие постановления ЦИК-а и СНК ЗСФСР от 22 декабря 1924 г., об аренде государственных земельных имуществ—Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

Утвердить нижеприведенные Правила о порядке, условиях и сроках использования государственных земельных имуществ.

Глава 1.

Об обследовании государственных земельных имуществ.

1. Для приведения в известность и подготовки к использованию государственных земельных имуществ, могущих быть сданными в аренду, Народный Комиссариат Земледелия ССРГ производит их обследование и регистрацию.

2. Обследование производится посредством учета площади данного государственного земельного имущества

მოახდენს ამ ქონებათა გამოკვლევას და რეგისტრაციას.

2. გამოკვლევა უნდა მოხდეს ისე, რომ აღინუსხოს სახელმწიფო საადგილ-მამულო ქონების სივრცე და მასში შემავალი სახანები, შენობები და უსულო და სულიერი ინვენტარი.

სახელმწიფო საადგილ-მამულო ქონება გამოკვლევისთანავე, ჩიწერება საჯანგებო საინვენტარო დავთარში, რომელიც წარმოებულ უნდა იქნეს იმ ფორმით და იმ წესით, რასაც დაამყარებს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი, საქართველოს ს. ს. რ. ფინსახკომთან შეთანხმებით.

3. სახელმწიფო საადგილ-მამულო ქონების გამოკვლევა მოხდება იმ მიწის მოსარგებლის ხარჯით, რომელიც ამ ქონებას სარგებლობს.

იმ სახელმწიფო საადგილ-მამულო ქონების გამოკვლევის ხარჯი, რაც არავის სარგებლობაში არ არის ან რასაც საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის ისეთი დაწესებულება სარგებლობს, რომელიც ფინანსიურად სახელმწიფო ბიუჯეტზეა, აკრეფე თავისუფალი სათადარიგო მიწების გამოკვლევის ხარჯი მიეწერება საამისოდ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატისათვის ხარჯთაღრიცხვით გადადებულ კრედიტებს.

თ ა ვ ი II.

საბჭოთა მეურნეობა.

4. სახელმწიფო საადგილ-მამულო ქონების საბჭოთა მეურნეობად და საშემოსავლო ქონებად დაყოფას მოახდენენ საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის ორგანოები საქართველოს ს. ს. რ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით.

შენიშვნა. საბჭოთა მეურნეობაში წარმოადგენენ მოწყობილ სასოფლო-სამეურნეო საწარმოთ და დანიშნულებიდან მიხედვით განიყოფებიან:

ა) ს. ცდელ-საჩვენებელ და სხვა სპეციალური დანიშნულებიანი საბჭოთა მეურნეობას, რომელიც ხელს შეუწყობს ცდის საშუალებით სასოფლო-მეურნეობის სხვა და სხვა დარგის გაუმჯობესების საქმის შეს-

ი входящих в него угодий, построек и живого и мертвого инвентаря и т. д.

По мере обследования государственные земельные имущества записываются в особые инвентарные книги, которые ведутся по форме и в порядке, установленном Народными Комиссариатом Земледелия ССРГ по соглашению с Наркомфином ССР Грузии.

3. Обследование государственных земельных имуществ производится за счет землепользователей, в пользовании которых состоят эти имущества.

Расходы по обследованию государственных земельных имуществ, не состоящих в чем либо пользовании или ходящихся в пользовании учреждений Наркомзема ССРГ и финансируемых по Госбюджету, в том числе свободного земельного запаса, относятся на кредиты, отпускаемые Наркомзему на эту надобность в сметном порядке.

Глава II.

О Советских хозяйствах (Совхозах).

4. Подразделение госземли имущества на совхозы и доходные статьи производится органами Наркомзема ССРГ по соглашению с Наркомфином ССР Грузии.

Примечание. Советские хозяйства (совхозы) представляют собою оборудованные сельскохозяйственные предприятия и разделяются в зависимости от их назначения на: а) опытно-показательные и другие совхозы специального назначения, обслуживающие цели опытного изучения улучшенной постановки различных отраслей сельского хозяйства, пропаганды наиболее совершенных форм земледелия среди местного населения, а также удовлетворяющие учебные, культурно-просветительные, лечебные и иные специальные нужды;

б) промышленные совхозы, удовлетворяющие производственные нужды промышленных предприятий, посредством возделывания

წილის და ადგილობრივ მოსახლეობაში მეურნეობის უაღრესად განვითარებული ფორმების პროპაგანდას, და რომელიც აგრეთვე დააკმაყოფილებს სასწავლო, კულტურულ-განმანათლებელ, სამკურნალო და სხვა სპეციალურ საჭიროებას;

ბ) სამრეწველო საბჭოთა მეურნეობად, რომელიც დააკმაყოფილებს სამრეწველო საწარმოთა წარმოებითი საჭიროებას მით, რომ დაამუშავებს სამრეწველო-სანედლეულ ო მნიშვნელობის სასოფლო-სამეურნეო კულტურებს (თამბაქოს და ბამბის პლანტაციები და ვენახები);

გ) საპროდუქტო საბჭოთა მეურნეობად, რაც წარმოადგენს რაციონალურად დაყენებულ მეურნეობას და იძლევა სასურსათო პროდუქტებს იმ დაწესებულებისა, საწარმოთა და ორგანიზაციისათვის, რომლის ხელშიაც ეს საბჭოთა მეურნეობაა.

5. საბჭოთა მეურნეობის ექსპლოატაციას აწარმოებს უშუალოდ თვით საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი ან იგი მეურნეობა სარგებლობისათვის გადაეცემა ამა თუ იმ სახელმწიფო და საზოგადოებრივ ორგანიზაციას, დაწესებულებას და საწარმოს ხელშეკრულებით ან საჯარო ვაჭრობით, ხოლო კერძო პირთა სარგებლობად მეურნეობა ვაიციემა მარტოოდენ საჯარო ვაჭრობით.

შენიშვნა. აკრძალულია საბჭოთა მეურნეობის იჯარით მიცემა ყოფილი მფლობელისათვის და, საზოგადოდ, არამშრომელი ელემენტისათვის.

6. ხელშეკრულება საბჭოთა მეურნეობის სარგებლობად ვაციემა შესაბამისად თანხმად იმ ტიპიური ხელშეკრულებისა, რომელსაც შეიმუშავებს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი საქართველოს ს. ს. რ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით; დადებული ხელშეკრულების ასლი წარედგინება საქართველოს ფინანსთა სახალხო კომისარიატის სახელმწიფო შემოსავალთა განყოფილებას.

7. საბჭოთა მეურნეობის სარგებლობისათვის გადახდივებულ უნდა იქნეს საიჯარო სასყიდლო, რომელიც

ვანია სельско-хозяйственных культур, имеющих промышленно-сырьевое значение (табачные, хлопковые плантации, виноградники);

в) продуктовые совхозы, представляющие собой рационально-поставленные хозяйства, производящие продовольственные продукты для нужд учреждений, предприятий и организаций, которым эти совхозы предоставлены.

5. Совхозы эксплуатируются или непосредственно самим НКЗемом ССРГ или же представляются в пользование государственных и общественных организаций, учреждений и предприятий на договорных началах, или же путем сдачи с публичных торгов, а в пользование отдельных лиц исключительно путем сдачи с торгов.

Примечание. Воспрещается сдавать в аренду совхозы бывшим владельцам и вообще нетрудовым земельным собственникам.

6. Договоры о предоставлении совхозов в пользование заключаются на основании типового договора, вырабатываемого НКЗемом ССРГ по соглашению с Наркомфином ССР Грузии. Копии заключенных договоров представляются в Отдел Госдоходов Наркомфина ССР Грузии.

7. За пользование Совхозами взимается арендная плата, исчисляемая исключительно в денежной форме; основания для исчисления арендной платы определяются соглашением Народного Комиссариата Земледелия ССРГ и Наркомфина ССР Грузии. Материалы представляются в Отдел Госдоходов Наркомфина ССР Грузии.

8. Договоры на сдачу в аренду совхозов утверждаются Народным Комиссаром Земледелия ССРГ.

9. Сдача совхозов в арендное пользование производится на срок не свыше 12 лет и лишь при закладке виноградников, плодовых садов, чайных плантаций и др. ценных монокультурных насаждений — на срок не свыше 20 л. При возведении не капитальных хозяйственных сооружений

გამოინგარიშება მარტოოდნ ფულად; საიჯარო სასყიდლის გამოანგარიშების საფუძველი განისაზღვრება საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატისა და საქართველოს ს. ს. რ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით. მასალები და ასლი წარედგინება საქართველოს ფინანსთა სახალხო კომისარიატის სახელმწიფო შემოსავალთა განყოფილებას.

8. ხელშეკრულებას საბჭოთა მეურნეობის იჯარით გაცემის შესახებ დამატკიცებს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი.

9. საბჭოთა მეურნეობის იჯარით გაცემა შეიძლება ვადით არა უმეტეს 12 წლისა და მხოლოდ ვენახის გაწევისა, ხეხილის ჩაყრისა, ჩაის პლანტაციის მოწყობისა და სხვა ძვირფას მზოკულტურულ მცენარეთა გაწევისათვის მეურნეობა იჯარით შეიძლება ვადით არა უმეტეს 20 წლისა. ხოლო კაპიტალური სამეურნეო ნაგებობისა და შენობების დადგმისათვის იჯარის ვადა შეიძლება გაგრძობილ იქნეს 30 წლამდე.

10. ხელშეკრულებით გათვალისწინებული წარმოებითი გეგმის შესრულებას კონტროლს გაუწევს სოც. საბჭ. რესპ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის ორგანოები.

თ ა ვ ი III.

საშემოსავლო ქონება.

11. საშემოსავლო (საიჯარო) ქონება არის სახელმწიფო საადგილ-მამულო ქონებიდან გამოყოფილი ისეთი სამეურნეო ერთეული, რომელსაც სახელმწიფო გამოიყენებს მით, რომ თავისთვის რაც შეიძლება ხელსაყრელ პირობებით გადასცემს ხელშეკრულების საფუძველზე განსაზღვრული ვადით საადგილ-მამულო საზოგადოებას, საწარმოს, ორგანიზაციას, დაწესებულებას, არტელს და სხვ., და აგრეთვე კერძო პირსაც.

შენიშვნა. საშემოსავლო ქონების იჯარის ხელშეკრულება უნდა შეიცავდეს იმ პირობებს, რაც განისაზღვრება საშემოსავლო ქონების ხასიათითა და დანიშნულებით; ხელშეკრულება შედგენილ უნდა იქნეს სათანადო ტიპიური ხელშეკრულების მიხედვით.

и построек—срок аренды может быть продлен до 30 лет.

10. Контроль за выполнением обусловленных договорами производственных планов осуществляется органами НКЗема ССРГ.

Глава III.

О доходных статьях.

11. Доходные (арендные) статьи суть хозяйственные единицы, образованные из состава государственных земельных имуществ и используемые путем наивыгоднейшего для Государства возмездного предоставления их на договорных началах и на определенный срок земельным обществам, предприятиям, организациям, учреждениям, артелям и т. п., а также отдельным лицам.

Примечание. Договоры на сдачу в аренду доходных статей должны заключать в себе условия, определенные родом статьи и ее хозяйственным назначением, и составляются применительно к соответственным типовым договорам.

12. Доходные (арендные) статьи разделяются на:

а) статьи, образуемые из земельных участков, предназначенных для непосредственного сельско-хозяйственного использования;

б) статьи, состоящие из хозяйственных единиц промышленного и промыслового назначения, а также участков, используемых под застройкой.

13. Доходные статьи предоставляются в арендное пользование государственных и общественных организаций, учреждений и предприятий на договорных началах, а также отдельных лиц с торгов с тем, что при равенстве условий, преимущество перед прочими соискателями отдаются трудовым элементам.

Примечание. Сдача в аренду доходных статей, содержащих в недрах своих полезные ископаемые, допускается лишь на началах, изложенных в действующем

12. საშემოსავლო (საიჯარო) ქონება-ნი განიყოფებიან:

ა) იმ ქონებად, რომელსაც შეადგენს სასოფლო მეურნეობისათვის უშუალოდ გამოსაყენებელი მიწის ნაკვეთები და ბ) იმ ქონებად, რომელნიც წარმოადგენს სამეურნეო და სასარეწაო დანიშნულების სამეურნეო ერთეულს, აგრეთვე სათანადოდ გამოსაყენებელ ნაკვეთებს.

13. საშემოსავლო ქონება მიეცემა საიჯარო სარგებლობისათვის სახელმწიფო და საზოგადოებრივ ორგანიზაციას, დაწესებულებას და საწარმოს ხელშეკრულების საფუძველზე; კერძო პირს იგი მიეცემა საჯარო ვაჭრობით, ხოლო თანასწორო პირობებში უპირატესობა შეჯიბრების სხვა მონაწილეებთან შედარებით მიეცემა მშრომელ ელემენტებს.

შენიშვნა. იჯარით გაცემა ისეთი საშემოსავლო ქონებისა, რომლის წიაღშიაც მოიპოვება რაიმე მანუქლობა, შეიძლება მხოლოდ მიწის წიაღის შესახებ მომქმედი კანონმდებლობის საფუძველზე.

14. საშემოსავლო ქონების საიჯარო სარგებლობისათვის გაცემის ვადა არ უნდა აღემატებოდეს 12 წელს; ხოლო იმ შემთხვევაში, უკეთუ აშენებული იქნება ლირებული სამეურნეო შენობა, რთული ნაგებობა, ან უკეთუ გაწეულ იქნება სხვა კაპიტალური სამელოირაციო ხარჯი, ეს ქონება შეიძლება საიჯაროდ გაიცეს ვადით არ უმეტეს 24 წლისა.

15. ამა წესების მე-8 მუხლი გავრცელდება საშემოსავლო ქონების იჯარით გაცემაზედაც.

16. საშემოსავლო (საიჯარო) ქონება, რომელიც საჯარო ვაჭრობით ვერ გაიცა, ხელახალი ვაჭრობის შემდეგ დარჩება საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. მიწათმოქმედების სახკომის სამეურნეო გამკებლობაში, ან და კომისარიატი საჯარო ვაჭრობის გარეშე გაცემის მის საიჯაროდ ვადით არა უმეტეს 3 წლისა.

17. საიჯარო სასყიდლისა და საურავის გადახდევინება მოხდება უდავო წესისამებრ, ა. კ. ს. ფ. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს 1924 წლის ნოემბრის 18-ს თარიღისა და 60 №-რი დადგენილებისა და ამიერ-კავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1925 წ. ოქტომბრის 16 დადგენილების მე-8 მუხლის თანახმად.

იხილეთ კანონმდებლობა ო ნედრად მიწის.

14. Сдача доходных статей в арендное пользование производится на срок не свыше 12 л. и лишь при возведении ценных хозяйственных построек, сложных сооружений или производстве других капитальных мелиоративных затрат на срок не свыше 24 лет.

15. Статья 8 сих правил распространяется на сдачу в аренду доходных статей.

16. Доходные (арендные) статьи, не сланные с торгов, остаются после переторжки в хозяйственном заведении Народного Комиссариата Земледелия ССРГ, либо передаются им в аренду без торгов на срок не свыше 3-х лет.

17. Взыскание арендных платежей и пени по арендным договорам производится в бесспорном порядке, согласно постановления Совета Народных Комиссаров Закавказской Социалистической Федератив. Сов. Республики от 18 ноября 1924 г. за № 60 и п. 8-го постановления Закавказского Центрального Исполнительного Комитета от 26 октября 1925 года.

Глава IV.

О свободном земельном запасе.

18. Государственные земельные имущества, не поступившие в надлежащем порядке в чье-либо постоянное или срочное пользование, почитаются свободным земельным запасом.

19. Свободный земельный запас предназначается:

- ა) для наделения безземельных и малоземельных граждан землей в трудовое пользование;
- ბ) для организации новых советских хозяйств и доходных статей;
- გ) для целей переселения и расселения;
- დ) для сдачи концессионным порядком;
- ე) для отвода ведомств и учреждениям участков специального назначения;
- ვ) для извлечения доходов по билетам на право побочного пользова-

თ ა ვ ი IV.

თავისუფალი სათადარიგო მიწა.

18. სახელმწიფო საადგილ-მამულო ქონება, რომელიც არ გადავიდა სათანადო წესისამებრ ვისიმე სამუდამო ან დროებითი სარგებლობაში, ჩაითვლება თავისუფალი სათადარიგო მიწად.

19. თავისუფალი სათადარიგო მიწა მოიხმარება:

ა) უმიწაწყლო და მცირე მიწაწყლიან მოქალაქეთათვის მიწის საშრომო სარგებლობისათვის მისაცემად;

ბ) ახალი საბჭოთა მეურნეობის და საშემოსავლო ქონების მოსაწყობად;

გ) გადასახლების და დასახლებისათვის;

დ) საკონცესიო წესისამებრ გასაცემად;

ე) უწყებათა და დაწესებულებათათვის სპეციალური დანიშნულების ნაკეთების მისაცემად;

ვ) შემოსავლისათვის არაპირდაპირი სარგებლობის უფლების ბილეთებით (საქონლის ძოვება და გატარება, ხრეშის, ქვიშის ამოღება და სხვ.).

20) საზაფხულო და საზამთრო საძოვრები იჯარით გაიცემა იმ ვადით და განსაკუთრებული პირობებით, რომელსაც განსაზღვრავს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი.

თ ა ვ ი V.

21. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს უფლება აქვს, საქ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან ერთად და აგრეთვე, სათანადო შემთხვევაში, დაინტერესებულ უწყებასთან შეთანხმებით, გამოსცეს ინსტრუქცია და ცირკულარი სახელმწიფო საადგილ-მამულო ქონების სარგებლობის წესის დაწვრილებით განსაზღვრისათვის.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისარიატის საქმის თავმჯდომარის მოადგილე **ხ. ჯუღელი**.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისარიატის საქმის საქმეთა მმართველი **ალ. ხალარიძე**.

1926 წ. ივნისის 23.

ტფილისი—სასახლე.

ნია (выпас и прогон скота, сбор гальки, песка и др.).

20. Пастбища летние и зимние сдаются в аренды на сроки и на особых условиях, устанавливаемых НКЗемом ССРГ.

Глава V.

21. НКЗему ССРГ совместно с Наркомфляном ССР Грузии, а также по соглашению в надлежащих случаях с заинтересованными ведомствами, предоставляется издавать инструкции и циркуляры, подробно определяющие порядок использования государственных земельных имуществ.

Зам. Председателя Совета Народных Комиссаров ССР Грузии *С. Джуели*.

Управл. Делами Совета Нар. Ком. ССР Грузии *Ал. Саларидзе*.

1926 г. июня 23.

Тифлис—Дворец.

81. დადგენილება

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

ამხ. ს. ჯუღელის საქართველოს ს. ს. რ. სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარის თანამდებობისაგან განთავისუფლებისა და სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარედ ამხ. მ. ოკუჯავას დანიშვნის შესახებ.

საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

1. ამხ. სვიმონ ჯუღელი განთავისუფლებულ იქნეს საქართველოს ს. ს. რ. სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარის თანამდებობისაგან, მისი თხოვნის თანახმად.

2. საქართველოს ს. ს. რ. სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარედ დაინიშნოს ამხ. მ. ოკუჯავა.

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი ალ. ხალარიძე.

1926 წ. ივნისის 26.

ტფილისი—სასახლე.

82. დადგენილება

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

საქართველოს ს. ს. რ. ეკონომიურ საბჭოს შედგენილობის შესახებ.

საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭოს 1926 წ. ივნისის 23-ს დადგენილებით თანახმად საქართველოს ს. ს. რ. ეკონომიური საბჭო დამტკიცდეს შემდეგი შედგენილობით: თავმჯდომარე—ამხ. მ. ელიავა, მისი მოადგილე—ამხ. ს. ჯუღელი, წევრები—ამხანაგნი: ალ. გეგეჭკორი (მის მონაცვლედ ამხ. ძამახაშვილი), გერმან მგალობლიშვილი, ინჟ. ბეს. ჭიჭინაძე, გიორგი ყურულაშვილი, არჩილ მიქაძე, ლ. სუხიშვილი (მის მონაც-

81. Постановление

Совета Народных Комиссаров ССР Грузии

Об освобождения т. С Джугели от должности Председателя Государственной Плановой Комиссии ССР Грузии и назначении Председателем Государственной Плановой Комиссии ССР Грузии т. М. Окунджава.

Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. Тов. Семена Джугели, согласно его просьбы, освободить от должности Председателя Государственной Плановой Комиссии ССР Грузии.

2. Председателем Государственной Плановой Комиссии ССР Грузии назначить тов. М. Окунджава.

Председатель Сов. Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии Ш. Элиава.

Управл. Делами Совета Народных Комис. ССР Грузии Ал. Саларидзе.

1926 г. июня 26.

Тифлис—Дворец.

82. Постановление

Совета Народных Комиссаров ССР Грузии

О составе Экономического Совета ССР Грузии.

Согласно постановления Совета Народных Комиссаров ССР Грузии от 23 июня 1926 г. Экономический Совет ССР Грузии утвердить в следующем составе: Председатель—т. Ш. Элиава, Зам. Председателя—т. С. Джугели, Члены: т.т. Ал. Гегечкори (в случае отсутствия с заменой тов. Дзаманашвили), Герман Мгалоблишвили, инженер В. Чичинадзе, Г. Курулашвили, А. Микадзе, Л. Сухи-

ვლედ ამხ. ივანოვ-კავკასკი), მ. კახიანი, ლ. ქართველიშვილი და მ. ოკუჯავა.

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი აღ. ხალარძე.

1926 წ. ივნისის 26 ტელიისი-სასახლე.

შვილი (в случае отсутствия с женой тов. Иванов-Кавказским), М. Кахиани, Л. Картвелишвили и М. Окуджава.

Председатель Совета Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии Ш. Элиава.

Управляющий Делами Совета Народных Комиссаров ССР Грузии Ал. Саларидзе.

1926 г. июня 26 Тифлис—Дворец.

სახალხო კომისართა საბჭოს განკარგულებანი.

Распоряжения Совета Народных Комиссаров.

83. ინსტრუქცია

83. Инструкция

სამაზრო და სათემო აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ ხაწარმოებული სააღმშენებლო სამუშაოს ხარჯთაღრიცხვებისა და პროექტების განხილვისა და დამტკიცების წესის შესახებ.

о порядке рассмотрения и утверждения проектов и смет на строительные работы, производимые уездными и темскими исполнительными комитетами.

საქართველოს სსრ ეკონომიურ საბჭოსთან არსებულ სააღმშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტის დებულების მე-11 კარის მე-9 მუხლის განსამარტებლად და განსაეითარებლად, დამყარდება შემდეგი წესი სამაზრო და სათემო აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ წარმოებულ სააღმშენებლო სამუშაოს ხარჯთაღრიცხვებისა და პროექტების განხილვისა და დამტკიცებისათვის:

В развитие и пояснение п. 9 раздела II Положения о Строительно-Техническом Комитете при ЭКОСО ССР Грузии, устанавливается нижеследующий порядок прохождения проектов и смет на строительные работы, производимые уездными и темскими исполнительными комитетами:

1. ყოველგვარი სარემონტო, ვადისაკეთებელი და ახლად დასადგმელი ნაგებობის სააღმშენებლო სამუშაო, რაოდენობისა და ხასიათის მიუხედავად, შეიძლება დაწყებულ იქნეს მხოლოდ მას შემდეგ, როცა დამტკიცებულ იქნება ამ სამუშაოს ხარჯთაღრიცხვა და პროექტი ფინანსიურად და ტეხნიკურად.

1. Всякого рода строительные работы по ремонту; переустройству и постройке новых сооружений, независимо от характера и количества их, могут быть начаты лишь после утверждения проектов и смет на эти работы, как с финансовой, так и с технической стороны.

შენიშვნა 1. ხარჯთაღრიცხვის ფორმა და შედგენის წესი დამყარდება განსაკუთრებული ინსტრუქციით.

Примечание 1. Форма и порядок составления смет устанавливаются особой инструкцией.

შენიშვნა 2. იმ ხარჯთაღრიცხვისა და პროექტის წარდგენის ვადა, რომელიც შეტანილ უნდა იქნეს ამა თუ იმ დაწესებულების ბიუჯეტში, დამყარდება შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის

Примечание 2. Сроки представления проектов и смет, подлежащих включению в бюджет данного учреждения, устанавливаются Народным Комиссариатом Внутренних Дел, по согласению с Народным Комиссариатом Финансов и Строительно-Техническим Комитетом, причем

მიერ, ფინანსთა სახ. კომისარიატთან და სააღმშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტთან შეთანხმებით; თანაც ხარჯთაღრიცხვა და პროექტი შედგენილ უნდა იქნეს თავის დროზე, ისეთი ვარაუდით, რომ ბიუჯეტის განხილვის და დამტკიცების დროს პროექტი და ხარჯთაღრიცხვა უკვე შემოწმებული და დამტკიცებული იყოს სათანადო წესისამებრ.

2. ის პროექტი და ხარჯთაღრიცხვა, რომელიც შედგენილია თემის აღმასკომის მიერ მისი ბიუჯეტით საწარმოებელი სამუშაოსათვის, დამტკიცდება შემდეგი წესით:

ა) პროექტსა და ხარჯთაღრიცხვას მიმდინარე, წვრილი, შუათანა და კაპიტალურ რემონტის სამუშაოსათვის, რომლის ღირებულებაც 500 მან. არ აღემატება, დამტკიცებს თემის აღმასკომი; დანარჩენი ხარჯთაღრიცხვა და პროექტი სამაზრო აღმასკომს წარედგინება;

ბ) თემის აღმასკომის მიერ წარედგინილ შუათანა და კაპიტალური რემონტის სამუშაოს ხარჯთაღრიცხვას, რომელიც 500 მანეთს აღემატება, დამტკიცებს სამაზრო აღმასკომი;

გ) კაპიტალური გადასაკეთებელი და ახლად დასადგმელი ნაგებობის სამუშაოს ხარჯთაღრიცხვა სამაზრო აღმასკომის მეშვეობით წარედგინება შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის კომუნალური მეურნეობის მთავარ სამმართველოს.

3. ის პროექტი და ხარჯთაღრიცხვა, რომელიც შედგენილია სამაზრო აღმასკომის მიერ მისი ბიუჯეტის საწარმოებელი სამუშაოსათვის, დამტკიცდება შემდეგი წესით:

ა) წვრილი, შუათანა და კაპიტალური რემონტის ხარჯთაღრიცხვას და დამტკიცებს თვით სამაზრო აღმასკომი;

ბ) კაპიტალური გადასაკეთებელი და ახლად დასადგმელი ნაგებობის ხარჯთაღრიცხვა და პროექტი წარედგინება შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის კომუნალური მეურნეობის მთავარ სამმართველოს.

4. სამაზრო და სათემო აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის კომუნალური მეურნეობის მთავარ სამმართველოში წარედგენილ ხარჯთაღრიცხვებს და პროე-

სთავლება პროექტს და სმეტას უნდა შეესაბამებოდეს. პროექტის და სმეტის დამტკიცება უნდა მოხდეს უკვე მუშაობის დასაწყისში, რათა შეიძლება დადგინდეს სათანადო ვარიანტები. პროექტის და სმეტის დამტკიცება უნდა მოხდეს უკვე მუშაობის დასაწყისში, რათა შეიძლება დადგინდეს სათანადო ვარიანტები.

2. Составленные темисполкомами проекты и сметы на работы, производимые по темскому бюджету, утверждаются в следующем порядке:

а) проекты и сметы на работы по текущему, мелкому, среднему и капитальному ремонту, стоимость которого не превышает 500 руб., утверждаются самим темским исполкомом; остальные проекты и сметы представляются на утверждение в уездный исполком;

б) проекты и сметы на средний и капитальный ремонт, стоимость которого превышает 500 руб., утверждаются уездными исполкомами;

в) проекты и сметы на капитальное переустройство и постройку новых сооружений представляются через исполком в Главное Управление Коммунального Хозяйства при НКВД.

3. Составленные уездными исполкомами проекты и сметы на работы, производимые по бюджету уездных исполкомов, утверждаются в следующем порядке:

а) проекты и сметы на мелкий, средний и капитальный ремонт утверждаются самим уездным исполкомом;

б) проекты и сметы на капитальное переустройство и постройку новых сооружений представляются в Главное Управление Коммунального Хозяйства при НКВД.

4. Проекты и сметы уездных и темских исполкомов, представленные в ГУКХ НКВД, утверждаются последним, за исключением работ, имеющих государственное значение, а также проектов и смет электростанций, фабрично-заводских зданий, театров, народных домов, больниц и школ 2-ой ступени, каковые представляются на утверждение в Строительно-Технический Комитет.

5. В отношении проектов и смет на работы, производимые Тифлиским

საქართველოს
საბჭოთაო
საგარეო
საფარველი

ქტებს დაამტკიცებს ხსენებული სამმართველო, იმ სამუშაოს გარდა, რასაც სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა აქვს და აგრეთვე გარდა ელექტროლი სადგურისა, საქარხნო-საფაბრიკო შენობისა, თეატრისა, სახალხო სახლისა, საავადმყოფოს და მეორე საფეხურის სკოლის ხარჯთაღრიცხვებისა და პროექტებისა, რაც წარედგინება დასამტკიცებლად საალმშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტს.

5. იმ სამუშაოს ხარჯთაღრიცხვისა და პროექტისათვის, რომელსაც აწარმოებს ტფილისის ომსაკომი, დამყარდება განსაკუთრებული წესით, ამ აღმსაკომთან შეთანხმებით.

исполкомом, устанавливается особый порядок по согласованию с названным исполкомом.

Зам. Председ. Сов. Нар. Комиссаров С. С. Респ. Грузии С. Джугели.

Управл. Делами Сов. Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии Ал. Саларидзе.

1926 г. мая 20.
Тифлис—Дворец.

Распублковано в газете „Коммунист“ № 113 от 21 мая 1926 г.

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ხ. ჯუღელი.

საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი ალ. ხალარაძე.

1926 წ. მაისის 20.
ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-113 №-ში 1926 წ. მაისის 21.

ეკონომიური საბჭოს დადგენილება

Постановления Экономического Совета.

84. დადგენილება

84. Постановление

საქართველოს ს. ს. რ. ეკონომიური საბჭოსი

Экономического Совета ССР Грузии

სახელმწიფო - სამეურნეო საწარმოთა წლიური ანგარიშების განმხილველი საუწყებთაშორისო კომისიის სამოქმედო ინსტრუქციის დამტკიცების შესახებ.

Об утверждении инструкции о деятельности между ведомственной комиссии по рассмотрению годовых отчетов государственных хозяйственных предприятий.

თანხმად ა. კ. ს. ფ. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს 1925 წ. აპრილის 2-ს თარიღისა და მე-18 №-რის დადგენილებისა— „კომერციულ ანგარიშზე მყოფ სახელმწიფო სავაჭრო და სამრეწველო საწარმოთა ბალანსების განხილვისა და მოგების განაწილების წესის შესახებ“ (ა. კ. ს. ფ. ს. რ. კან. კრებ. 1925 წ. მე-4 №-რი, მუხ. 411) და 1926 წ. მარტის 18-ს თარიღისა და მე-6 №-ის დადგენილებისა „სახელმწი-

Согласно постановлений Совета Народных Комиссаров ЗСФСР от 2-го апреля 1925 г. за № 18 „О порядке рассмотрения балансов и распределения прибылей государственных, торговых и промышленных предприятий, состоящих на коммерческом расчете“ (С.У. ЗСФСР 1925 г. № 4, ст. 411) и от 18 марта 1926 года за № 6 „Об утверждении инструкции о деятельности междуведомственной комиссии по рассмотрению годовых отчетов государственных хозяйственных пред-

საქართველოს
საბჭოთაო
საქართველოს
საბჭოთაო

ფო სამეურნეო საწარმოთა წლიური ანგარიშების განხილველი საუწყებთაშორისო კომისიის სამოქმედო ინსტრუქციის დამტკიცების შესახებ“ (ა. კ. ს. ფ. ს. რ. კან. კრ. 1926 წ. მე-3 №-რი, მუხ. 618)—საქართველოს ს. ს. რ. ეკონომიური საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ და შემოღებულ იქნეს შემდეგი ინსტრუქცია სახელმწიფო სამეურნეო საწარმოთა წლიური ანგარიშების განხილველი საუწყებთაშორისო კომისიის მოქმედების შესახებ:

1. კომერციულ ანგარიშზე მყოფ სახელმწიფო საწარმოთა წლიურ ანგარიშების განხილველი საუწყებთაშორისო კომისიის კომპეტენცია შეადგენს:

ა) გამოარკვიოს რომდენად სისწორითაა დაცული საწარმოს მიერ მოქმედი წესებით გათვალისწინებული ფორმები ანგარიშებისა;

ბ) გამოარკვიოს, რომდენად სისწორით არის შეფასებული ბალანსის ცალკე მუხლები და ბალანსის დანართის მუხლები;

გ) განიხილოს წლიური ანგარიშის მიხედვით საწარმოს სამეურნეო საქმიანობა, რათა ცხადდეს, თუ რაოდენი მიზანშეწონილობით არის გამოყენებული მასში მოთავსებული სახელმწიფოს სახსარი;

დ) გამოარკვიოს საწარმოს მოგების ან ზარალის რაოდენობა და მისი განაწილების ან დაფარვის საშუალება;

ე) დაამატკიცოს საწარმოს წლიური ანგარიში და ნებადართოს მისი გამოქვეყნება.

2. საუწყებთაშორისო კომისიაში განსახილველი საკითხები წინასწარ განხილულ უნდა იქნეს ტექნიკურ კომისიაში, რომელიც მოქმედობს იმავე უწყებათა წარმომადგენლების შედგენილობით, როგორც საუწყებთაშორისო კომისია.

3. ტექნიკურ კომისიაში წარმომადგენლებად დაინიშნებიან სათანადო უწყებთა პასუხისმგებელი მომუშავე-სპეციალისტები.

შენიშვნა. საწარმოთა ანგარიშების განხილვის დროს საუწყებთაშორისო და ტექნიკურ კომისიების სხდომაზე მიწვეულ უნდა იქნენ, სათანადო ხმის უფლებით, საწარმოთა ხელმძღვანელები და მათთვის მუხპალტრები.

4. ტექნიკური კომისიის თავმჯდომარე

პრიятий (С.У. ЗСФСР 1926 г. № 3, ст. 618).—Экономический Совет ССР Грузии постановляет:

1. Утвердить и ввести в действие следующую инструкцию о деятельности междуведомственной комиссии по рассмотрению годовых отчетов государственных хозяйственных предприятий.

В компетенцию междуведомственной комиссии по рассмотрению годовых отчетов государственных предприятий, находящихся на коммерческом расчете, входят:

а) установление правильности применения предприятием форм отчетности, предусмотренных действующими правилами публичной отчетности;

б) установление правильности оценки предприятием отдельных статей баланса и приложений к нему;

в) рассмотрение, на основе годового отчета, хозяйственной деятельности предприятия для выявления целесообразности использования предприятием вложенных в него государственных средств;

г) установление размера прибылей (или убытков) предприятия и способов их распределения (или покрытия);

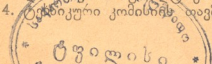
д) утверждение годового отчета предприятия и разрешение к опубликованию его.

2. Вопросы, подлежащие рассмотрению междуведомственной комиссии, предварительно рассматриваются в технической комиссии, действующей в составе представителей тех же ведомств, что и междуведомственная комиссия.

3. Представителями в техническую комиссию назначаются ответственные работники-специалисты соответствующих ведомств.

Примечание. При рассмотрении отчетов предприятий на заседании междуведомственной и технической комиссий приглашаются, с правом совещательного голоса, руководители и главные бухгалтеры соответствующих предприятий.

4. Председателем технической комиссии назначается один из ее чле-

რედ დაინიშნება ერთი შიში წევრთაგანი საუწყებათაშორისო კომისიის დადგენილებით.

5. საუწყებათაშორისო კომისიისა და ტექნიკური კომისიის სხდომისათვის შედგენილ უნდა იქნეს ოქმი, რომელსაც ხელს მოაწერს ამა თუ იმ კომისიის ყველა წევრი.

6. იმის გარდა, რომ ა. კ. ს. ფ. ს. რ. სახალხო კომისართა საბჭოს 1925 წ. აპრილის 2-ს თარიღისა და მე-18 №-ის დადგენილების მე-6 მუხლის თანახმად ყველა ის შეუთანხმებლობა, რამაც თავი იჩინა საუწყებათაშორისო კომისიაში, განსახილველად ეკონომიურ საბჭოში უნდა იქნეს გადატანილი, — საუწყებათაშორისო კომისია ვალდებულია ერთი თვის ვალაზე, ყველა საწარმოს წლიური ანგარიშების განხილვის დამთავრების შემდეგ, წარუდგინოს საქართველოს ს. ს. რ. ეკონომიურ საბჭოს თავისი მუშაობის სრული ანგარიში, სადაც გაშუქებულ უნდა იქნეს ყველა საკითხი, რაც, ამა ინსტრუქციის 1-ლ და მე-2 მუხ. თანახმად, მის კომპეტენციას შეადგენს.

საქართველოს ს. ს. რ. ეკონომიური საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ბ. ჯუღელი.**

საქართველოს ს. ს. რ. ეკონომიური საბჭოს საქმეთა მმართველის მოადგილე **ბ. ფაღავა.**

1926 წ. ივნისის 12.

ტფილისი — სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-134 №-ში 1926 წ. ივნისის 15.

нов постановлением междуведомственной комиссии.

5. Заседания междуведомственной и технической комиссий ведутся протоколы, подписываемые всеми членами комиссий.

6. Независимо от предусмотренного ст. 6 постановления Совета Народных Комиссаров ЗСФСР, от 2-го апреля 1925 г. за № 18, перенесения на разрешение Экономического Совета оказавшихся в междуведомственной комиссии разногласий, последняя обязана в месячный срок по окончании рассмотрения годовых отчетов всех предприятий, представлять в Экономический Совет ССР Грузии полный отчет о своей деятельности с освещением всех вопросов, входящих в ее компетенцию, согласно ст. ст. 1 и 2 настоящей инструкции.

Зам. Председателя Экономического Совета ССР Грузии **С. Джумели.**

Зам. Управляющего Делами Экономического Совета ССР Грузии **Б. Пагава.**

1926 г. июня 12.

Тифлис — Дворец.

Распубликовано в газете „Коммунист“ № 134 от 15 июня 1926 г.